

Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda

2119 Pécel, Kossuth tér 7.

Tel./fax: 06-28/547-300 • Igazgató: 06-28-547-301 • Óvoda: 06-28-788-524

E-mail: igazgato@szerzsebet.sulinet.hu

Honlap: www.szerzsebet.sulinet.hu

Pedagógiai program

2020

„Ez a világ olyan, mint egy puzzle. Ha egymás mellé kerülünk, Isten országa kezd kirajzolódni, de csak akkor, ha bele tudunk simulni egymás 'hajlataiba'. Ez csak összefogásban valósulhat meg, ha mindenki tudatosan vállalja, hogy a másakra is szükség van - legyen bármilyen kicsi darabka – ahhoz, hogy teljes legyen a mozaik.”

(Böjte Csaba)

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	9
1.1. Helyzetelemzés	9
1.2. A pedagógiai program törvényi háttere.....	9
1.3. Az intézmény küldetésnyilatkozata.....	10
1.3.1. Az intézmény rövid története	10
1.3.2. Küldetésnyilatkozata	12
1.4. A nevelést-oktatást meghatározó külső körülmények.....	14
1.4.1. Makrokörnyezet – Pécel.....	14
1.4.2. Makrokörnyezet – Isaszeg.....	15
1.4.3. Mikrokörnyezet	16
2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái.....	20
2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép	21
2.1.1. Bevezetés.....	21
2.1.2. Katolikus gyermekkép.....	22
2.1.3. Katolikus óvodakép.....	23
2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai.....	25
2.2.1. Hitre nevelés erősítése.....	26
2.2.2. Egészséges életmód alakítása.....	26
2.2.3. Érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	28
2.2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	30
2.2.5. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése	32
2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei	33
2.3.1. Személyi feltételek	33
2.3.2. Tárgyi feltételek	34
2.3.3. Az óvodai élet megszervezése.....	34
2.3.4. Az óvoda kapcsolatai	39
2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.....	40
2.4.1. Hitre nevelés.....	40
2.4.2. Játék.....	42
2.4.3. Verselés, mesélés	44
2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	46
2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	48
2.4.6. Mozgás	49

2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése	50
2.4.8. Munka jellegű tevékenységek	51
2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	53
2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	54
3. Az isaszegi telephely nevelési programja	59
3.1. Bevezetés.....	60
3.2 Nevelési-oktatási alapelveink.....	60
3.2.1. Nevelési-oktatási céljaink	61
3.3. Iskola – tanulók – szülők hármas egysége	62
3.4. A nevelő-oktató munka pedagógiai keretei.....	63
3.4.1. A nevelés-oktatás folyamatának organikus szemlélete	63
3.4.2. Az iskola mindennapjai, szokások, rendszeres tevékenységek a tanév során	64
3.4.3. A tanév rendje, a tanév menetébe illesztett rendszeres tevékenységek.....	65
3.4.4. A tanítási nap menete	65
3.4.5. Házi feladat	66
3.5. Alkalmazott pedagógiai módszerek	66
3.5.1. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése közös értékrend alapján.....	67
3.5.2. Írásbeli beszámoltatás rendje	68
3.6. A nevelőtestület szerkezete, működése	68
3.6.1. Pedagógusok helyi feladatai.....	69
3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	70
3.7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	71
3.7.1. Tehetséggondozás	71
3.7.2. Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	71
3.7.3. Tanulási kudarcokkal küzdő tanulók felzárkózását segítő program.....	72
3.8. A képességfejlesztés kiemelt területei.....	73
3.8.1. A személyiség kibontását segítő tevékenységei	73
3.8.2. Szociális kompetenciák fejlesztése	74
3.8.3. Készségtárgyak oktatásának hangsúlyossága a nevelés-oktatás folyamatában.....	75
3.9. A népi kultúra, mint az Organikus pedagógia eszköze	75
3.10. Egészségfejlesztéssel és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	78
3.10.1. Iskolai egészségnevelés elve	78
3.10.2. Iskolai környezeti nevelés elve.....	78

3.11. Mozgásfejlesztés, mindennapos testnevelés.....	80
3.12. Működés.....	81
3.13. Felvétel.....	81
3.13.1. Általános irányelvek, előzetes ismerkedés.....	81
3.13.2. Felvétel a beiskolázás lezárása után.....	81
3.13.3. Iskolaváltás.....	82
3.14. Továbbhaladás.....	82
3.15. Az Isaszegi Római Katolikus Egyházközség szerepe a telephely életében.....	82
3.15.1. Az isaszegi plébános helye és szerepe a telephely életében.....	83
4. A péceli iskola nevelési programja	84
4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	85
4.1.1. Keresztény értékrend kialakítása.....	86
4.1.2. Nemzeti értékeink, hagyományaink tisztelete, megismerése, ápolása	88
4.1.3. A családi életre való nevelés	89
4.1.4. Színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás	91
4.1.5. Közösségformálás	92
4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	93
4.2.1. Elvi alapok és általános feladatok	93
4.2.2. Életkor szerinti feladatok	95
4.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	96
4.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	96
4.3.2. Komplex intézményi mozgásprogram.....	101
4.3.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	102
4.4. Az intézmény környezeti nevelési programja	105
4.4.1. Környezeti nevelés alapelve, célja, területei	105
4.4.2. A környezeti nevelés színterei.....	106
4.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	110
4.5.1. Elvi alapok.....	110
4.5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	111
4.6. Az egyéb foglalkozások feladatai.....	113
4.6.1. Az ünneplés módjai.....	113
4.6.2. Hagyományőrző tevékenységek.....	116
4.6.3. A napközi, tanulószoba	117
4.6.4. Iskolai sportkör:.....	118

4.6.5. Szakkörök:.....	118
4.6.6. Versenyek, vetélkedők, bemutatók	118
4.6.7. Tanulmányi kirándulások:.....	119
4.6.8. A diák-önkormányzati munka	119
4.6.9. A szabadidős tevékenység.....	120
4.7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	121
4.7.1. A pedagógus feladatai és hatásköre.....	121
4.7.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	122
4.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	123
4.8.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	123
4.8.2. A tanulók felzárkózását segítő program	125
4.8.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	128
4.8.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	129
4.8.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	130
4.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	133
4.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	133
4.10.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	133
4.10.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	134
4.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	138
4.11.1. A vizsgaszabályzat célja.....	138
4.11.2. A vizsgaszabályzat hatálya.....	138
4.11.3. Belső vizsgák.....	140
4.11.4. Az osztályozóvizsga rendje	142
4.11.5. Különbözeti vizsga	143
4.11.6. Javítóvizsga	143
4.11.7. Pótló vizsga	143
4.11.8. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	144
4.11.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei.....	144
4.11.10. Írásbeli vizsgák általános szabályai.....	144
4.11.11. A szóbeli vizsga általános szabályai	145
4.11.12. Gyakorlati vizsga:	146
4.11.13. A vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelés rendje.....	146
4.11.14. A vizsgák eredményének kihirdetése	148
4.11.15. A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása	148

4.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	148
4.12.1. Tanulók átvétele másik iskolából	148
4.12.2. Az iskolaváltás elutasítása.....	149
4.13. A felvételi eljárás különös szabályai	150
5. Az intézmény helyi tanterve	151
5.1. A választott kerettanterv megnevezése	152
5.2. A választott kerettanterv feletti óraszám	154
5.2.1. Kerettanterv feletti óraszámok elosztása	154
5.2.2. A képzés jellemzői	156
5.2.3. Témahetek bevezetése.....	157
5.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	158
5.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	159
5.4.1. Alapfokú nevelés-oktatás 1–8. évfolyam	159
5.4.2. Fejlesztési területek – nevelési célok	161
5.4.2. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés.....	171
5.4.3. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	194
5.4.4. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	195
5.4.5. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	196
5.4.6. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	197
5.5. Mindennapos testnevelés.....	198
5.5.1. Célja	199
5.5.2. Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok:	199
5.5.3. Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások:.....	199
5.5.4. Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei:	200
5.5.5. Várható eredmények	202
5.5.6. Értékelés.....	202
5.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai.....	203
5.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	203
5.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	209
5.8.1. A követelményrendszer.....	209
5.8.2. Tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése.....	209
5.8.3. Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése	229
5.8.4. Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei	231
5.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	232

5.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	234
5.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	234
5.11.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, fittségi tesztek:.....	235
5.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	238
5.12.1 A magatartás értékelésének elvei	238
5.12.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	240
5.12.3 A magatartás és szorgalomjegyek szöveges értékelése	242
5.12.4. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	247
5.12.5. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések	248
6. Legitimációs záradék	250
6.1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	250
6.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	250
6.3. A pedagógiai program módosítása	250
6.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	251
6.5.A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása	252
6.6. A Pedagógiai Program elfogadása és véleményezése	253

1. Bevezető

1.1. Helyzetelemzés

A péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola 1994-ben nyitotta meg kapuját, majd 2009 szeptemberétől óvodával bővült, így névváltoztatásra is sor került, Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda lett belőle. 2017 szeptemberével iskolánk telephellyel bővült Isaszegen.

- Fenntartó: Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága
2600 Vác, Migazzi Kristóf tér 1.
- Székhely: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
2119 Pécel, Kossuth tér 7.
OM azonosító: 032392
- Telephely: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
2117 Isaszeg, Templom utca 72.
OM azonosító: 032392

1.2. A pedagógiai program törvényi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai 1997. évi XXXI. törvény
- A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 1990. évi IV. törvény
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

- 5/2020 (I.31.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról
- A Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 23/2004. (VIII.27.) OM rendelet a tanulói tankönyvtámogatás és az iskola tankönyvellátás rendjéről hatályban lévő rendelkezései
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 2012. évi CXXV. törvény a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról

1.3. Az intézmény küldetésnyilatkozata

1.3.1. Az intézmény rövid története

Iskolánk, a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola, városunk egyik egyházi közoktatási intézménye.

Intézményünk alapítója a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulata.

A nővérek 1921. augusztus 31-én telepedtek le Pécelen, amikor a Korányi kastélyt megvásárolva létrehozták a Szent Erzsébet Gyermekotthont s ezzel megkezdték áldott munkájukat településünkön. Tevékenységük második évében engedélyt kaptak egy összevont osztály beindítására, amelyben elsőtől hatodik osztályig egy nővér foglalkozott a gyermekekkel. 1936-tól már külön tanultak az alsós és felsős gyermekek két nővér keze alatt. Így volt ez egészen 1945-ig, amikor a 6 osztályos katolikus elemi iskola olyan súlyos háborús károkat szenvedett, hogy csak a fiú tanulók számára maradt hely. Az irgalmas nővérek átvették az összes katolikus leány növendéket. Ekkor az addigi 2 tanulócsoport helyett 5 önálló osztály tanítását kellett megoldani (az 5-8. osztály összevont csoportot alkotott).

A háború után kialakult helyzet sok mindent megváltoztatott az intézet életében. Új tantermekről, nevelőkről kellett gondoskodni, át kellett rendezni az épületeket, hiszen csak 2 tanteremben folyt a tanítás 14-15 évig, a községből befogadott leányok tanításához pedig 5-6 tanterem kellett. A háborút átvészelt gyerekek fizikailag is, idegileg is rossz állapotban voltak. Kellott a gyógyító szeretet az iskolában is. 1945/46-ban – egy kivétellel – még minden osztályt irgalmas nővér tanított.

A gyerekek szabadtéren tartott szép ünnepséggel zárták a tanévet, gyönyörű kiállítást rendeztek munkáikkal.

Néhány nappal ezután megtörtént az államosítás. A nővéreknek el kellett hagyniuk Pécelt.

1993 szeptemberében a Vincés Nővérek által 1929-ben emelt épületszárnyban újra megkezdődött a római katolikus gyermekek tanítása. Az iskola a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola nevet kapta. A tantestület (nővérek és világi pedagógusok) – a nővérek vezetése alatt – és azok szellemiségében a tündöklés helyett szolgálni akarnak, a kevélykedés helyett alázatot mutatnak. Céljuk, hogy szeretet és békesség költözzék be a régi falak közé, valamint saját lelkükbe, hisz rájuk bízott a legdrágább emberi kincs; a gyermeki lélek és értelem formálása.

2005. augusztus 24-én a Váci Egyházmegye Ordináriusa átvette intézményünk fenntartását az egész vagyonnal a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulatától. Ezen a napon új Alapító Okiratot készítettek, amelyet Pécel Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal jegyzője egységes szerkezet-be foglalt és az intézmény működését engedélyezte 2005. augusztus 30-i dátummal.

2009. március 12-én fenntartónk a Váci Egyházmegye Ordináriusa az iskolát többcélú közös igazgatóságú közoktatási intézménnyé alakította – vagyis új Alapító Okiratot készített. Az új intézmény neve: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola óvodával történő bővítése nagyszerű lehetőség, mivel ezáltal ez a térség lehetőséget kap arra, hogy a gyermekek a legfogékonyabb korszakukban keresztény értékrend alapján nevelkedjenek. Előny a vallását gyakorló szülő számára biztonságba tudni gyermekét a mai felgyorsult világban, és előny a katolikus iskola számára olyan iskolaérett gyerekeket fogadni, akik a családból és az óvodából tiszta keresztény értékekkel érkeznek.

2017 szeptemberében kistestvérünk született Isaszegen. Az iskolaszervezési kezdeményezés első hónapjai a lehetőségek felmérésével teltek. Ekkor fogalmazódott meg a gondolat, hogy az isaszegi telephely a Szent Erzsébet Iskola szárnyai alatt növekedhetne. Mind a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatója, mind az isaszegi plébános atya nyitott szívvel fogadta a kezdeményezést. Az isaszegi telephely megszervezését segítő családok benyújtották a Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának tervdokumentációjukat, melyben alátámasztották az isaszegi telephely létrehozásának létjogosultságát. Püspök atya támogató döntésének következtében elkezdődhetett az időközben

megüresedett isaszegi régi plébánia épületének a felújítása. A 2017/2018-as tanévet egy első és egy második osztállyal kezdhette meg az isaszegi telephely.

1.3.2. Küldetésnyilatkozata

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzék a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus óvodák és iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

Az egyház az óvodák és iskolák alapítását, fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. „A mai társadalomban (...) az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét.”²

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”³

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.⁴

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek.

Intézményünk a gyermekek keresztény szellemben történő oktatását, nevelését a kentenich-i organikus nevelés alapján akarja megvalósítani. Azt szeretnénk, ha óvodánk is és iskolánk is hasonlítana egy ideális család életéhez, ahol mindenkor a kölcsönös szeretet, megértés és megbecsülés uralkodik. Ez a légkör alkalmas arra, hogy a gyerekek a legjobban érezzék magukat, legtöbbet hozzák ki önmagukból és valódi képességeiknek megfelelően tudjanak teljesíteni.

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

² Katolikus Iskolák 11. oldal

³ Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

⁴ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

Többcélú intézményünk óvodás kortól 14 éves korig vállalja a gyermekek/tanulók keresztény nevelését. A krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánjuk megvetni.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán remélhetőleg egyre több embert segíthetünk az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért nyitottak vagyunk mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda – iskola katolikus szellemiségét, más felekezetekből érkező családoknak tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat.

- Pedagógiai tevékenységünk:
 - keresztény értékrend hiteles megélésén és a kentenich-i organikus nevelésen alapul
 - nevelés és oktatás, amelyben elsődleges a nevelés
 - fontos szerepet szán az egyházi, nemzeti és iskolai hagyományoknak
- Olyan légkört kívánunk biztosítani, - mind az óvodában és az iskolában - ahol a szülők és a pedagógusok egy közösséget alkotnak a gyerekekkel. A nevelők úgy nevelnek, hogy tanításukkal és jó példájukkal kedvet és mintát adnak az önneveléshez.
- Az óvodai nevelés legfontosabb feladata, hogy megteremtsük azokat a feltételeket, amelyek biztosítják azt, hogy a gyermekek az óvodás kor végére egyéni adottságaikat figyelembe véve elérjék az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintet, továbbvigyék a keresztény közösségben átélt mintát
- A keresztény óvodai nevelés tükrében feladatunknak tekintjük a keresztény értékek követését, a hit csírájának elültetését, a gyermekek személyiségének tiszteletét, őszinte szeretetét.
- Célunk az érzelmi intelligencia előtérbe helyezése, a bizalompedagógia kialakítása. Az emberi kapcsolatok erősítése, az ezeken keresztül kialakult viszonyok kezelése, melyek során az egyén maga is fejlődik
- Az általános iskola feladata az általános műveltség megalapozása, a keresztény hit és a közösségi élet alapvető normáinak elsajátítása.
- Célunk, hogy a gyermekekben felébresszük a tudás megszerzésének igényét.
- A pedagógiai munkánk igényes, a változásokra nyitott, eredményes és hatékony.
- Nevelő és oktató munkánk eredményeként kreatív, kommunikatív, művelt fiatalokat képezünk.
- Fontosnak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekek olyan személyiséggé váljanak, akik hűségesek Istenhez és embertársaikhoz, felelősek maguk, mások és a teremtet világ iránt.

- Intézményünk, mint minden nevelési és oktatási intézmény, pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha óvodapedagógusait, tanítóit, tanárait, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat és kitűnnek a helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozni.

Ehhez és a fenti célok megvalósításához ad segítséget az Organikus pedagógia, mely nemcsak az érzelmi intelligenciára épül, hanem a kötődésnek és a bizalomnak is nagyon fontos szerepe van.

Iskolánk életrendjét a szakrális népi hagyományvilág az Isten teremttette természet körforgása, a liturgikus egyházi év egysége határozza meg.

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.⁵

Nevelésünkben meghatározónak tartjuk a katolikus egyház tanítását valamint Szent Gellért, a katolikus iskolák védőszentjének és Szent Erzsébet, iskolánk védőszentjének, lelkiségét, szellemiségét. A katolikus intézmény sajátossága, hogy a valóságról, a világról és az emberről alkotott keresztény felfogásra épít. Hangsúlyozni kell, hogy intézményünk nem csupán keresztény intézmény, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkezik. Nevelési tervének Krisztus az alapja.

1.4. A nevelést-oktatást meghatározó külső körülmények

1.4.1. Makrokörnyezet – Pécel

Pécelen intézményünk az egyedüli egyházi iskola és óvoda.

A város lakossága állandó növekedésben van, mivel sokan költöznek ki Budapestről. A város oktatási intézményei jelenleg: 5 óvoda (1 református és 1 katolikus)

3 általános iskola (1 katolikus)

1 gimnázium

1 szakközépiskola

1 zeneiskola

⁵ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

A város katolikus közössége nem nagy, de éppen elegendő arra, hogy biztosítsa a 3 óvodai csoport és a 8 évfolyamos iskolánk tanulólétszámát. Az óvoda beindítása, sokkal könnyebbé tette a beiskolázást.

Intézményünkbe nemcsak a városból, hanem a környező településekről is jelentkeznek gyermekek. Az óvoda beóvodázási és az iskolába a beiskolázási területe általában véve Pécel városa, Budapest XVII. kerületének rákoscsabai része, és elszórtan a szomszédos falvakból, például: Isaszeg, Gyömrő, Maglód, stb. is jönnek hozzánk tanulók.

Intézményünket választó családok szociális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik, megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló gyermekek felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A családok nagy többsége római katolikus vallású. Ezeken belül vannak, akik nem templomba járók, de a nagymamák kezdeményezésére szeretnék, ha gyermekük vallásos nevelésben részesülne, mások pedig tudatosan választják intézményünket, mert úgy látják, hogy gyermekük olyan értékeknek megfelelően nevelődik, amelyek legteljesebben biztosítják fejlődését. Ugyanakkor van egy kis réteg, akik más felekezethez tartoznak. Iskolánk biztosítja a reformátusok hitoktatását is. A szülők kérésére felkészítjük gyermekeiket a keresztre, elsősíndozásra. Mindenre nézve kötelező a keresztény szellemiség elfogadása, gyakorlása.

Az iskola azzal válik katolikussá, hogy az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az „evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztöndzóvé és egyúttal végső céljá.”⁶

A pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből értékközpontú, hagyományokat tisztelő, hazájukat és a munkát szerető, művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó keresztény embereket szeretnénk nevelni.

Iskolánk hosszú és néha viharos múltja alatt, változtak a falak, az épületek, a fenntartók, de nem változott a bennük – régen és most – munkálkodó katolikus pedagógusok fő célja: keresztény szellemiséget, emberséget, tudást adni a felcseperedő polgároknak.

1.4.2. Makrokörnyezet – Isaszeg

Isaszeg városban: 3 óvoda

2. állami általános iskola

⁶ Katolikus Iskola 34. sz.

1 a Magyar Pünkösdi Egyház fenntartása alatt lévő általános iskola, gimnázium és szakgimnázium

működik a városban.

A helyi katolikus közösség tagjainak az isaszegi telephely létrejötte előtt a péceli, illetve a gödöllői katolikus általános iskolába volt lehetőségük beíratni gyermekeiket, ha azt szerették volna, hogy egyházi iskolában tanuljanak. Az isaszegi szülők döntő többségének azonban nem volt és ma sincs lehetősége arra, hogy másik városban levő katolikus iskolát válasszon gyermekének. Ezen a helyzeten változtatott az isaszegi telephely elindulása, amely jelentős közösségformáló erővel is rendelkezik. A telephely beváltja azon reményeket, hogy a helyi katolikus, református és evangélikus felekezetű gyermekek egy közösséget alkossanak, ezzel is elősegítve az egyházközségek erősödését és növekedését is.

Isaszeg városának tízezer fős lakossága, amely az elmúlt tíz évben folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, illetve a katolikus hívek nagy száma garantálja a telephely gyermekutánpótlását. A telephelyre eddig Isaszeg mellett Pécelről, Dányról és Gödöllőről jelentkeztek gyermekek.

Az isaszegi telephelyen tanuló gyerekek többsége katolikus felekezetű, és családjaik jelentős része tevékeny szerepet vállal az egyházközség életében. Vallását aktívan nem gyakorló családok kis számban jelentkeztek a telephelyre. Őket elsődlegesen a kis létszámú osztályok és a családias légkör vonzza, azonban őszinte nyitottságot tanúsítanak a keresztény értékrend megélése iránt.

1.4.3. Mikrokörnyezet

A szülők elvárásai felmérés alapján intézmény egységeként

Óvoda:

- hitre nevelés, valláserkölcsi nevelés
- szeretetteljes bánásmód
- az értelem fejlesztése
- a gyermeki személyiség fejlesztése (pozitív önértékelés, erkölcsi tulajdonságok kialakítása)
- egyéni képességek fejlesztése
- az anyanyelv megfelelő elsajátítása

Általános iskola:

Nevelési cél:

- önismeret, Isten tervei szerint való formálás
- magyarságtudat kialakítása, fejlesztése
- családi életre nevelés
- az élet tisztelete a születéstől a halálig
- egészséges életmód
- kulturáltság
- kötelesség teljesítés
- véleményalkotás

Oktatási cél:

- kreativitás és a gondolkodási készség fejlesztése
- kiemelt testnevelés képzés
- az anyanyelvi képzés előtérbe helyezése
- kiemelt idegen nyelvi képzés
- informatikai képzés
- hátrányos helyzetű gyermekek felkarolása, differenciált fejlesztése

A tanulók elvárásai

A diákok képviselői és az osztályfőnökök visszajelzése szerint tudjuk, hogy a tanulók többsége jól érzi magát iskolánkban. Az elégedettségi vizsgálat alapján tudjuk, hogy értékelik az iskola családias légkörét, a rendet, a tisztaságot, a sok virágot. Jónak ítélik a fegyelmet, a tanítás színvonalát, az órák érdekességét, a tanári értékelést. Szeretik a kirándulásokat, mozi- és színházlátogatásokat, a kulturális műsorokat. Értékelik az intézmény élő hagyományait. Mindezekre úgy tekintenek, mint meghatározó élményekre személyiségük és keresztény felnőtté válásuk folyamatában. Igénylik, hogy az iskola életének alakításában részt vegyenek. Fontosnak tartják tanáraik szerepét világképük formálásában. Szerintük a jó pedagógus példakép, szakmailag felkészült, emberséges, igazságos és önállóságra nevel.

Az intézmény erkölcsi elvárásai

Erkölcsi elvárások a pedagógusokra vonatkozóan

A gyermekek nevelése felelős feladat. Üdvösségre nevelünk. Ahhoz, hogy a tanulók harmonikus, kellő önismerettel, fegyelemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és

embertársát szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyeneknek kell lenniük. Hiszen „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik”.⁷ Nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos, elmélyült imaélet, amelynek segítségével erőt meríthet munkájához. A nem hívő pedagógusokat is a diákok szeretetéből fakadó humánumnak kell vezérelnie.

A gyermekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető, személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen végezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen, ami az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt. Istennek kell lennie a legelső helyen az értékek sorrendjében, mert ha a sorrend megváltozik, akkor az emberkép és a világkép is torzul. A nevelőnek figyelemmel kell lennie a gyermekek életkori igényeire és sajátosságaira.

A nevelő életének összhangban kell állnia az általa és az intézmény által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen, ígéreteit tartsa meg. Konfliktusait akarja és tudja kezelni, tudjon megbocsátani és bocsánatot kérni. Családi háttere rendezett legyen.

Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, etikai kódex értékeit magának valló, a gyermekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavainak és tetteinek mindig összhangban kell lenniük, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyermek számára a hamis tanúságtétel. Intézményünkben minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja és betartja a Magyar Katolikus Egyház által készített etikai kódexben megfogalmazott alapelveket.

Az új pedagógus felvételnél mindig mérlegeljük, milyen feladatokat bízunk rá, és mit várunk el tőle. Ezek ismeretében lehet dönteni, hogy a képzettség, rátermettség és vallási háttér hármas követelményéből melyiket, milyen súllyal kell figyelembe venni.

⁷ Kat. Isk. 78

Erkölcsei elvárások a nem pedagógus dolgozókra vonatkozóan

A gyermekek/tanulók az intézmény minden dolgozójával kapcsolatba kerülnek. Ezért szükséges, hogy a nem pedagógus dolgozók számára is megfogalmazzunk bizonyos erkölcsi elvárásokat, hiszen ők is hatást gyakorolnak a gyermekekre. Természetesnek tartjuk tehát, hogy

- a munkaköréből adódó feladatokat mindenki a tőle elvárható legjobb szinten teljesíti
- az intézmény működésének feltételeit munkaterületén biztosítja
- megnyilvánulásai nem ellentétesek az intézmény szellemiségével (pl. öltözködés, beszéd)
- az intézmény vállalt feladataihoz tiszta, biztonságos, esztétikus környezetet biztosít

Erkölcsei elvárások a tanulókra vonatkozóan

Alapvető, hogy tanulóink elfogadják és befogadják az iskola értékrendjét. Életkoruknak megfelelően működjenek együtt a nevelés-oktatás folyamatában a pedagógusokkal. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Az alapvető elvárások:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra és az igazra
- a vallás gyakorlása az életkornak megfelelően
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása
- alapos, rendszeres és pontos munka
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése
- a házirend felelős betartása

Erkölcsei ajánlások a szülőknek

Intézményünk a szülőktől elvárja, hogy fogadják el az intézmény katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az intézmény ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák azt. Az intézménnyel kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az intézmény feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását. Az intézmény elvárja, hogy a szülők a fogadóórákon, szülői értekezleteken és egyéb, az intézmény által biztosított alkalmakon aktívan részt vegyenek.

2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái

*„A gyermeki élet pedig maga a csoda.
Minden gyermek üzenet az emberiség számára:
Isten szeret bennünket.
Gyermekeket nevelni- Istennel való találkozás.”*

(Böjte Csaba)

2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép

2.1.1. Bevezetés

Kisgyermekkorban megszerzett ismeretek és magatartásformák életre szólóan meghatározóak, amit számos tudományos kutatás is igazol. Ezért a gyermekek keresztény nevelését már kisgyermekkortól kell elkezdni, mert minden korszaknak megvan a jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat, és az alapokat már kisgyermekkortól kell elkezdni lerakni, hogy később segítse a keresztény ember kiformálódását.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelés az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A keresztény nevelésre minden gyermeknek szüksége van. Sok gyermek már a családban megismerkedik vele. Megérzi Isten szeretetét szülein keresztül, megismeri Jézus Krisztus életét otthoni tapasztalatai során, megtanulja a következetesség, rend, tolerancia, tisztelet, fogalmát. Azonban vannak gyermekek, akik a katolikus óvodában szerzik meg első vallásos ismereteiket. Kezdetben életkori sajátosságukból adódóan az őket körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalják meg Isten szeretetét. A keresztény óvónők és dajkák keresztény világnézetükkel, keresztény erkölcsi normák betartásával, valamint keresztény közösségi életükön keresztül szavaikkal, tetteikkel, példamutatással tudják segíteni a gyermekek keresztény nevelését.

A katolikus óvoda egész napja, a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösségformálás sajátos világszemlélettel történik. Az óvodai nevelés során a gyermekek képessé válnak a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk önmagukhoz az önismeret, önnevelés fejlesztésével, nyitottá, kezdeményezővé válnak a másik ember felé (felebaráti szeretet, keresztény erények) és a környezetükhöz.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, – s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul, kibontakozik.

„Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek!” (Mt 25,40)

2.1.2. Katolikus gyermekkép

„A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert fejleszteni. Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert halhatatlan lélek lakik benne.”⁸

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek megszületésétől fogva különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül, s felmutatja azokat az érvényesülni akaró készségeket, képességeket, amelyek lassan öntudatra ébresztik. Fejlődése során ismeri meg önmagát, a többi embert, a természeti környezetét. Fokozatosan ébred az öntudatra, s felfedezi személyes szabadságát, és lassan megtanulja az ezzel járó felelősségvállalást.

A gyermek a jövő számára bontakozó élet. A lélek rejtett életerőinek megismerésével a gyermekben lappangó hajlamokat fel kell kelteni, megnemesíteni és a tökéletes irányába fejleszteni. Ebben a keltegető munkában helye van a „magvetésnek” és a „gyomlálásnak” is. Ekkor van lehetőség a lélek gazdagítására.

A gyermek világa fejlődésre teremtett világ. Minden, ami a környezetében megjelenik, hatással van rá. A gyermek a pszichikus világot is érzékeli, átél olyan mélységeket, amelyek szemmel nem láthatóak. Öntudata fejlődéséhez szüksége van környezetére reakcióira, a szociális tükörré.

Élete első éveiben a testi és lelki fejlődése szinte párhuzamos. A kívülről felé áramló elvárás, a szeretet, a figyelem, az öröm, a harmónia kedvezően hat saját ritmusa szerinti fejlődésére. Környezete mintáit, normáit megismeri, elfogadja, és lassan beépíti saját személyiségébe.

⁸ <https://konyvtar.asztrik.hu/?q=book/export/html/1037>

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A keresztény pedagógusnak a gyermek nevelése során az emberi személyiség teljes kibontakoztatására és a gyermek különleges védelmére kell törekednie. Szem előtt kell tartania, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ezt a katolikus óvoda csak kiegészíti.

A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, ezért nagyon fontos a megfelelő pedagógusok kiválasztása, és az esztétikus tiszta keresztény értékeket hordozó környezet kialakítására.

A keresztény óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével, az egészséges életmód alakításával, a környezettudatos magatartás alakításával, az érzelmi neveléssel, a szocializáció biztosításával, az anyanyelvi neveléssel, az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel, a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

A katolikus óvoda, mint nevelési intézmény a gyermek óvodába lépésétől az iskolába lépésig vállalkozik a gyermek szerető gondozására, a hit alapozására, az egészséges életmód jó szokásainak kialakítására, a zenei, vizuális és anyanyelvi műveltség alapjainak lerakására. Megerősíti és pótolja azokat az elemi szokásokat, amelyeket a család értékrendje alakít ki a gyermekben. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

2.1.3. Katolikus óvodakép

Óvodaarculata

Óvodánk névadója Árpád-házi Szent Erzsébet. Szent Erzsébet alakja példaképül szolgálhat a legkisebbek számára is. A jóságot, segítőkészséget, szelídséget és alázatot kifejező Szent Erzsébet példája ma is időálló ebben az egocentrikus, öntörvényű világban. November 19-e hetében megrendezett „SZENT ERZSÉBET HÉT” kiemelkedő ünnep az intézményben. Ezen a napon az iskolával közös programot szervezve, együtt egy szívvel, egy lélekkel mondunk hálát Szent Erzsébet emberségéért.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, ezt egészíti ki az óvodai nevelés. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig, (de felvehető az a gyermek is, aki 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti).

Az óvodai nevelésünk célja:

Keresztény értékrendre és hazafias nevelésre épülő pedagógia, családi hangulatú gyermekközpontú nevelés, oktatás, a magyar- és egyházi hagyományok, ünnepek tiszteletben tartása, harmonikus, kiegyensúlyozott keresztény gyermekek nevelése.

Az organikus pedagógia alapelveit is igyekszünk beépíteni a mindennapjainkba, amelynek alapja az érzelmi intelligencia, bizalommal teli személyes törődés és kötődés.

Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. A nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk.

A nevelés biztosítja az óvadás gyermek számára a szabad játékot, e tevékenységen keresztül lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzését. Megismeri önmagát és megtanul alkalmazkodni társaihoz.

A keresztény nevelés során képessé válik a gyermek a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk saját magukhoz, önmagukhoz, kapcsolódásuk az emberekhez, a természeti és tárgyi környezethez. A gyermek egyéni képességeinek fejlesztése tudatos, tervszerű és következetes munkával érhető el. Mindezt frontális, mikro-csoportos és egyéni formában végezzük.

Az óvodában nagy gondot fordítunk a gyerekek gondozására. Testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének biztosítása.

A gondozási feladatok teljesítése a gyermek-felnőtt kapcsolatát elmélyíti. Az óvodai nevelés során az önkiszolgáló feladatokat a gyermekek egyre önállóbban, később egyedül végzik el. Ez segíti előrehaladásukat, alakítja énképüket. A felnőtt tanítja és gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszthető a gyermek, mert minden tevékenységet fokozott szóbeli megerősítés kísér. Elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósuljon meg.

Az óvoda funkciói:

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulásához.

A katolikus óvoda célja:

A gyermek hitének ébresztése és fejlesztése, hogy hitvalló felnőtt kereszténnyé váljanak, s majdan a keresztény közösség tudatos, aktív tagjává legyenek.

Az óvodai nevelés célja:

Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse az egyéni és életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek képességeinek kibontakozását. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeképpen a kisgyermekek többsége óvodáskor végére érje el az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvoda kiegészítő szerepet töltsön be.

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai

A katolikus óvodai nevelés feladata a hitre nevelés erősítése, az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés, az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.2.1. Hitre nevelés erősítése

Cél: Megtanítani a gyermeket Jézus szeretet példájára, megmutatni számukra mi a szeretet élethelyzeteken keresztül. Felfedezhesse az őt körülvevő világban Isten nagyságának és jóságának nyomait. A hitre nevelés folyamán naponta játékos formában ismerkednek a gyermekek Jézus Krisztus személyével, tanításával, cselekedeteivel. Célunk, hogy ezek a lelki beszélgetések segítsék az óvodánkba járó gyermekek lélekben való növekedését.

Feladat:

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- Biblia ismeretek
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség).

2.2.2. Egészséges életmód alakítása

Cél: Óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- Önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Az egészséges életmód, a testápolás, tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek

fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- A mozgásigény figyelembevételével a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése, testedzés, testi nevelés, prevenció;
- A szabadban való tartózkodás és tevékenység megszervezése;
- Étkezési kultúra alakítása, erősítése;
- Korszerű táplálkozás biztosítása;
- Pihenés feltételeinek megteremtése;
- Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A gondozás az óvodai nevelésünk egyik alapvető tevékenysége. A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészséges életmódjának kialakításához.

A gondozás során fokozatosan alakítjuk ki a higiéniai szokásokat, a testápolást, valamint a helyes napirend folyamatát, rendszerét, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait.

Tanulja meg a gyermek, hogy „A test a lélek temploma”, ezért meg kell őriznünk saját és társaink egészségét, vigyáznunk kell saját és társaink testi épségére, illetve segítsenek a kisebbeknek az öltözködésben, testápolásban. A gondozás dokumentációja a csoportnaplóban történik.

Testápolás:

A napi testápolással alapozzuk meg a gyermek tisztaság igényét, és az egészségügyi szokásait. A szokások elsajátítása folyamán kialakulnak egészséges életmódbeli készségei, jártasságai. Testi szükségleteinek felismerése, kielégítése hozzájárul a derűs, kellemes közérzethez. A folyamatos és rugalmas napirend kialakításával biztosítjuk a helyes életritmust.

Táplálkozás, étkezés:

A gyermek harmonikus fejlődése érdekében célszerű a napi ötszöri étkezés, ebből háromat az óvoda biztosít. Fő cél: az egészséges táplálkozás. Fontos a fehérjét és a kalciumot tartalmazó tej és tejtermékek, a zöldség, gyümölcs és a kellő mennyiségű folyadék biztosítása.

Próbáljuk megoldani a mindennapi gyümölcsfogyasztást a szülők segítségével. Próbálunk többféle ételt megkedveltetni a gyermekekkel, tiszteletben tartva egyéni szükségleteiket. Fontos az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartása.

Öltözködés:

Megfelelő ruházat a test védelmét szolgálja az időjárás változásával szemben. A gyermek önállóságát, ízlésvilágát az öltözködéssel is tudjuk formálni. Réteges öltözködésre szoktatással elkerüljük a gyermek meghűlését. Életkoruknak megfelelően sajátítsák el az önálló öltözködést. Óvodánkban váltó cipőt használunk, pihenéskor pizsamát. A ruhájukat, szekrényüket tartásuk rendben.

Mozgás:

A mozgás fejlesztése nagyon fontos az egész személyiség alakításában, mert hat a szervezet működésére (légzés, vérkeringés, anyagcsere), elősegíti a központi idegrendszer fejlődését.

Testi képességeik fejlesztése érdekében sok szervezett, játékos mozgást iktatunk napirendjükbe. A mindennapi testnevelést az időjárástól függően vagy a tornaszobában vagy a szabadban végezzük.

Az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van. A jól szervezett séták, kirándulások is a mozgásigényük kielégítését szolgálják.

Heti egy alkalommal, szülői igény alapján lehetőséget biztosítunk a következő, szülők által finanszírozott mozgásos tevékenységekre: néptánc, foci, úszás.

Pihenés, alvás:

A kellemes pihenést a kiszellőztetett, portalanított csoportszobák szolgálják. A lefekvés előtti ima, a halk óvónői ének, csendes zene, mesék nyugalmat biztosítanak.

A pihenés, alvás alatti nyugalmat fenn kell tartani, a nehezen alvó gyermek pihenését szeretettel, türelemmel kell biztosítanunk. A gyermek akkor alszik eleget, ha magától ébred fel, ezért a napirend összeállításánál figyelembe kell venni a csoport igényeit.

2.2.3. Érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél: A óvodás korú gyermek legjellemzőbb tulajdonsága, hogy érzelmein keresztül ismeri, érti meg a körülötte lévő világot. Elsődleges feladatunk a szeretetre épülő, biztonságot árasztó közösség, erkölcsi és közösségi nevelés.

Feladat:

- A teremtő Isten gondoskodásának megélése
- A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- Türelem, szociális érzékenység, szolidaritás, igazságosság formálása;
- Az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése;
- A bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- Az önfegyelem, fegyelem, udvariasság elsajátíttatása;
- Szokás- és normarendszer megalapozása;
- Szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- A kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése, megfelelő szakemberek közreműködésével;
- A természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- A természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére való nevelés;
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- A hazaszeretet és a szülőföldre való kötődés alapozása
- Az egyházi, világi ünnepek megélése
- Az Organikus pedagógia elveire épülő nevelés során a gyermekek érzelmim intelligenciájának figyelembe vételével törekszünk belső szabadságuk és fejlődésük biztosítására.
- Fontos a derűs, nyugodt, szeretetteljes, bizalommal teli, biztonságot nyújtó, légkör megteremtése.

„Az emberben az érzelmek hamarabb fejlődnek, mint az értelem, tehát előbb szeretünk, mint gondolkodunk. Amilyenek azok az emberek, akiket szeretek és becsülök, amire ők tanítanak, az leszek én, azt fogom hinni.”⁹

Az óvodás gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör, otthonosság vegye körül.

A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező hatások érik. Az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív legyen. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, segítse, hogy a gyermek kipróbálja önmagát, fejlessze öntudatát. Nevelje a gyermeket a másik ember elfogadására.

A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse, hogy a gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, és tisztelje, becsülje azt. A közösségi nevelés lényege az együttműködés. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik.

A szocializáció fejlesztése szempontjából fontos a közös élményekre épülő közös tevékenységek biztosítása, ezért olyan óvodai élet szervezése kívánatos, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (segítőkészség, együttérzés, figyelmesség) és akaratának (önállóság, kitartás, feladattudat) fejlődését a keresztény szellemiség jegyében. Dokumentációja a csoportnaplóban évente kétféle alkalommal.

2.2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés.

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetése.

⁹ <https://adoc.tips/helyi-pedagogiai-programjaada4faf517f4908bebf32f534c6d71588708.html>

Célja: Kommunikálni szerető és tudó gyermekek nevelése. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, mely elősegíti beszéd- és kommunikációs kedv fenntartását. A gyermek azon képességeinek fejlesztése az artikuláció folyamán, melyek majd az írás, olvasás sikeres elsajátításához szükségesek az iskolában.

Feladata:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- Beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- A gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére ösztönzés;
- A gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- Nyugodt, biztonságot sugárzó légkör megteremtése
- Pontos, tiszta önkifejezés fejlesztése
- Auditív emlékezet fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Beszédszlelés fejlesztése
- Hallás, beszédhallás fejlesztése
- Test és beszédszervek megismerése
- Beszédszervek ügyesítése

Módszerek: bemutatás, bemutattatás, utánzás, gyakorlás, beszélgetés magyarázat, dicséret, buzdítás, ellenőrzés, értékelés (játékos formában)

Eszközök: kártyák, toll papír, tükör, szívószál, lufi

Egyéni anyanyelvi nevelés

- játékos beszédindítás
- elemi kommunikáció megindítása
- hangdifferenciálások
- szókincs fejlesztése
- helyes ejtésre szoktatás
- a családon belüli kommunikáció irányítása és pedagógiai támogatása
- a beszéd és mozgás koordinálása

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célja: Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermekeknek a változatos tevékenységeket, és a további élményeket, tapasztalatokat, az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Feladat:

- Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a fejlődést elősegítő környezetben;
- Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek tapasztalati úton történő bővítése, rendszerezése;
- Gyakorlás, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben, az életkori sajátosságokra és tapasztalatokra, élményekre építve;
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás és alkotóképesség) fejlesztése;
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása.

A gyermekek eltérő ütemben történő fejlődése a folyamatos megfigyelések alkalmával jól látható, ezért ha bármely területen észlelhető a fejlődés megtorpanása, azonnali fejlesztés javasolt. A fejlesztést egyéni, vagy mikro-csoportos formában valósítja meg az óvodapedagógus.

A bármely területen tehetséges gyermeket segíteni kell egyéni képességei kibontakoztatásával. A kiemelkedő képességű gyerekek számára lehetőségeket kell teremteni tehetségük megmutatására (versenyek, pályázatok, sport tevékenységek, foci, úszás alkalmával), a témák változatos feldolgozásával (a hitre nevelő témákat más-más tevékenységgel dolgozzuk fel, ének, rajz, kézimunka, dramatikus játékok segítségével), valamint változatos fejlesztések biztosításával, melyet óvodapedagógusok tartanak.

2.2.5. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Cél: Napjainkban sem csökken a hátrányokkal küzdő gyerekek száma. A gyermekek fejlesztése során az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve a gondozásra, az egyéni bánásmódra és a differenciált fejlesztésre kell kiemelten figyelni, illetve a gyermekek

egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére, a potenciális tanulási zavarok kiszűrésére, megelőzésére és korrekciójára.

Feladatok:

- Hátrányos helyzet okainak feltárása
- Lehetőségek keresése az okok megszüntetésére
- Segítségnyújtás
- Lelki támogatás
- Beilleszkedés segítése
- Tájékoztatás

2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

2.3.1. Személyi feltételek

Óvodánk a 2009/2010-es nevelési évben nyitotta meg kapuit. Alapító okiratunk 75 gyermek felvételéről rendelkezik. Három óvodai csoportot alakítottunk ki, mindhárom vegyes csoport. Óvodánk dolgozói: 6 fő óvodapedagógus, 1 fő pedagógusasszisztens, 3 fő dajka, 1 fő konyhás.

Óvodánk szemlélete névadónk Árpád-házi Szent Erzsébet alakjához fűződik, aki a szelídség, jóság, figyelmeesség, alázat, tisztelet példaképe volt. A nevelési alapelvünk ezekre az erényekre épül.

Az óvodában dolgozókat jellemezze az Isten-és emberszeretet, mivel a katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházzal, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik, ezért az óvoda dolgozóinak példaként kell állnia külső megjelenésében, kulturált viselkedésében.

Az óvodapedagógus ismerje a pedagógiai és egyházi dokumentumokat, a szakirodalomban tájékozott legyen. Segítse elő a derűs, örömteli vidámságot a gyermekek és a szülők körében, hogy az evangéliumi szemlélet alapvető optimizmusa érvényesüljön.

A pedagógus tevékenységét és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazott munkájának hozzá kell járulnia az eredményes óvodai neveléshez.

A dajka végzi a gondozási feladatokat, az óvoda épületének és udvarának rendben tartását. Az óvodai nevelőmunkának kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek jelenléte állandó és folyamatos. A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

2.3.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épülete megfelelően szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét. A gyermek környezete rendezettséget, nyugalmat, harmóniát sugároz. A csoportszobák, fürdőszobák, az öltözők balesetmentes, otthonos környezetet, családi hangulatot biztosítanak, és lehetőség van a szülők fogadására. Az óvodai munkatársaknak biztosítva van a megfelelő munkakörnyezet.

Az udvaron a rögzített és mobil tárgyak, eszközök a mozgásfejlődést segítik, sokféle mozgás gyakorlására adnak lehetőséget. A csoportszobák kialakítása az óvónők személyiségét, a neveléssel kapcsolatos tudatosságot fejezik ki. A berendezési tárgyak, eszközök természetes anyagokból készülnek.

A gyermekek által használt tárgyi felszerelések számukra hozzáférhetően vannak elhelyezve. A színek, a formák harmóniája az esztétikai igény belsővé válását segítik, a berendezési tárgyak alakíthatósága a gyermekek kreativitását fejlesztik.

A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, tevékenységéhez igazodnak. Óvodánk felszereltsége megfelel a gyermekek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságosak. Az óvoda könyvtárát folyamatosan fejlesztjük szakkönyvekkel és hitünket erősítő kiadványokkal. Az óvoda az iskolai tornatermet, tornaszobát és a sportpályát is használhatja a gyermek mozgásának fejlesztéséhez.

2.3.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvoda három csoportjában, családi környezetben valósítjuk meg az óvodai nevelést. A gyermek személyiségének tiszteletben tartásával, a hitre neveléssel párhuzamosan az óvodai nevelés alap feladatainak biztosításával: egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, hogy iskolaéretté váljanak, valamint tehetséggondozás és differenciált fejlesztés. Az óvodai élet nevelési területei a csoportban az éves terv szerint az egyházi- és magyar ünnepkörökre épülve valósulnak meg.

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi pedagógiai program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló

tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvoda helyi sajátosságait figyelembe véve történjen az éves, havi, heti, napi szintű tervezés. A fejlődés nyomon követése a gyermekek megismerését, fejlesztését tükrözze, ezekről a szülők tájékozódhatnak. A stratégiai dokumentumok harmonizáljanak. A gondozás kapjon kiemelt szerepet a gyermekek önállóságának segítésében. Az óvodai élet tervezése, szervezése során kerüljenek előtérbe a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, melyek legyenek harmonikus arányban.

A napirendet rugalmasság, folyamatosság jellemezze, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap. A napirend és hetirend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben vegye figyelembe a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteit. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja.

Tervezés éves szinten, ünnepek, hagyományok:

- Augusztus:
 - Tanévnyitó nevelési értekezlet
 - Éves felkészülés (anyaggyűjtés)
 - Családlátogatás megszervezése
 - Felkészülés a gyermekek fogadására
- Szeptember:
 - Évnyitó szentmise Veni Sancte
 - Beszoktatás
 - Szülői értekezlet (csoportonként)
 - Szülői munkaközösség megválasztás
 - Pedagógiai szakszolgálati vizsgálat megszervezése
 - Őszi kirándulás: gyümölcs szüret
- Október:
 - Állatok Világnapjának megünneplése
 - Fejlesztési terv kidolgozása, megfigyelés, nyomon követés
 - Kapcsolatfelvétel a Pedagógiai Szakszolgálattal és szükség szerint szakértőkkel
 - Tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatás a dolgozóknak
 - Tűzvédelmi oktatás, tűzriadó gyerekeknek
 - Nemzeti ünnep megszervezése

➤ November:

- Készülődés a Mindenszentek ünnepére
- Szent Márton ünnepség megszervezése
- Fogadóóra a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követéséről
- Óvodánk névadójának, Szent Erzsébetnek ünnepe, karitatív cselekedettel egybekötve
- SZENT ERZSÉBET HÉT szervezése az iskolával és a szülői közösséggel együtt
- Adventi készülődés

➤ December:

- Szent Miklós ünnepség megszervezése
- Karácsonyi ünnepség megszervezése csoportonként vagy óvoda szinten

➤ Január:

- Vízkereszt ünnepe
- Szent Margit ünnepe
- SZMK összehívása
- Szülői értekezlet
- Féléves értekezlet megszervezése

➤ Február:

- Kapcsolatfelvétel az iskolával
- Mackó-nap megünneplése
- Nagycsoportos szülői értekezlet, tanítók meghívása
- Nyíltnapok megszervezése
- Balázs-áldás (templom)
- Hamvazkodás (templom)
- Farsangi bál a gyerekeknek

➤ Március:

- Nemzeti ünnep megszervezése
- Óvodai szakvélemények kiadása
- Iskolai beiratkozás
- Szent család napja (Apák napja)
- „Hála a teremtet viláért” ünnepsorozat: Víz Világnapja

➤ Április:

- Húsvéti felkészülés gyermekekkel és szülőkkel
- „Hála a teremtet világért” ünnepsorozat: Föld napja
- Óvodai beiratkozás megszervezése, lebonyolítása
- Fogadóóra a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követéséről
- Május:
 - Anyák napja
 - „Hála a teremtet világért” ünnepsorozat: Madarak és fák napja
 - Búcsúzó, évzáró megszervezése
 - Csoportok kirándulása
 - Dolgozóknak évzáró megbeszélés
- Június:
 - Gyermeknap, családi sportnap megszervezése
 - Szülői értekezlet a leendő kiscsoportos szülőknek
 - Évzáró szentmise TE DEUM
 - Tanévzáró nevelési értekezlet

Az egyházi ünnepeket kiegészíti több SZENTRŐL való megemlékezés (Szent Imre, Szent Margit, Szent Balázs).

Havi szinten:

- Az óvónők kéthetenkénti (egy csoportban hetenkénti) váltásban dolgoznak.
- Az óvónők félévente és szükség szerint fogadóórát tartanak.

A tevékenységek szervezeti formái:

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
▪ Hitre nevelés ▪ Mozgás ▪ Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	▪ Játék ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ▪ Mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése - Matematikai tartalmú tapasztalatok

Napirend:

Időtartam	Tevékenység
6.30-7.30	Közös gyülekező a kijelölt csoportban („Fészek”).
7.30-11.45	- Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) - Szabad játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban - Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, reggeli ima - Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) - Ismerkedés a teremtet világgal, megfigyelések végzése spontán és szervezett formában - Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn - Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás: - Verselés, mesélés - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - Mozgás - A külső világ tevékeny megismerése - Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
11.45-14.45	- Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) - Étkezési ima - Pihenés előtti lelki percek, mese, ének. - Pihenés
14.45-17.30	- Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) - Szabad játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig (a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően). - Napzáró ima

2.3.4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságát, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

- A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:
 - Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
 - Családlátogatás, a gyermek, otthoni környezetének megismerése,
 - A fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
 - Szülői értekezletek szervezése,
 - Szülői közösség működésének segítése,
 - Játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,
 - Közös kulturális programok szervezése,
 - Kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,
 - Közös szentmisén való részvétel,
 - Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.
 - Internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei.
- Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:
 - Bölcsődével
 - Családi napközivel
 - Szociális intézményekkel
- Kapcsolat az óvodai élet során:
 - Az intézmény fenntartójával
 - A társintézményekkel
 - Család és Gyermejjóléti Szolgálattal
 - Gyermekevédelmi ügyintézővel
 - Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel
 - Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
 - Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel
 - Karitászcsoportokkal

- Máltai Szeretetszolgálat
 - Egészségügyi szervezetekkel
 - Közművelődési intézményekkel
 - Nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
- Kapcsolat az óvodai élet után:
- Iskolákkal
 - Speciális intézményekkel

2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet tevékenységi formáinak tervezésekor javasoljuk, hogy jelenjen meg a cél, a feladat, a tartalom, az óvodapedagógus feladata, a pedagógiai munkát segítő feladata. Dokumentációja a csoportnaplóban heti rendszerességgel történjen.

2.4.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

- A hit hallásból ered, szükséges a példa is:
- megtapasztalás
 - érzelmi biztonság
 - szerető, elfogadó légkör, bizalom
 - összetartozás élménye
 - iskolába lépés idején a hit tovább élése
- Az óvoda missziós feladatai:
- A családok bekapcsolása az egyházközség életébe
 - A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő
- A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét
- a köszönési módban
 - a mindennapos lelki beszélgetés során
 - az étkezés előtti és utáni imádságban
 - a templomlátogatások során
 - a játékban

- a tevékenységekben megvalósuló tanulásban
 - a délutáni pihenés előtti imában, fohászbán
 - a hazamenetel előtti imában, fohászbán.
- A liturgikus év eseményei
- Karácsonyi ünnepkör
 - Húsvéti ünnepkör (Az ünnepre készülve jócselekedetek gyűjtése)
 - Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel
 - Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése
 - Közös szentmise látogatás a családokkal
 - Imádságok tanulása
 - Óvodánk névadója Szent Erzsébet ünnepe
 - Szentekről való megemlékezés (Szent Imre, Szent Margit, Szent Balázs)
 - Szent Miklós ünnepének megtartása
 - Az egyházi év egyéb ünnepeinek megtartása (Balázs áldás, Hamvazkodás a plébánia atya segítségével).

Erkölcsei nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszövi az óvodai élet egészét:

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek során
- Erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása közben (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat)
- Biztonságérzet erősítése során (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

Ünnepek és megemlékezések

Feladat:

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- az ünnep előkészítése és lezárása.

A hit Isten ajándéka, a Szentlélek megnyilvánulása bennünk. Fontosnak tartjuk, hogy olyan légkörben nevelődjének a gyermekek, amely érzelmi biztonságot nyújt. Ebben a szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején fogékonyak legyenek a hit befogadására, továbbélésére.

A vallásos nevelés átszövi az óvodai élet egészét. Megnyilvánul a gyermekeket körülvevő felnőttek hiteles életében, az étkezés előtti és utáni imádságban, a játékban, de legfőképpen a mindennapos lelki beszélgetések során.

A Biblia ismeret az alapja a keresztény értékrend átadásának, ezért az óvodában a hitre nevelés bibliai történetek hallgatása, - a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve - valamint mindennap rövid csendességet tartunk és imádkozunk a gyermekekkel.

2.4.2. Játék

Játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy a világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”¹⁰

A játéknak át kell hatnia a mindennapos tevékenységeket, mert a játék szervezi egyé az értelmi, érzelmi és társas folyamatokat. Az első játszótársnak, szülőnek nevelőnek meghatározó szerepe van. A játék fejlesztő hatását fokozzák a cselekvést kísérő pozitív érzelmek, amelyek közlési vágyat ébresztenek.

A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A játék a gyermek számára pótolhatatlan tevékenységi forma, mert olyan örömet, vidámságot szerez a gyermeknek, amely nélkül egészséges fejlődése nélkülözhetetlen. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, a kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja.

A játéknak mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell megvalósulnia, tehát előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését! Indirekt játékirányítás módszerével alakítsa a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen. Váljék a játék a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá.

¹⁰ <http://users.atw.hu/szentannaovi/pedprog.htm>

Ehhez az óvónőnek biztosítania kell a gyermek játékához szükséges változatos eszközöket, kuckókat, játéklehetőségeket.

Az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus szerepjátékhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz, a barkácsoláshoz, a bábozáshoz, dramatizáláshoz. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységsszervezésben is. Dokumentálása a csoportnaplóban történik évente kétszer.

A játék tartalma:

A gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodában az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart.

- A játékban megjeleníthető élmények biztosítása
- A gyermek társas élete a kevés számú csoportoktól a nagyobb létszámú csoportokig fejlődik.
- A gyermek játéka formai, tartalmi jellemzői
- A játéktevékenység időtartama, mélysége, szintje, tartalmi gazdagsága
- Társas kapcsolatok minősége
- A kialakult társas kapcsolatok szintje
- Anyanyelvi nevelés
- Magatartásformák és szokások

Szervezeti kerete:

Megfelelő: **élmény, hely, idő, nyugodt légkör, biztonságos játékeszköz** megteremtése

A játék fajtái:

Gyakorló vagy funkciójáték:

Véletlen mozgásból, cselekvésből adódó siker, amely újra és újra ismétlésre készíteti a gyermeket. Főleg kiscsoportos korú (3-4 éves) gyermekre jellemző. Fajtái: mozgásos gyakorlójáték, manipulációs gyakorlójáték és verbális gyakorlójáték.

Építő, konstruáló játék:

A gyermekek különböző dolgokból, különböző anyagú kockákból, építőelemekből építményeket hoznak létre. Spontán, meghatározott céllal jön létre a játék csoportszobában

vagy udvaron. Az óvodáskor végére alkotásaikat önállóan, sok egyéni ötlet alapján valósítják meg.

Szimbolikus szerepjáték:

Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta, amely a gyakorló játékból kinövő, élményt visszaadó, felnőtteket, társakat utánzó, közösség és magatartásformáló, személyiség tükröző, helyi sajátosságok megvalósulása. Különböző játéktevékenységekből (tényleges szerepjáték, építő játékok, konstrukciós (szerkesztő) játékok, mesedramatizálás, bábozás) alakulhat ki szerepjáték és az óvodáskor végére éri el legfejlettebb formáját.

Barkácsolás:

A szerepjátékhoz szükséges eszközök létrehozásának igényéből indul ki. A barkácsolás a játék és a munka közötti átmenet, amit az alkotás öröme, kreativitás fejlesztése, társas kapcsolatok, finommotorika fejlődése, technikák elsajátítása jellemez. A barkácsolás a szerepjáték és a bábozás alkotórésze legyen, az időpontját a játékhelyzet határozza meg.

Bábozás, dramatizálás:

Mindkettő forrása az esztétikai élmény. A bábozásban a gyermek közvetlenül nyilvánul meg oldott légkörben. A dramatizálásnál gondoskodni kell az eszközökről, kellékekről, valamint arról, hogy a gyermek saját fantáziája alapján játszassa el a történetet. Személyiség tükröződés, esztétikai élménynyújtás, bábkészítő tevékenység, óvodapedagógus bábjátéka, gyermek bábjátéka, kommunikáció, metakommunikáció, drámajáték elemek, testséma fejlesztés, szerepazonosulás jellemzi. Dramatizálás, bábozás során fejlődik az alkalmazkodó képesség, beszédkészség, önértékelés és az önismeret.

Szabályjáték:

Szabályokhoz való alkalmazkodás, helyes magatartási formák elsajátítása, egymáshoz, csoporthoz való viszony jellemzi. Fajtái: mozgásos szabályjátékok és értelemfejlesztő szabályjátékok.

2.4.3. Verselés, mesélés

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez.

Feladatok:

- Mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- Mesetudat erősítése, a belső képalakítás folyamatának elősegítése,
- Irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül
- Érzelmi, esztétikai nevelés
- Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével, a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is
- Bábozás, dramatizálás:
 - óvodapedagógus bábjátéka
 - kommunikáció
 - gyermek bábjátéka
 - bábkészítő tevékenység
 - esztétikai élménynyújtás
 - személyiségjegyek tükröződése
 - testséma fejlesztés
 - drámajáték elemek
 - szerepazonosulás
 - metakommunikáció
- Önálló versmondásra, mesélésre ösztönzés
- Nemzeti, keresztényi tudat erősítése
- Bibliai történetek hallgatása
- Ünnepek értékének növelése
- Könyv szeretetére, olvasóvá nevelés
- Saját vers- és mesealkotásra ösztönzés

A mese a gyermek szemével nézett világ, ezért az érzelmi biztonság megteremtésének, a gyermek érzelmi, értelmi és esztétikai fejlesztésének egyik legfőbb segítője, az anyanyelvi nevelés fontos eszköze. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mese nagyon fontos a gyermek számára, mert örömet okoz, segít az ember formálásában, segít különbséget tenni a jó és a rossz között. Érzelmi biztonságot ad, fejleszti a képzeletet, gondolkodást, a gyermek humorérzékét, amely által a gyermek rugalmassá, nyitottá

válík környezete felé. Válaszokat ad a lét alapkérdéseire, mert a mesében a gyermek átérzi az örömet, a bánatot, a megbocsátás hangját, ezért az óvodában a mese, naponta, mint „lelki táplálék” kell, hogy jelen legyen.

A népmese mélyen átjárja a személyiséget. A mesék, versek, mondókák segítik megalapozni a gyermek gyermekirodalom szeretetét, későbbi igényét az olvasás iránt. A magyar gyermekköltészet, a népi-, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat biztosítanak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese feloldást ad a gyermek feldolgozatlan indulataira, szorongásaira. A gyermeket érő élmények hatására befolyásolja a belső képi világ megjelenítését.

Az óvodában irodalmi, népi, lírai művekkel, és a magyar költészet gyönyörködtető alkotásaival ismerkednek meg. A mesék kiválasztásánál előtérbe helyezzük azokat, amelyek élményt jelentenek a gyermekeknek, és erkölcsi tartalmuk is van. A mese fordulataiban, stílusában, előadásmódjában az óvónő saját személyisége nyilvánul meg. Szabad előadásra ajánljuk a népmeséket. Minden óvónőnek kell, hogy legyen „saját” verse, meséje, különösen szeretett bibliai története, amit a gyermekek csak tőle hallanak.

Óvodánkban az irodalmi anyag zömmel a népköltészet tárházából származik (népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok), de gyermekeink életkori sajátosságaihoz igazodóan megjelenhetnek a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemi, meséi, és a klasszikus és kortárs irodalmi művek egyaránt. Ezek beépülnek ízlésvilágukba, megalapozzák kulturális anyanyelvüket. Fontos szerepük van a bibliai történeteknek, melyeket a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve dolgozunk fel.

A versek az óvodás korban lehetőleg mozgásos, fantázia, vagy énekes játékhoz kapcsolódjanak, a ritmus, a hangzás legyen az elsődleges. Az irodalmi élmény befogadása mellett a könyvek megbecsülésére, gyűjtésére is neveljük őket.

Népünk hagyományaiból a jeles napok szokásait őrző versekből válogatunk különböző nyelvtörőket, népi mondókákat, találós kérdéseket, és a katolikus egyházi ünnepekhez kapcsolódó verseket.

2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladatok:

- Az élhangsúlyos magyar beszéd erősítése,

- Érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- Zenehallgatás,
- Egyházi zene, vallásos tartalmú dalok,
- Esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- A gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- Fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- Hallás fejlesztése,
- Ismerkedés a hangszerekkel,
- Ritmusérzék fejlesztése,
- Éneklési készség fejlesztése,
- Zenei anyanyelv elsajátítása,
- Zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

Zenei nevelésünk alapelve: „Csak tiszta forrásból”

A Kodály életműből sugárzó hit arra szeretne minket tanítani, hogy játékot, zenét, örömet csakis tiszta forrásból szabad meríteni, és átadni.

„Ha nem ültetjük el a zene szép magját a legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele, ellepte a lelkeket a gyom. Van e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?”¹¹

Célja:

A zenei képességek fejlesztésén túl, a zenét értő, és szerető egészséges lelkű, kulturált boldog emberré nevelés. Feladata, hogy minden gyermeket önmagához képest fejlesztve, eljusson a zenei képességek megfelelő szintjére az éneklési, ritmikai, hallási, zenehallgatási, tánc-és mozgáskultúra készségek területén, valamint alapozza meg a zene iránti érdeklődésüket, alakítsa zenei ízlésüket.

Megfelelő hangterjedelmű dalok kiválasztásával, tiszta énekléssel, különböző hangszerek (dob, cintányér, triangulum, csörgők) megismerésével és használatával fejlesszük az óvodás gyermek zenei és mozgás kultúráját, alapozzuk meg a gyermekben a közös muzsikálás örömet.

¹¹ <https://moodle.uni-sopron.hu/course/info.php?id=357>

Katolikus óvodákban az ének és zenehallgatás lehetősége különösen gazdag, hisz a mindennapok és ünnepek során találkozhatnak egyházi népénekek dallamaival, templomi alkalmakkor hallhatják a templomi orgona hangját. „Aki, énekel az kétszer imádkozik” – mondja a mondás. A délelőtti elcsendesedés alkalmakkor, az ünnepkörök alkalmával az óvodai énekek mellett egyházi énekekkel is megismerkednek a gyerekek.

A népi, táncos mozgásformák, népi dalos játékok a néphagyományokkal ismertetik meg a gyermeket. A zene, a zenélés fejleszti a gyermekek biztonságérzetét, feloldja gátlásait, és közösségi érzését erősíti.

2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Feladatok:

- Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- Szokásrendszer alakítása,
- Különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- Alkotás örömeinek megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- Esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- Vallásos témák megjelenítése,
- Térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása,
- Finommotorika fejlesztése,
- Érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- A műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.

A rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységek során az óvónő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségeket és képességeket figyelembe véve segítik a képi-plasztikai kifejezőképességet, a gyermek élmény-és fantáziavilágát és annak képi kifejezését, a térbeli tájékozódást. Tér, forma, szín képzeletük gazdagodik, esztétikai érzékük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük fejlődik. Komplex folyamat, ahol az alkotói készségek

megalapozódnak a gyermeki tevékenységek során: képalakítás, plasztikai munkák, makettek készítése közösen. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az ábrázolás különböző fajtái, a népművészeti, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés és az esztétikus tárgyi környezet fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének, miközben a gyermekek befogadnak, megismernek, alkotnak, és különböző technikákat ismernek meg. Az óvodában MINI – GALÉRIA kiállítást szervezünk a gyermekek- „művészpálánták” – alkotásaiból.

2.4.6. Mozgás

A rendszeres, napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.

Feladatok:

- Mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napján,
- Baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- Egészséges életmód kialakítása,
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- Testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- Változatos eszközök alkalmazása,
- Mozgásos játékok beépítése,
- Nagymozgás, és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- Szabad levegőn való tudatos mozgásfejlesztés,
- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,
- Erkölcsi nevelés.

A mozgás gyermekeink egyik legfontosabb örömforrása. Rendszeres mozgással egészséges életvitelre szoktatjuk a gyermekeket, mivel a sokféle mozgáslehetőség elősegíti a testi képességek fejlődését és az egész szervezet fejlődésére kedvezően hat. Hozzájárul a csont- és izomrendszer teherbíró képességének, a légzés-, keringési-rendszer teljesítő képességének növekedéséhez.

A mozgáshoz biztosítani kell a jó levegőjű tiszta környezetet, minél többet mozogjanak a szabadban. Csoportos szenzomotoros fejlesztések a gyermekek iskolaérettségéhez szükséges alap- és részképességek mozgásfejlesztéséhez, valamint a tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyerekek számára.

2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során, tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A környezeti nevelési elvek megfogalmazása (feltételek biztosítása, gyermeki tevékenységekben való megjelenítése a helyi adottságok figyelembevételével).

Feladatok:

- Rácsodálkozás a teremtet világ szépségeire (öröm, hála),
- A környezetben való, életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése,
- Ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése,
- Ismerkedés a szülőföld, és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival, a családi, tárgyi kultúrával,
- Megfigyelő séták, kirándulások szervezése,
- Ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok),
- Természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése,
- A környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés, kiemelten egyházi épületekkel és műalkotásokkal,
- Ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal
- Matematikai tartalmú tapasztalatok ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben:
 - Téri tájékozódás alakítása
 - Mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
 - Ítéletalkotás és mennyiségsszemlélet alakítása, segítése.

A gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről minél több tapasztalatot (érzékszervi és mozgásos megtapasztalás) szerezzenek életkoruknak megfelelő szinten.

Az óvónő tudatosan tervezze meg a munkáját, a környezeti témák megválasztásánál a lakóhelyhez, a lakókörnyezethez igazodjon. Építsen a gyermek élményeire, tapasztalataira, érzelmeire, kíváncsiságára. A gyermekkel meg kell ismertetni az őt körülvevő környezetét, hogy biztonságban tudjon tájékozódni benne.

Nyújtson új ismereteket aktuális helyszínek felfedezésével, a meglévő ismereteket mélyítse, rendezze el olyan módszerek alkalmazásával, amelyek mozgásos játéokra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásokra épülnek.

A környezet védelme napjaink fontos része. A gyermek tanulja, meg, hogy a természet az ember elválaszthatatlan része. Ezért óvjuk közösen a természet tisztaságát, szépségét, fedezzék fel évszakokként környezetükben a változást, érezzék meg, hogy minden mögött Isten áll. Hazafias ünnepek megemlékezései a haza, a szülőföld szeretetére nevelik a gyermekeket.

A gyermekek ismerjék meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, tanulják meg ezek szeretetét, védelmét.

Feladat továbbá a matematikai érdeklődés felkeltése, a logikus gondolkodás megalapozása, az ok-okozati összefüggések felismertetése. Matematika fogalmakkal mindennap találkozik a gyermek, amely a fejlesztés során beépül a szókincsébe. Hagyni kell a gyermeket, hogy saját logikája szerint gondolkodjon, ne oldjuk meg a feladatot helyette, ha megakad, inkább vezessük rá a megoldásra. Így fejlődik logikus gondolkodása, problémamegoldó készsége.

2.4.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában dolgozók mintája, példája nyomán. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. Dokumentációja a csoportnaplóban évente két alkalommal történik.

Feladatok:

- Az önkiszolgálás:
 - öltözködés,
 - testápolási teendők,
 - étkezéssel kapcsolatos munkálatok,
 - pihenéssel összefüggő feladatok.
- A közösség érdekében végzett munka:
 - a naposi tevékenység,
 - csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.
- Az alkalmoszerű munkák és egyéni megbízatások
 - a környezet rendjének biztosítása,
 - segítség a felnőtteknek, egymásnak, és a kisebbeknek,
 - egyéb megbízatások teljesítése.
- Évszakoknak megfelelő tevékenységek
 - csoportszobában,
 - udvaron,
 - óvoda környezetében.

A munka önként végzett játékos jellegű tevékenység, amely segíti az önállóság fejlődését, valamint a közösségi kapcsolatok alakulását. A munka az óvodáskorban egyre önállóbb helyet kap a gyermek tevékenységében. Az óvodáskor végéig azonban a munka játékos jellegű marad, a játékhoz hasonlít, ezért az elvégzett munka a gyermek számára örömet okoz, sosem lehet büntetés.

A munka során létrejött sikerélmények, újabb aktivitásra készítetik a gyereket, ezzel a gyermek fejlődésének eszközévé válik.

A munka elvégzése bizonyos felelősséggel jár és alapvető ismereteket, készségeket kíván. Feltárul a gyermek előtt a munka fontosságának és hasznosságának értelme. Hozzájárul a gyermek ismereteinek gyarapodásához és értelmi képességeinek fejlődéséhez.

A munka végzése közben a gyerekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek környezetükről.

Fontos szerepe van a munkának a megismerés folyamatában, a képességek, készségek fejlődésében. Fejlődik általa a gyermekek feladattudata, feladattartása, kitartása,

felelősségérzete, kötelességtudata, közösséghez való viszonya, szervező készsége, értékelése, önértékelése.

Munkaformák:

1. Önkiszolgálás jellegű munkák: testápolás, étkezés, öltözködés, környezet rendjének megőrzése, a gyermek személyes holmijának kezelése.
2. Másokért végzett munka: szeretetből, önfeláldozásból, alázatból végzik a következő feladatokat: naposi munka, segítség a kisebbeknek, takarítás, ajándékkészítés, kerti munka.
3. Alkalomszerű munkák: környezetük rendben tartása, segítség egymásnak, az óvónőnek, barkácsolás, játékkészítés, játékjavítás, teremdíszítés és egyéb megbízatások.

2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Feladat:

- Elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás,
- A vizuális, akusztikus, kinesztetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,
- Építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire,
- Jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
- Fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- Megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- A gyermekek kompetenciájának fejlesztése,

- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges,
- Tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges,
- Az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

Az óvodai tanulás a nevelési folyamat egészét áthatja, minden pillanat alkalmas arra, hogy spontán tanuljanak. A játék és a tanulás óvodáskorban összekapcsolódik, mivel a gyermeki kíváncsiság, tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, cselekvésre.

Az óvónő feladata, hogy a gyermekek kíváncsiságát, megismerési vágyát sokoldalúan elégítse ki. Fejlessze értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, fejlett, logikus gondolkodás). A problémahelyzetek megoldására neveljen, ébressze fel a tudás iránti vágyat a gyermekben. Segítse a felfedezést, a kutatás élményének átélését, a tapasztalatok szerzésére olyan lehetőséget, amelyekben a gyermek megismerheti teljesítőképeségét.

Gyermekek megfigyelésének dokumentációja az egyéni fejlesztési naplóban található meg, ahol évente 2 alkalommal jegyezzük fel a megfigyeléseket.

2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodából iskolássá szocializálódik.

Feladatok:

- A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet,
- Az iskolakezdésnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához:
 1. Testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség). Orvosi szempontból egészséges, fejlett gyermek (testsúly, látás, hallás, testmagasság). Teherbírása, állóképessége korának megfelelő. Mozgása legyen

rendezett, harmonikus (nagymozgás, finommotorika), egyensúlyérzéke fejlett. Kezessége rögzült, mozgást szerető gyermek. Saját testén és a térben is tudjon eligazodni.

2. **Lelki képességek szintje** (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége - szándékos bevésés és figyelem, megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről). Figyelme legyen kitartó, emlékezete megbízható, gondolkodása problémamegoldó, kreatív, képzelete gazdag. Legyen képes valóságghű észlelésre. Feladatot, utasítást megértő, kérdéseket értelmezni tudó, válaszaiban a verbális érettség tükröződjön. Ismerje a szűkebb környezetét, s legyen nyitott a tágabb környezetére. Legyen igényes önmaga és környezete felé.
 3. **Szociális képességek szintje** (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte). Keresztény értékeket magába fogadó és azokat a hétköznapiak során megélni tudó gyermek. Képes legyen szűkebb és tágabb környezetében lévő felnőttek és gyermekek elfogadására és a velük való együttműködésre, kooperációra. Alakuljon ki a szabálytudata, jellemezze az önfegyelmet. Tudjon várni, legyen képes a késleltetett beteljesülésre, jellemezze az alkalmazkodni tudás. A kapott feladatot végezze önállóan, kitartóan, munkatempója korának elvárható szinten legyen.
- A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése,
 - A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Célja:

Elsődleges cél a prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik. Fontos a gyors, hatékony segítség, hogy a gyermek az adott problémából minél inkább sérülés nélkül kerülhessen ki.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen
- ebből a veszélyeztetettek száma
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet
- családon kívüli környezet.

Feladatok:

- az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem,
- gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körültekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzést,
- a gyermekvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi,
- évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, gyermekvédelmi ismeretek bővítése,
- rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal, esetmegbeszélések, szupervízió szervezése,
- családlátogatások, fogadóórák szervezése,
- támogatások megszervezése, lebonyolítása,
- problémák feltárása,
- helyzetelemzés,
- leghatékonyabb segítségadás, megoldás keresése.

A gyermekek jogai:

- A nevelési, oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjék.
- A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartva, képességeinek, adottságainak megfelelő nevelésben kell, hogy részesüljön.

- A gyermek fejlődéséhez biztosítanunk kell a pihenőt, a szabadidőt, játéklehetőséget, étkezési időt, testmozgási lehetőséget, hogy életkorának megfelelően fejlődjön.
- Fejlődésére ártalmas környezet és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.

A család életébe való beavatkozás kizárólag akkor engedhető meg, ha a gyermek érdekében történik.

A gyermekvédelmi felelős jogai és kötelességei

- Segíteni a gyermekek családban történő nevelését a szülők bizalmát megnyerve, tisztelettel fordulni problémáik felé.
- Együttműködni a gyermekvédelem munkáját segítő központokkal.
- A szülők tájékoztatása, problémájukkal milyen intézményhez fordulhatnak.
- A gyermekek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezni a rendszeres, vagy a rendkívüli támogatás igénylését.

A gyermekvédelmi felelős állandó feladatai:

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, környezettanulmány készítése, adatszolgáltatás.
- A hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, segítése károsító tényezők elhárításában, segítségnyújtás a családnak.
- Kapcsolattartás az érintett családokkal, családlátogatások keretében (fogadóóra).
- Folyamatos együttműködés:
 - a nevelőkkel, védőnővel,
 - Pedagógiai Szakszolgálat,
 - Szakértői Bizottsággal,
 - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.
 - Szükség esetén együttműködés a rendőrséggel.

Adminisztráció az alábbi szempontok szerint:

1. Évenkénti ellenőrzés szempontjai:

- Az óvodások összlétszáma
- Veszélyeztetettek száma

- Hátrányos helyzetű gyermekek száma
- Három vagy többgyermekes családban élők száma.

2. Gyermekek veszélyeztetettségének szempontjai:

- Családi környezet
- Családon kívüli környezet

Kapcsolattartás az alábbi intézetekkel:

- Pécel Város Polgármesteri Hivatal – Oktatási Osztály, Szociális-és Családügyi Osztály (Pécel, Kossuth tér 1.)
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekvédelmi Ügyintéző
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Szakértői Bizottság
- Egészségügyi szervek, védőnő, orvos, ANTSZ
- Rendőrség

3. Az isaszegi telephely nevelési programja

„Az élet útjára tanítasz engem”

(Zsolt 16,11)

3.1. Bevezetés

Iskolánk az országban elsőként kötelezte el magát intézményi szinten az organikus pedagógiai irányzat mellett. Ez az a szemlélet, amely hisszük, korunkban, és minden korban a gyermekek egészsége személyiségfejlődésének, növekedésének kulcsa lehet. Az organikus nevelés folyamatában a személyiség minden része egyforma törődésben részesül, és egymástól nem szakad el.

Egyházi oktatási intézményként nevelésünk másik fontos alapja és központja maga Krisztus. Ezen alapot iskolánk minden dolgozója és tanulója magáénak vallja, mindennapjaink, ünnepeink rendszere ezen az alapon nyugszik. A nálunk tanuló gyermekek nevelése, oktatása a katolikus szellemiséggel összhangban történik.

3.2 Nevelési-oktatási alapelveink

Az organikus pedagógia az élet növekedését szolgálja. Ennek a szolgáltatnak a központi magja, amelyből minden nevelő-oktató tevékenység kiindul:

- az érzelmi intelligencia, és ennek fejlesztésének kihangsúlyozott szerepe
- az organikus pedagógiai szemlélet: minden folyamatot az élet egészének rendszerében vizsgál, minden változást a növekedés részének tekint

Öt alapérték köré van rendezve az organikus szemlélet, célunk, hogy iskolánk oktatási rendszerében ezek az alapértékek megjelenjenek, az oktatás-nevelés folyamatában hangsúlyt kapjanak.

- **ÉLETMOZGÁS** – az életkorok pedagógiája. Segít abban, hogy az egyes életszakaszokban mivel kell megkínáljuk a gyermekeket, hogy növekedésük folyamatos legyen, és megfelelő belső erővel lépjenek életük következő szakaszába. Iskolánk rendszerében a pedagógusok, osztályfőnökök pedagógiai feladatainál, az értékelések rendszerében, a tehetséggondozás, és felzárkóztatás folyamatában kap hangsúlyt ez az alapérték
- **BIZALOM** – ez az alapérték támogatja a gyermekek önbizalmának, ezáltal döntéskéességének kialakulását. Elengedhetetlen a belső fegyelem kialakulásához. Intézményünk működési rendje, az egytanítós rendszer, a tanév rendjét átható napi, heti, éves ritmusok, a fegyelmezés módszerei ennek az alapértéknek a kiépítését segítik.

- **KÖTŐDÉS** – belső szabadság, a társas intelligencia kialakulásában nélkülözhetetlen. Ennek alappillére az osztálytanító, pedagógiai feladatai ennek a kapocsnak a kialakulását erősítik.
- **SZÖVETSÉG** – a szeretés iskolájának is tekinthető, a személyek közötti kapcsolat elmélyülése segíti a hitéleti nevelést is, mely intézményünkben kiemelt szerepet kap. A pedagógusok napi munkájában, a szociális kompetenciák fejlesztésében, a plébános hangsúlyozott iskolai jelenlétében, a hitéleti nevelés rendszerében nyilvánul meg.

Mindannyian az Istennel való személyes kapcsolatra, vele való szövetségre vagyunk meghívva egyénileg és közösségileg egyaránt. Iskolánkban pedagógusaink és munkatársaink törekednek ennek a szövetségnek minél mélyebb megélésére, és ebből táplálkozva nevelik a rájuk bízott gyermekeket. Mindannyian megélhetjük ennek a szövetségnek a személyes bensőségességét, de egyúttal közösségi életünk központja is a Krisztussal megélt mindennapos kapcsolat. Minden munkánk és tevékenységünk ennek a szövetségnek a megélésére irányul végső soron.

- **ESZMÉNY** – a személyes életút megtalálását vetíti elő, személyiségek szabad kibontakoztatásának kulcsa. A hitre nevelés mellett a pedagógusok tehetséggondozó, és felzárkóztató munkája, saját példamutatása, az értékelés rendszere segíti ennek az alapértéknek a bevonását pedagógiai munkánkba.

Valljuk, hogy minden ember egyedi és megismételhetetlen, Isten egyedi alkotása. Fontos, hogy ilyen a szemmel nézzünk diákjainkra, segítve őket, hogy ők is így tekintsenek magukra. Fontos feladatunk a „jó kiszeretése” gyermekeinkből. Ezt a fajta hozzáállást kívánjuk a gyerekek egymás közötti kapcsolatában is támogatni. Arra törekszünk, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg azt, hogy az iskolában a belső értékek legalább annyira fontosak, mint az intellektuális értékek. Nem elég azonban előcsalogatnunk a gyermekekben szunnyadó tehetséget, értékeket, segítenünk kell őket abban is, hogy kitartóan munkálkodjanak ezek kibontakoztatásán.

3.2.1. Nevelési-oktatási céljaink

Olyan iskolás évek biztosítása a ránk bízott gyermekek esetében, melyek alatt a NAT által megszabott tananyag átadásán túl, helyet és időt kap az érzelmi intelligencia fejlesztése,

kialakul a gyermekek egészséges önértékelése, ezáltal önbizalma, fejlődik társas kapcsolati rendszerük, szövetségi kapcsolatokra képesek (természetes és természetfeletti szinten), és képesek pedagógusaink segítségével felnevelni a bennük növekedő csírát. Jó kertészek módjára ennek a növekedésnek a körülményeit igyekezünk biztosítani intézményi szinten.

Az organikus nevelési-oktatási folyamat eredményeként olyan szellemileg, erkölcsileg, érzelmileg és testileg egészséges gyermekek kinevelése a célunk akik:

- a mindennapi élet követelményeinek megfelelő, továbbfejleszthető ismeretanyag birtokában vannak.
- képesek önálló ismeretszerzése, az egyéni tanulás módszereiben tájékozottak.
- olyan műveltség birtokában vannak, mely az ismereteken túl világnézetük világképük kialakulását megalapozza.
- tisztelik az egyént és a közösséget, jó közösségi kapcsolatok kialakítására képesek nevelőikkel, társaikkal
- kommunikatívak, a kommunikáció társadalmi normáihoz alkalmazkodni képesek
- gyakorolják a hitéletet, életkoruknak megfelelően
- képesek tájékozódni szűkebb, és tágabb környezetükben
- nemzetük hagyományait tisztelik, azok rendjében tájékozottak

3.3. Iskola – tanulók – szülők hármassága

Nevelési intézményünk ezt a három elemet is organikus egységként kezeli, éli meg a mindennapokban. Ennek oka, hogy úgy gondoljuk, nem lehet nevelni egy gyermeket a szülői, családi háttér ismerete és bevonása nélkül. Lényeges, hogy a család és az iskola számára kapcsolódási pontokat alakítsunk ki. Ilyen kapcsolódási pontok lehetnek a családi napok: év elején, év közben azok az ünnepek, melyeket a családokkal közösen szervez és ünnepel az iskolai közösség (adventi családi nap (vásár), Szent Márton- hét).

Az iskola méretei lehetővé teszik, hogy a nevelés folyamata családias légkörben folyjon, megengedve annak lehetőségét, hogy megelőző, figyelmes és személyes odafordulással, a családdal együttműködve alakítsuk ki a legoptimálisabb szellemi és tárgyi környezetet diákjaink számára.

A közösségi lét megteremtése mellett annak gyakorlása, megtartása is fontos. Ennek alkalmi a minden hónap első vasárnapján közösen látogatott mise is. Ekkor a gyermekek családjukkal, és tanítóikkal együtt, az iskola egyenruhájában vesznek részt a szertartáson.

Másik alkalom az egy tanítási évben háromszor megrendezett szülői est. Ennek időpontja mindig az adott év tanrendjéhez illeszkedve évkezdéskor kerül kihirdetésre. Témái az éppen aktuális közös programokhoz, esetleges felmerülő problémákhoz alkalmazkodnak. A megrendezett alkalmak a plébános, a tanítók, és a szülők részvételével zajlanak. Itt a családok lehetőséget kapnak arra is, hogy a pedagógiai programmal összhangban ötleteiket közösen, a telephelyen oktató tanítók elé vigyék és amennyiben az iskola igazgatója egyetért vele és a tanítók részéről igény mutatkozik rá, további segítséget nyújtsanak ezek megvalósulásában.

A szülők tájékoztatása az iskolai tanév menetéről, a gyermekek iskolai előmeneteléséről az osztályfőnök által tartott szülői értekezleteken, és a tanítók, tanárok által megtartott fogadó órákon történik.

A szülői értekezletek minden félév második hetében, a fogadó órák a tanév folyamán kétszer, október, és március hónapokban történik.

A család és az iskola közötti kapcsolat elmélyítését szolgálják a családlátogatások, amely az első évben egy alkalommal, majd a következő három évben újabb egy alkalommal történik meg. A családlátogatás az osztálytanító feladatkörének része.

Iskolánkban minden évben egy napon nyílt órák látogatására van lehetőség.

3.4. A nevelő-oktató munka pedagógiai keretei

3.4.1. A nevelés-oktatás folyamatának organikus szemlélete

Az isaszegi telephely tanítói elkötelezték magukat Organikus pedagógiai szemlélet mellett. Az itt tanító pedagógusok ismerik, és a mindennapokban alkalmazzák ennek a szemléletnek a jellemzőit, törődnek az általuk tanított gyermekek személyiségének minden rétegének ápolásával, megerősítésével.

Pedagógiai munkájuk során támogatják az alkotó, kreatív tevékenységeket, ebben a diákok számára példát mutatnak. (BIZALOM- KÖTŐDÉS-SZÖVETSÉG)

A különböző területen megmutatkozó képességek megítélésében iskolánk nem hierarchizál, a készségtárgyak oktatása és értékelése fontos része az oktatás-nevelés rendszerének.

A rajz-, és technika órákon főként természetes anyagok használata a cél, ének-zene órákon alapvető fontossággal bír a tanítói, tanári élő, példaértékű bemutatása a daloknak, valamint az élőzene megjelenése. Az alsó tagozaton furulya oktatás történik, aminek szerves továbbfolytatása is céljaink között szerepel, ezzel párhuzamosan a ritmushangszerek kiemelt használata, közös éneklési, zenélési lehetőségek megteremtése is cél.

A gyermekeknek készült szemléltető, és tanulást segítő eszközök lehetőség szerint a tanító által, vagy a gyerekekkel közösen készíttetek. Az osztálytermek díszítése szintén személyes diák-tanító alkotások, melyekkel olyan életterek kialakítása a cél, ahová pedagógus, tanuló szívesen jár.

A szemléltető és tanulást segítő eszközök, és teremberendezések anyagában előnyben részesítik a természetes anyagokat, kerülik a műanyag használatát, a diákok figyelmét folyamatosan az ökológiai tudatosság felé irányítják. Hosszú távú céljaink között szerepel, hogy iskolánk ökoiskolává minősüljön.

A tanítói munka során a pedagógus keresi a valósághoz való minél gyakoribb, minél szemléletesebb kapcsolódás lehetőségét. A valós, gyermekeket körülvevő világ megismertetése kiemelt cél minden tantárgyi tudás átadásának folyamatában.

A tanórákon fontos a gyerekek aktív részvétele az órákon, alkalmat kell adni a szellemi és fizikai aktivitásra. Oktatási módszereink nem csak a befogadást segítik elő, hanem a bennük lévő erő, „csíra” mozgósítására is törekedni kell. Hisszük, hogy a problémák tárgyi tevékenységekkel, saját cselekvéssel való megoldása segíti az ismeretszerzést. Ezt az ismeretszerzési módot alkalmazzuk a tananyag közvetítése során is. Valljuk, hogy az iskolába való kerülés után, majd a további évek során, a nevelés-oktatás folyamatában akkor tudunk ismereteket hatékonyan átadni, és gyermek közelivé, organikussá tenni az iskolát, mint intézményt, ha nem kényszerítünk a diákokra természetükkel ellentétes életmódot, magatartást. A tanítási folyamatban éppen ezért hangsúlyos szerepet kap a játék.

Szintén kiemelten kezeljük a néphagyományok továbbadását, gyakorlását, megélését a mindennapokban és az ünnepekkor egyaránt. Népünk múltjának ismerete, a hagyományok által hordozott értékek megszerettetése segíti a keresztény-, és a nemzeti identitás kialakulását, mely nélkülözhetetlen az egészséges személyiség kialakulásához kisgyerekkortól kezdődően.

A tanítás folyamatában változatos munkaformákat alkalmazunk, evvel is segítve a gyermekek közötti együttműködés, egymásra figyelés kialakulását, az érzelmi intelligencia fejlődését.

3.4.2. Az iskola mindennapjai, szokások, rendszeres tevékenységek a tanév során

Intézményünkben kiemelt fontossággal bírnak az iskolai hagyományok, rítusok, a gyermekek által kiszámítható tevékenységek sorrendje a mindennapokban, és a tanév folyamán is. (BIZALOM-SZÖVETSÉG) A megtartott ünnepek alkalmat adnak arra, hogy a gyermekek

a közös készülődéssel a közösséghez tartozás élményével gyarapodjanak, és a felkészülés, alkotás, bemutatás ritmikusan ismétlődő rendszerben saját maguk helyét is megtalálják. (ESZMÉNY)

Az ünnepek lehetőséget biztosítanak arra is, hogy a tantárgyakra „szétesett” egységes kultúra a maga természetes módján összekapcsolódjon, bevonva a teljes embert – szellemi, lelki, fizikai tevékenységeivel – annak megünneplésébe. Szintén a közös ünnepekben valósulhat meg a legteljesebb módon az Iskola – Tanuló – Szülő együttműködésének hármasa.

3.4.3. A tanév rendje, a tanév menetébe illesztett rendszeres tevékenységek

Az állami megemlékezéseken túl megtartott ünnepek iskolánkban:

- Iskolai rendezvények
 - Tanévnyitó – Veni Sancte
 - Szent Márton-hét
 - Jótekonysági bál – András-bál
 - Adventi vásár
 - Iskolai karácsony – szülői betlehemes
 - Farsang
 - Húsvét
 - Tanévzáró
- Községi szentmisék, istentiszteletek
 - Veni Sancte
 - Kitűző szentelés – Szent Márton ünnepének vigíliája
 - Rorate adventban
 - Vízkereszti mise
 - Hamvazószerdai mise
 - Tanévzáró Te Deum

3.4.4. A tanítási nap menete

Intézményünkben a tanórák megkezdése előtt 7.45-től minden reggel közös, zenés imádságon vesznek részt a tanulók, mely a szülők számára is nyitott, látogatható. Ezután az aznapi tanítási órák kezdete egységes: 8.00 óra. Ugyanígy kötött (de minden évfolyamon, adott esetben osztályonként is más lehet) a tanítási nap végének időpontja. A tanórák hosszát - különösen alsó tagozaton - az osztálytanító dönti el, a gyerekek igényeit, fáradtsági szintjét

figyelembe véve. A szaktanárok, óraadó tanárok által tartott órák kivételt képeznek, így ezek az órák előre meghatározott tanrend szerinti időbeosztásban zajlanak. Minden osztálynak megvan a hét munkanapjaira vonatkozó órák rendje, amely biztosítja az oktatási törvény által előírt tantárgyankénti óraszámok megtartásának kötelezettségét.

A szaktanárok óráin kívül kötött az étkezés rendje is. A tanórák változtatható hossza miatt kötetlen a szünetek rendje is, így a szünetek alkalmával az osztályfőnöknek, és a szüneten lévő diákoknak a közös felelőssége, hogy a többi, órán lévő társukat, ne zavarják a tanulás folyamatában.

A délutáni időszakban a napközotthonos ellátás idejében a kapott feladatok elvégzése egy meghatározott időintervallumban történik. Ezen időszakban a diákok tanítói segítséggel igyekeznek önálló ismeretekre szert tenni, valamint játékos mozgásos, és manuális készségfejlesztési foglalkozásokon részt venni.

3.4.5. Házi feladat

A házi feladat évfolyamonként a tantervi követelményekhez igazodik. Mindenkor a tanóra anyagának elsajátítását, elmélyítését, begyakorlását szolgálja, a tantárgy jellegétől függően írásbeli és /vagy szóbeli, szorgalmi feladat vagy gyűjtőmunka.

A házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, azt minden esetben javítani kell.

A szorgalmi feladat és a gyűjtőmunka a többletterhet is elbíró tanulók önkéntes vállalása: a kreativitást fejleszti, s az önállóság fejlesztését szolgálja.

A kiadott házi feladatot a következő órára teljesíteni kell. Elmaradt házi feladatot pótolni kell.

Törekszünk arra, hogy az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) első és második osztályban tantárgyanként legfeljebb napi 8-10 percet vehet igénybe, harmadik, negyedik évfolyamon 10-15 percet. A felsőben legfeljebb 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból. Felsőben a napi felkészülés otthoni (tanulászoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

3.5. Alkalmazott pedagógiai módszerek

Az iskola mindennapjaiba, és a tanítási órákon is az Organikus pedagógia szemléletét gyakoroljuk. A már fentebb ismertetett pedagógiai, személyi attitűdökön túl az órák szervezési módjaiban is ezt a látásmódot igyekszünk szolgálni, erősíteni.

A tanítási órák kis részében alkalmazzuk a frontális oktatás módját, de nagy számban élünk a differenciált tanítási órák tartásának lehetőségével. Ezeken a tanórákon jobban előtérbe helyezhetők a tanulók egyéni képességeit, egyénre szabott feladatokkal: lehetőséget adva a felzárkózásra és a tehetséggondozásra. A differenciálásra kiválóan alkalmas a kooperatív munkaszervezési mód. Itt a heterogén csoportokban a gyengébb képességű tanuló társai segítségével tanulhat játékosan. A csoportban gondolkodás során megtanulják tanulóink egymást elfogadni, együttműködni, együtt dolgozni. Egyes témák, ünnepekre való készülés feldolgozása korosztályok között átívelő, közösen kooperáló csoportmunkák kiadásával történik. (SZÖVETSÉG)

3.5.1. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése közös értékrend alapján

Az iskola értékrendje az értékelés folyamatában is megnyilvánul. Miközben az általunk képviselt szellemiséget közvetítjük a gyerekek és a szülők felé, törekszünk azt minél inkább személyre szabottan, a gyerekek egyedi és megismételhetetlen valójához igazítva átadni.

A közös értékrend kialakítását egy osztályon belül is fontosnak tartjuk (SZÖVETSÉG-KÖTÖDÉS). Az osztály tagjainak saját maguk által, a pedagógus segítségével kialakított szabályok betartása, és betartatása az elsődleges feladat. Ez alsóbb évfolyamokon akár napi szintű értékeléssel, ellenőrzéssel, később nagyobb időintervallumokban történik.

A pedagógus ebben a rendszerben nem csupán kontrolláló, ellenőrző mivoltában, hanem a szabályjáték részeként, élő példaként, támaszt nyújtó, és határt szabó személyiségként van jelen. Példát mutat a tévedés lehetőségében is.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében félévkor és tanév végén csak szöveges értékelést alkalmazunk a kifejlesztett mondatbankból.
- A második-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- A második - nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Az értékelés az ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervi követelmények határozzák meg.

- A magatartás és szorgalom számjegyes értékelése nehezen közvetíti a szülők, diákok felé azt az összetett képet, mely a tanulókról az iskolai közegben kialakul, ezért e területek értékelése félévkor, és év végén szöveges formában is megtörténik, külön értékelő lapon. Az értékelési rend kidolgozása során az a célunk, hogy a gyermekekben helyes önkép alakuljon ki a nálunk töltött évek alatt. Elsődlegesen szem előtt tartjuk a gyermekek saját fejlődésének mérését, lehetőséget adunk nekik, hogy saját magukhoz képest éljék meg a fejlődést. Ennek a rendszernek a kialakítása felmenő rendszerben történik.

3.5.2. Írásbeli beszámoltatás rendje

- A felmérő és témazáró dolgozat egy-egy nagyobb tananyagegység lezárását szolgálja. Összefoglalás, rendszerezés előzi meg; a megírás idejét egy héttel előre be kell jelenteni a tanulónak. Ezen dolgozatok osztályzatai az átlagszámításnál két jegynek számítanak.
- A tantárgyi érdemjegyek nem születhetnek csak írásbeli számonkérésből. Az írásbeli beszámoltatások és a szóbeli feletek arányára ügyelni kell. A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeknél a szóbeliség domináljon.
- A tanítási napon egy tanulócsoporthoz nem lehet egynél több felmérést, témazáró dolgozatot íratni.
- Hosszabb tanítási szünetet követő tanítási napon felmérést, témazáró dolgozatot nem lehet íratni.

3.6. A nevelőtestület szerkezete, működése

A péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola isaszegi telephelyének egyszemélyi felelős vezetője az anyaiskola igazgatója, aki ellátja a pedagógiai vezetést, és más vezetői jogköröket.

Az iskolavezető helyettest bíz meg, aki távollétében ellátja feladatkörét. Az iskola működését iskolatitkár segíti.

A tantestület félévente kétszer ül össze, ahol szakmai, szervezeti és működési kérdéseket beszélnek meg.

Az iskolavezető jelöli ki a tantestület egyetértésével, a munkaközösség-vezetőket, akiknek a feladata a szakmai munka összefogása. Félévente számolnak be munkájukról, megbízásuk egy évre szól.

Az isaszegi telephely a nevelés-oktatás feladatait napközis rendszerben látja el. Alsó tagozaton, minden évfolyamon egy osztálytanító, és egy napközis tanító tanít. (KÖTŐDÉS-BIZALOM-SZÖVETSÉG). Az 5. osztálytól az osztályfőnök személye változik, ezért a leendő osztályfőnök már negyedik évfolyam második félévében egy-egy iskolai program alkalmával, esetleg szakkörök megtartásával igyekszik kapcsolatot kiépíteni a leendő osztállyal, és az alsós osztálytanító 5. évfolyam első félévében szintén hasonló módon (esetleg készségtárgyak oktatásában való részvétellel) segíti a gyermekeknek az átmenet az új iskolai élet rendszerének megszokásáig.

3.6.1. Pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját a személyre szabott munkaköri leírásuk, tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- munkáját a keresztény szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a katolikus egyház szemléletének, valamint az iskola pedagógiai programjának szellemiségének
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában, és szavaival
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel, és megbecsüléssel beszél
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, felelős a tanuló és a szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért.
- tanítási órákra való felkészülés
- tanulók dolgozatainak időben való javítása
- tanulók munkájának rendszeres értékelése
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- szülői értekezletek, fogadó órák megtartása
- szülői esteken való tevékeny részvétel, iskolai ünnepségeken, rendezvényeken való aktív részvétel
- tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályközösség-vezetőt az igazgató bízta meg. Feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza.

Feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit.
- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat (szaktanárok, napközis nevelő).
- Kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel, gyógypedagógussal, családgondozóval, pszichológussal, logopédussal, gyógytornásszal, iskolaorvossal, védőnővel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a nevelőtestület tagjai elé helyezi.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, – szülői est, fogadóóra, tájékoztató füzet – tájékoztatást ad tanítványai magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat. Az elektronikus osztálynaplót naprakészen vezeti. Félévkor, év végén statisztikát készít a megadott szempontok alapján.
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja a soron következő feladatokról, azok megoldására mozgósít.
- Közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében – osztálykirándulás, nyári táborozás
- az első tanítási év megkezdése előtt, vagy az első év első három hónapjában, majd a későbbiekben háromévente egyszer meglátogatja osztályának minden családját.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére, figyelembe véve a diákok javaslatait.
- A tanulókat fogászatra, orvosi vizsgálatra kíséri.
- Tegyen meg mindent, hogy az osztálya összeforrt, jó közösség legyen.

3.7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.7.1. Tehetséggondozás

Iskolánkban kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a nálunk tanuló gyermekek számára biztosítsuk az életkori sajátágaiknak megfelelő tartalmas, kiegyensúlyozott gyermekkort (ÉLETMOZGÁS-BIZALOM). Szeretnénk lehetőséget adni a harmonikus személyiségfejlődésnek, amelyhez a közösséghez tartozás élménye, a gondtalan hétköznapiak is hozzátartoznak. Bár egyes gyermekeknél bizonyos részterületeken már igen korai életszakaszban (6-12 év) megmutatkoznak „kiemelkedő” képességek, nekünk pedagógusként tisztában kell lennünk azzal, hogy ezek még főleg csak felvillanások, és a korai, intenzív, célirányos tehetséggondozás csak elvesz, és nem pedig épít ebben az életkorban.

Az egyéni érdeklődés kibontakozását a tantárgyakhoz kapcsolódó szorgalmi feladatok – azok bemutatása különböző fórumokon, szülői esten, előadásokon az osztálytársak számára – is segítik. Meg kell érezniük a gyerekeknek, hogy az esetlegesen bennük lévő többletet, hogyan fordíthatják a közösség javára. Ennek a folyamatnak a katalizálása, kivitelezése, teret adni a lehetőségeknek, az osztályfőnök örömteli feladata. (ESZMÉNY)

A versengés az emberi természet része, kétélű fegyver. Mi ennek alkalmazásával csak a szükséges legkisebb mértékben szeretnénk élni. Különböző versenyekre való nevezést, azokon való részvételt a szülőkkel konzultálva, egyéni szempontokat mérlegelve, a fokozatosság elvét szem előtt tartva igyekszünk lebonyolítani.

3.7.2. Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata. Ebben lehet segítségére az állam, az önkormányzat, az iskola. Ez az együttes összefogás eredményezheti egyedül a gyermek életének teljes fölkarolását. Pedagógusaink feladata, hogy a hozzánk beiratkozott gyermekek, tanulók családi hátterét megismerjék, ennek következtében figyelemmel kísérhetjük, és segíthetjük azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetük, vagy egyéb körülményeik (rendezetlen érzelmi viszonyok, betegség, devianciák, szenvedélybetegség, krízishelyzet a családban) miatt nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.

A gyermekvédelmi feladatok koordinátora az igazgató, és az ifjúsági-, és gyermekvédelmi munkatárs. Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint magatartászavaros gyermekek fejlődését
- veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskola lehetőségeihez mértén támogatjuk
- probléma felmerülése esetén a családnál környezettanulmányt készítünk a Szülőkkel, gyámokkal való személyes találkozásokkor személyes segítségünket felajánljuk.
- a veszélyeztetett gyermek szabadidős tevékenységét figyelemmel kísérjük
- figyelemmel kísérjük a tanulási előmenetelüket, és segítünk a hátrányok leküzdésében
 - differenciált oktatás és képességfejlesztés
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
 - iskolai étkezési lehetőségek biztosítása
 - egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése védőnő segítségével

3.7.3. Tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkózását segítő program

A felzárkóztatás célja a szociálkultúrális hátrányokkal küzdő tanulók tanulásbeli lemaradásának csökkentése, illetve lehetőség szerint a lemaradás felszámolása az esélyegyenlőség megteremtése. Hátrányos helyzetű az a tanuló, aki szegény, illetve alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető státusszal jellemezhető családból származik.

A felzárkóztatás célja nemcsak az oktatási hátrányok csökkentése, illetve felszámolása, hanem a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, és fenntartása is.

A felzárkóztató tevékenységek és módszerek kiválasztása függ:

- a tanuló problémájának sajátosságától
- a probléma feltételezhető okától
- a tanuló életkori sajátosságától

Felhasználható módszerek:

- a szülő írásbeli értesítése után személyes elbeszélgetés
- tanácsadás

- tanórai differenciálás
- korrepetálás
- személyes fejlődést segítő, motiváló munkaformák, feladat megadások, megoldások közvetítése
- egyéni képességek figyelembevétele, reális önismeret, és önértékelés kialakítása az értékelés módszereinek alakításával
- kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal, amennyiben szükséges
- szükség esetén mentesítés bizonyos számonkérési módom alól, amennyiben ez indokolt
- egyéni továbbhaladás engedélyezése

3.8. A képességfejlesztés kiemelt területei

3.8.1. A személyiség kibontását segítő tevékenységei

Az iskolai nevelés-oktatás folyamata nem különíthető el egymástól élesen. A tananyag átadásán túl, a gyerekek számos tapasztalatot, gyakorlati tudást szereznek a közösség részeként. A házirendben, pedagógiai programban leírt szabályokon túl a nevelő példamutató viselkedése, irányító szerepe a közösség mindennapjaiban, a személyiség egészséges fejlődéséhez szükséges lépcsőfokok, tapasztalások az iskolai tevékenységek megszervezésénél elengedhetetlenek. Ezek kiépítése munkánkban célirányos, és tudatos.

Fontos eleme ennek a munkának a fegyelmezés. (BIZALOM)

A tanulók számára a külső fegyelmi korlátokat a házirend szabja meg, ez mindenki számára kötelező.

Célunk az iskolánkba kerülő gyermekeknél az alsó tagozat évei során a külső fegyelmezési rendszert tervezett, rendszeres pedagógiai munka során belső fegyelemmé alakítani. Ennek módszerei:

- már az első évektől kezdődően kooperatív munkaforma alkalmazása, ének-zene órákon körjátékok, felsőbb tagozaton közös zenélés, népi játékok gyakorlása, testnevelés órán a csapatjátékok előtérbe helyezése. Ezen módszerekkel fejleszthető az érzelmi intelligencia, amely pedig szükséges a belső fegyelem kialakulásához.
- az órák munkaszervezési módjának megfelelő kiválasztásával, projekt órák, szituációs gyakorlatok, játékok alkalmazása
- megfelelő kötődés kialakítása a tanító-gyermek között, melynek alapja az egy tanítós rendszer.

- tekintélyszemély egy osztályközösségben csak nevelt nevelő lehet, aki modellként áll a gyermekek előtt, jellemzői: erő, hitelesség, bizalom. Az osztálytanító személyiségének fontos alkotóelmei: szilárd, következetes, barátságos, higgadt.
- Szükséges a közösen kialakított szabályok következetes és rugalmas betartatása
- Nem hagyható figyelmen kívül, az életkornak megfelelő fegyelmezési rend szükségessége!

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos egyéb feladataink, melyeknek egy része órakeretben szervezett módon, másik része tanórákon, és szabadidőben szerzett élmény, és tapasztalás:

- hitre nevelés
- erkölcsi nevelés
- értelmi nevelés – tanulás tanítása: a tanulók felkészítése az önálló tanulásra, az ehhez szükséges kulcskompetenciák:
 - önálló információgyűjtés és lényegkiemelés képessége
 - kitartás
 - figyelem-összpontosítás
 - önfegyelem, önértékelés
 - igény az új tudás, és készség megszerzésére
 - idővel való gazdálkodás képessége
- esztétikai nevelés
- családi életre nevelés - ennek színtere az osztályfőnöki órákon bevezetett CSÉN (családi életre nevelés) foglalkozások
- érzelmi nevelés
- akarat nevelés
- állampolgári nevelés
- munkára nevelés

3.8.2. Szociális kompetenciák fejlesztése

A szociális kompetenciák, mint például az alkalmazkodás, együttműködés, bizalom, önbecsülés, pozitív énkép, tolerancia, szolidaritás fejlesztése napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bír a hozzánk érkező újabb nemzedék esetében.

A szociális kompetenciák tervszerű és tudatos fejlesztésének az egyik legfőbb helyszíne az osztályfőnöki óra, illetve az azokon tartott CSÉN foglalkozások. Ez harmadik évfolyamtól

az órarendbe illesztve, osztályfőnöki órák keretében zajlik, az első két évfolyamon a mindennapok része, a tanító által képviselt értékrend és szellemiség megnyilvánulása a tanórákon, művészeti órákon, a szabadidőben, napköziben, a gyermekek közötti problémás helyzetek kezelésében.

3.8.3. Készségtárgyak oktatásának hangsúlyossága a nevelés-oktatás folyamatában

Az Organikus pedagógia elkötelezett az érzelmi intelligencia (EQ) és az értelmi intelligencia (IQ) fejlesztésének egyensúlyára. Ennek hatékony színterei a vizuális nevelés, a technika és az ének-zene órák, továbbá nagymértékben az irodalom- és a hittanórák, és – ha a személyi feltételek megengedik- néptánc, és későbbiekben a dráma órák is. Ezeken a tanórákon a tervezettség, és a spontaneitás egyaránt meg kell jelenjen. Szerepet kell kapniuk a gyerekek ötleteinek, véleményének. A tárgyak hálózatos tanítása esetén egy-egy témakör lezárásakor a tanulók munkáinak bemutatását - az iskolatársak, és a szülők előtt - lehetővé kell tenni.

A készségtárgyak oktatásánál is elsődleges a tanítói minta. Ének-zene órákon új ismeretanyag, dalanyag közlésekor az élő, tanítói bemutatást tartjuk elsődleges feladatnak. Az élő zene megjelenését a tanórákon mindenképpen előnyben részesítjük a valamely gépi forrásból megjelenített hangzóanyaggal szemben. Ének-zene oktatásánál kiemelt a magyar népdalok, népi gyermekjátékok és mondókák alkalmazása más dalok, zenék előtt (zenei anyanyelvünk), az évkör rendjéhez alkalmazva, ahol lehet, ünnephez és alkalomhoz kapcsolva, az ünnep rítusát, tevékenységét is megélve (pl. betlehemezés, háromkirály járás, Gergely járás, névnap és születésnap köszöntések, farsang). Az énekórák mellett a néptánc órákon is mélyítik a gyerekek ezt a tudást.

A tapasztalás a képalkotás folyamán is fontos. Igyekszünk különböző anyagok használatával, képalkotó technika, eljárás elsajátításával gazdagítani a tanulók eszköztárát. Támogatjuk őket abban, hogy merjenek a megszokott keretek közül kilépve, a sematikus formák másolása helyett a művészeti órákon az önkifejezés lehetőségét megragadni, felfedezni.

3.9. A népi kultúra, mint az Organikus pedagógia eszköze

A keresztény magyar néphagyomány használata az iskolai nevelésben – amellet, hogy lelkileg erős, jó pszichológiai és fizikai immunrendszerrel rendelkező embereket nevel – egyszerre valósítja meg a mai iskolai nevelés több célját: a megfelelést a modern információs

társadalom munkahelyi követelményeinek, a nemzeti identitás és a másik emberre figyelni képes, közösségi ember formálását.

A magyar néphagyomány komplex tevékenységeket tartalmaz, hiszen benne van a népi játék, a népmese, a népzene, a népdal, a néptánc, a népi kézművesség és a népi vallásosság egyaránt. Művészeti tevékenysége mellett azonban tud még valamit: magyar identitást ad. Kodály Zoltán ezt az identitást, amely a néphagyomány segítségével kialakítható „tudatalatti magyarságnak” nevezte.

A magyar néphagyományra alapozott neveléssel képesek vagyunk egész személyiséget, okos, erkölcsös, magas érzelmi és értelmi intelligenciával rendelkező fiatal felnőtteket nevelni, akik majdan családjuk, egyházuk és nemzetük kovászhai lesznek.

A hagyományos kultúra komplex egységélményt közvetít a növekvő gyermeknek; segíti az egységben gondolkozó, életet támogató, élmény és örömközpontú pedagógiát. A magyar néphagyomány teljes köre ugyanarról beszél, más-más nyelveken.

NÉPDAL ÉS NÉPZENE

Ahogy létezik anyanyelv, úgy létezik zenei- (és táncos, vizuális) anyanyelvünk is. Iskolánk tudatosan alkalmazza a magyar népzeneire alapozott mindennapos éneklést, mint teljes ember kiművelésében.

Az emberi hang mindenkinek hozzáférhető, ingyenes és mégis a legszebb hangszer. Az éneklés testtanulási gyakorlat, feltétele minden későbbi, differenciált gondolkodásmódnak.

A népdal és népzene, mint a fejlesztés egyik eszköze:

A zene az öröm élményén keresztül integrálható a fejlesztésbe; a használatos elemek könnyen elsajátíthatók; az élményszerű zenetanulás az ember egész személyiségét formálja.

NÉPI JÁTÉKOK

A népi játék a hagyományos kultúra alapja volt. Azt szolgálta, hogy egy közösség tagjai jól tudjanak feladatokat megoldani közösen és egyesével is, de a közösségre figyelve. A játék a kultúraátadás eszköze. A népi játékoknak a szocializációban fontos szerepük van; a szabályok betartása fontos, mert anélkül nem működik a játék. A népi játék, mint a fejlesztés egyik eszköze: A népi játék a legkülönbözőbb területek fejleszti: a kézügyességet, a mozgáskultúrát, a szellemi kultúrát, a csapattudatot, az önértékelést, önbecsülést, a leleményességet, kreativitást, az önfegyelmet, a szociális képességeket. A kutatások szerint a néptánc, az énekes játékok a DIFER készségek mindegyikére mérhető fejlesztő hatással bír.

NÉPMESE

A népmese „csodája”, hogy múltat és jelent összekapcsol, érzelmek átélésére biztat, az anyanyelv segítségével nemzethez és közösséghez való tartozásunk alapját jelenti: érzelemfejlesztő és identitásképző.

A népmese, mint a fejlesztés egyik eszköze

A néphagyomány elemei (a mondókák, a dalok, a mese, a játék) egyformán szimbolikus, képi nyelven beszélnek. A jelképi nyelv önmagától hat a gyermekekre. Pszichés energiákat szabadít fel, szorongásoldó hatása van. A belső képek előhívása során a kreativitás, a fantázia kibontakoztatását műveli. A népmese a lelki harmóniát építi. A „legfőbb jóhoz” vezet, a bennünk élő hőst ébreszti fel.

A jó mese nem von le tanulságot, nem tudatosítja az értéket, amire szocializált, hanem az érzelmi struktúrák mélyebb rétegeiben hagy nyomot. A mesék megküzdési stratégiákat rejtenek. A népmesék tudatos alkalmazása a legkülönbözőbb intelligenciaterületek fejlesztését szolgálhatja.

NÉPTÁNC

A néptánc hozzátartozik az énekelt, zenélt vagy népi játékokban megjelenő hagyományhoz.

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és az azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését. A néptánc a közösségteremtés és –formálás kiváló eszköze.

A néptánc, mint a fejlesztés egyik eszköze:

A néptánc a gyermekek számára a mozgási-idegi területek, valamint a szociális kapcsolatok fejlesztésére egyaránt terápiás jelentőséggel bír. A néptánc egyik előnye, hogy közösségi keretben működik. A személyre szabott előnye, hogy egyszerre kíván összpontosítást és alkalmazkodóképességet a térben és az időben, fejleszti a ritmust, a dallam- és egyensúlyérzéklet. Komplex tevékenység, hiszen közben a gyerekek zenét hallgatnak, esetleg énekelnek is. A néptáncban részesülő gyerekeknek fejlődik a koncentrációs készségük, a ritmusérzékük, a hallásuk, a mozgáskultúrájuk, érzelmi és szociális érettségük, közösségi

együttműködésük, önfegyelmük, kitartásuk, önbizalmuk, személyiségük, fizikai állóképességük. A tánc – mint művészet – eszköz lehet a művészetén kívüli problémák megoldásában is.

ÜNNEPEK

A néphagyományban az évkörben a hétköznapiakat az ünnepek keretezik. Az ünnepek kiemelik a hétköznapiakból és az időből, lehetőséget adnak a valóság mélyebb, fokozottabb érzékelésére. Az ünnep különleges és teremtő idő. A közösségek az ünnepek köré formálódnak. Az ünnep együttes átélése megerősíti a csoporthoz tartozás, az összetartozás érzését. „Minden közösség ünnepi... Nincs is más ünnep, csak a közösségé. A hétköznapi az Én-ek nyüzsgése.” (Hamvas Béla)

A hagyományokhoz és az egyházi ünnepekhez kapcsolódó szokások, rítusok felelevenítése átfogja a teljes iskolai évet.

3.10. Egészségfejlesztéssel és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.10.1. Iskolai egészségnevelés elve

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tervszerű elsajátítása az osztályfőnökök, és az érintett szaktanárok feladata, lehetőség szerint egészségügyben dolgozók (szülők) bevonásával.

3.10.2. Iskolai környezeti nevelés elve

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megérezzék a teremtet világ iránti felelősségüket. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

Nevelőmunkánk szerves részének tekintjük a környezeti kultúrára, a környezetvédelemre nevelést. A szemléltetés során egy hatékony eszköz a tanteremből kilépni és a megismertetni kívánt élőlényeket, tárgyakat, fogalmakat, ismereteket közvetlenül a természetben meg tapasztalni, megismerni, élni a makrokörnyezet kínálta egyszerű lehetőségekkel.

Iskolakertünk kialakítása, gondozása ennek a pedagógiai munkának a része. Az iskolakert gondozásának összefogó munkáját erre szakmailag felkészült intézményi pedagógus végzi.

Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére; a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során.

Céljaink:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát,
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát,
- érzelmi kötődést kialakítani a gyermekben a természettel,
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre,
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása.
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét,
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést,
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal.

Tevékenységi formák tanórán kívül:

- iskolánkban szelektíven gyűjtjük a szemetet
- összegyűjtjük az elektronikus hulladékot.
- évente két alkalommal szervezünk papírgyűjtést.
- folyamatosan gyűjtjük a veszélyes hulladékot (szárazzelem).
- iskolánk udvarán komposztálót működtetünk.
- a madarak téli étellel való ellátásáról gondoskodunk.

- meghívunk, illetve meglátogatunk olyan előadókat, szakembereket, akik személyes példájukkal felkeltik a gyerekek érdeklődését és vágyát a természeti környezet iránt (pl. solymász, természetvédelmi őr, lovas oktató),
- takarékosan bánunk a vízzel és az elektromos árammal,
- múzeumlátogatás

Tevékenységi formák szabadidőben:

- osztálykirándulásokon, nyári táborainkban kiemelt hangsúlyt kap a környezetkultúra, a környezetbarát viselkedés valamint a környezetvédelem.

3.11. Mozgásfejlesztés, mindennapos testnevelés

A gyermekek nagy mozgásigényét a mindennapos testnevelés órák mellett alsó tagozaton a délutáni napközinek a tanulók igényéhez alkalmazkodó időbeosztásával (házi feladat megírása előtti levegőztetés), és a bármely tanóra menetébe beilleszthető, a gyerekek pozitív testképének kialakulását segítő népi játékokkal, körjátékokkal igyekszünk kielégíteni.

A mindennapos testnevelés órák keretében alsó évfolyamon heti két néptánc óra, és harmadik évfolyamon heti kettő óra úszás kerül megtartásra. Terveink között szerepel a jégkorcsolya sporttal színesíteni az iskolai keretek között gyakorolható sportok palettáját.

Az irányított munkán kívül nagy hangsúlyt fektetünk a spontán játékokra is, akár a tanórák közötti szünetekben is.

Tanórákon a kaszkád-zsonglőrlabdás fejlesztő gyakorlatok- technikájának elsajátítása is cél. A labdára irányuló figyelem, a mozgások irányítása, a szem és a kéz holisztikus észlelése a zsonglőrködés során állandó tréning az agynak. Az újabb gyakorlatok rendre újabb kihívást jelentenek az irányító rendszernek. A kaszkád sokféle hatása által csökkenti és akár teljesen meg is szünteti a teljesítményszavarokat. Használata nagyban hozzájárul a szenzomotoros rendszer erősítésére. A cél nem zsonglőrök nevelése, hanem az egyensúlyrendszeren keresztül a mozgás és az észlelés összehangolása, a kontroll funkciók fejlesztése és így a kognitív működés megalapozása.

A tanév során a település által szervezett bajnokságokon részt veszünk, ösztönözzük a sportegyesületi edzésekre járást.

Rendszeresen ellenőrizzük a tanulók fizikai állapotát, amelynek méréséhez az Oktatási Minisztérium által kiadott korosztályonkénti táblázatok adnak segítséget, és szolgáltatnak adatokat. A méréseket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

3.12. Működés

Iskolánk a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola isaszegi telephelyeként működik. A működés, üzemeltetés kereteiről az iskola igazgatója dönt. Döntéseiben a munkaközösség-vezetők, és a tantestület segítik.

Tanulói jogviszony intézményünkben felvételi eljárás után, vagy más iskolából való átvétel során keletkezik.

3.13. Felvétel

A felvételi eljárás minden hozzánk jelentkező gyermek és családja számára kötelező, a tantestület, az iskola vezetősége, a plébános bevonásával egy eljárásrend alapján dönti el, hogy ki alkotja az induló maximum 20 fős osztályt.

3.13.1. Általános irányelvek, előzetes ismerkedés

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig betöltse.

Iskolánk nem teljesítmény-orientált intézmény, felvételi eljárásunknak nem az a célja, hogy kiemelkedő képességű gyermekeket válogassunk össze, sokkal inkább az, hogy a pedagógiai programunknak megfelelően olyan osztályközösségek, és szülői közösségek alakuljanak ki, akikkel gördülékeny a közös nevelési-oktatási munka folyamata. A felvételi elbeszélgetések továbbá lehetővé teszik, hogy egy osztályban megfelelő arányban legyenek a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő, vagy akár a kiemelten tehetséges tanulók. Ugyanilyen fontos szempont a fiúk-lányok aránya.

Azoknak a szülőknek a gyerekei, akikkel – a testvérek révén – már jó kapcsolata van a tantestületnek, előnyt élveznek a felvételnél.

Az iskolával való első találkozást, előre meghirdetett „ismerkedő napok” biztosítják. Ez három alkalom az első évfolyam megkezdése előtt, ebből legalább kettőn a részvétel ajánlott. Itt az iskola vezetőjével, a tanítókkal, és az isaszegi plébánossal lehet találkozni, kérdéseket feltenni, míg a gyerekek játékos foglalkozásokon vesznek részt. Az utolsó alkalom után kerül sor az egyéni elbeszélgetésekre, ahol a szülők, iskolánk vezetője, és a plébános vesz részt. A szülők az iskola szellemiségével történő együttműködésről írásbeli nyilatkozatot írnak alá.

3.13.2. Felvétel a beiskolázás lezárása után

Másik intézményből tanuló átvétele csak akkor vehető át, ha:

- az adott osztály létszáma megengedi
- igazgató engedélyezi
- a tanuló, és szülei részt vesznek egy egyéni beszélgetésen, ahol az iskola igazgatóján kívül a plébános is jelen van

Különbözeti vizsgát átjelentkezéskor nem kell tenni.

3.13.3. Iskolaváltás

Az iskolaváltás okai lehetnek költözés, vagy a szülőkkel való közös megegyezés alapján más iskolába irányítjuk a gyermeket. Ennek oka lehet, ha a szülők, és az iskola nevelési elvei nem egyeznek, vagy az osztályfőnök, az igazgató, és esetekben a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján a közösség, vagy a gyerek fejlődése ezt kívánja meg.

3.14. Továbbhaladás

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ezt a tanítók az évközbéli munkája, illetve érdemjegyei alapján döntenek el.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. Ha egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles. A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

3.15. Az Isaszegi Római Katolikus Egyházközség szerepe a telephely életében

A közösségformálás egyik kiemelt eszköze a helyi római katolikus egyházközséggel való szoros kapcsolat megtartása, megélése, karitatív tevékenységek gyakorlása. A pedagógusok ösztönzik a tanulókat az Egyházközség életében való aktív szerepvállalásra, mint például a ministrálásra, a gitáros énekkari szolgálatra, a helyi egyházközségi programokon való részvételre, az adventi időszakban a rorate szentmiséken és a nagyböjti időben a kereszttutakon való részvételre.

3.15.1. Az isaszegi plébános helye és szerepe a telephely életében

Az isaszegi telephely lelki atyja az isaszegi plébános. A plébánosi jelenlét az iskolában elsősorban a hittanórák és a lelki alkalmak, lelki napok, illetve a pedagógusokkal való rendszeres beszélgetések keretében valósul meg. Az isaszegi plébános javaslati joggal bír a pedagógusok és a telephelyen dolgozók kiválasztásánál, továbbá a gyerekek felvételénél.

A plébánossal való rendszeres kapcsolattartás eredményeképp a telephelynek az egyházközséggel való kapcsolata élő és tevékeny. A pedagógusok nyitottan fogadják a plébános meghívását az osztályok karitatív tevékenységekben és az egyházközségi programokban való részvételére, hogy a Katolikus Egyház társadalmi tanítását a gyerekek a gyakorlatban is meg tudják élni.

4. A péceli iskola nevelési programja

*„Az őszinte dicséretnek mágikus hatalma van.
Ha azt akarod, hogy a másik fejlődjék, dicsérd őszintén.
Ez mindig lehetséges.
Vizsgáld a másikat, lásd meg tehetségét, képességeit,
világíts rá azokra.”*

(Michel Quoist)

4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünkben prioritása van a teljes embert formáló nevelői és oktatói munkának. Ezt iskolánk a Josef Kentenich által kidolgozott organikus pedagógia öt alapértéke alapján szeretné megvalósítani: 1. Életmozgás – Megérteni (kiaknázni a gyermekek kíváncsiságát, nyitottságát, motiválni, ösztönözni, megismerni, támogatni, képessé tenni és fejleszteni tanulókat) 2. Bizalom – Bízni a másokban 3. Kötődés – Érezze, hogy fontos, odafordulni, értékelni, örülni a tanulónak 4. Szövetség – Összetartozás 5. Eszmény/ Eredetiség – „Neveden szólítalak”

Alapelvünk az Organikus pedagógia, amely keresztény értékrendű, az érzelmi intelligenciára alapozó nevelési irányzat. Ezt igyekszünk az oktatás rendszerében iskolánk mindennapjaiban gyakorta megtapasztalni, megélni. Célunk az az organikus gondolkodás, ami a teljes ember nevelésének koncepciójában, mint az organikus élet, az organikus közösség jelenik meg. Ez magában hordozza a növekedés csíráját. Nevelőként a feladatunk ennek a növekedésnek a támogatása, a gyermekeket segíteni saját eredetiségük kibontakozásában, amelyre a Teremtő alkotta őket.

Az emberi életút során, minden életkorban megvan a maga sajátos életfeladata. Nevelőként, tanítóként nekünk az a felelősség jutott, hogy az általunk kísért kisiskolás kor, korai, és középső serdülőkor folyamán segítsük a ránk bízott gyermekeket önmaguk teljességének kibontakozásában, erős, szabad lélekkel, és jókedvűen szolgáló embert neveljünk belőlük.

Ezért kiemelt jelentőséggel bír az életkort figyelembe véve:

- keresztény értékrend kialakítása
- nemzeti értékek tisztelete, hagyományaink megismerése és ápolása
- családi életre való nevelés
- színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás
- közösség formálás

4.1.1. Keresztény értékrend kialakítása

„Tegyetek tanítványommá minden népet!” (Mt. 28,19)

A fenti szentírási idézet a keresztény nevelés fundamentuma, mert Jézus Krisztus parancsa. Az apostolok, majd az egyház Krisztustól kapott küldetése, hogy hirdesse az Evangéliumot, a megváltásról szóló örömhírt, s így munkálja a jézusi parancs megvalósulását. Ebben a szolgálatban az Egyháznak, mint közösségnek, a keresztény pedagógusoknak és az egyházi iskoláknak nagy szerepük van, hogy a szülőket gyermekeik nevelésében, sőt hitre nevelésben segítsék.

A katolikus iskolában fontos nyomon követni a hitre nevelés folyamatát és nem csak nyomon kell követni, hanem aktívan be kell, kapcsolódni ebbe a „munkába”, mert, ahogy Jézus mondja: *„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, s arra rendelvelek, hogy elmenjetelek, teremjetelek gyümölcsöt, maradandó gyümölcsöt...”* (Jn.15,16.)

Nagyon fontosnak véljük a fenti jézusi mondást, hogy ő választott ki minket, pedagógusokat arra a feladatra, hogy gyümölcsöt teremjünk és ezt csak Jézussal, szülőkkel együtt kéz a kézben lehet megvalósítani. Ha a szülő mást akar, mint az iskola, akkor a pedagógus nem tudja megvalósítani azt, hogy a kertjében jó gyümölcs teremjen, mert: *„a nevelő munkája olyan, mint a kertészé. A fát a szülők hozzák. Az iskola másra nem vállalkozhat, csak arra, hogy fölnöveszti a fát. Megmunkálja a földet körülötte. Öntözi, hogy gyökerei táplálékot kapjanak. Lenyesegeti a vad hajtásokat, félretolja a környezetéből mindazt, ami meggátolná, hogy a növekedéséhez elengedhetetlenül szükséges fény elérjen hozzá. Olykor meg, ha erős a szél karóhoz köti, hogy derékba ne roppanjon. S egy idő után elveszi mellőle a karót – s ettől kezdve aggódva figyeli, most már távolról: Vajon olyanná nőtt-e fel, amilyennek szeretnék volna. A csemetéből más felnőni nem fog, csak az, amit a szülők ültettek. De hogy majd önállóan is megkapaszkodjék, hogy egyenes törzsszel álljon, hogy megnyugtató, életet sugárzó legyen: felelős érte, aki öntöz, aki kertészkedik, aki a csenevésznek látszó hajtásra tápsót is tesz.”*¹² A jó termésért a pedagógusoknak igen nagy a felelőssége, mert vezetnie kell a népet, a gyermekeket, mint Jézus vezet minket. „Jó pásztornak” kell lennie, aki a rábízottak előtt halad, aki Krisztus szeretetével vezeti „népét”.

A legfőbb keresztény értékek Jézus életében mutatkoznak meg legteljesebben. Ezért a tanulók elé példaként az Ő személyét és az Ő példamutatóan követő embert kell állítani. Olyan

¹² Korzenszky Richárd 2004. Kézenfogva. In Korzenszky Richárd OSB 2000. *Szünet nélkül. Egyházzól, iskoláról.* Tihany, Bencés Apátság, 9.

morális értékek beépüléséről van szó, amelyek szabályozzák a későbbiekben is a szűkebb és tágabb környezetükkel való magatartásukat, emberi kapcsolataikat. Keresztény értékek közvetítése során tanítványainkban arra kívánunk igényt támasztani, hogy szintézist teremtsenek önmagukban hitük és a megismert igazságok, a műveltség egésze között. és hogy szintézist teremtsenek hitük és az életük között.

Ezt a folyamatot segíti a rendszeres hitoktatás, amelynek fontos szerepe van a katolikus iskolában. A növendékek életkorának, személyi érettségének megfelelő szinten mutatja be a vallási igazságokat azzal a szándékkal, hogy az egész embert Krisztus tanítványává tegye.

Keresztény vallási nevelésünk nem valósítható meg csak a hittan órák keretében. Fontos, hogy az egész napot áthassa a keresztény nevelés és az iskola légkörével is táplálja a hitet. Segítjük a tanulók korának megfelelően a hit kibontakoztatását, a liturgikus és a szentségi élet gyakorlását.

4.1.1.1. A keresztény világszemlélet a tantárgyi órákon

Az Evangélium értékein alapuló oktatásban a vallásoktatás és a kulturális oktatás két dimenziója összefonódik, hiszen ugyanazokból az értékekből táplálkozik. Nemcsak a hit és a kultúra szintézisét próbáljuk megteremteni, hanem a hit és az élet közötti szintézist is. „Jóhírt” akar közvetíteni, ami egy olyan lehetőség, amelyet el lehet fogadni, de vissza is lehet utasítani. Pedagógusainknak az a célja, hogy tanulóinkat a dolgok és a világ keresztény szemléletére nevelje, arra, hogy életüket krisztusi módon alakítsák, ezért természetes, hogy az iskola meghatározó eleme Biblia és Jézus Krisztus. A keresztény ember számára Jézus nem csupán egy történelmi személy, hanem a jelenlévő élő valóság, aki forrása és mércéje az életalakításnak.

A szaktárgyi oktatás során nyilvánvalóvá kell tenni, hogy a hit és a tudomány kettő, de nem ellentétes értelmezése a világnak. Minden tantárgy oktatása során igyekszünk megjeleníteni a vallásra, hitre való nevelést, érvényesíteni a katolikus világnézet szempontjait.

Az oktató-nevelő tevékenység eredményeként a tanuló:

- elfogadja minden ember igényét a szeretetre, tiszteletre és igazságra, miután megtapasztalta azt a közösséget, melyet a kölcsönös tisztelet, dialógus, türelem, megbocsátás, szolgálatkészség, önfeláldozás, elköteleződés és köszönet jellemez
- vallását életkorának megfelelően gyakorolja
- megtapasztalta Isten jelenlétét a csendben, a liturgiában, a lelkigyakorlatban, az imában, tevékenységeiben és élete apró csodáiban

- belső igényévé válik a szépre, a jóra, az igazra és a szeretetre való törekvés
- felismeri a szentekben, ismert egyházi és elismert személyekben a követendő példát
- kész felelősséget vállalni a saját lelkiismerete fejlődéséért, hogy hitet vállaló és másokért élő felnőtt kereszténnyé válhasson, aki felkarolja a rászorulókat

4.1.2. Nemzeti értékeink, hagyományaink tisztelete, megismerése, ápolása

Minden ember egy adott nyelvi, kulturális közegben él. Ez alapvetően meghatározzák gondolkodásmódját, világlátását, magatartását. Aki ezt elveszti, vagy akiben ez nem alakul ki, az gyökértelen lesz. Intézményünk fontosnak tartja nyelvünk, történelmünk és kulturális örökségünk ápolását, a diákok nemzeti öntudatra nevelését. Fontosnak tartjuk a határon túli magyarság kultúrájának és helyzetének megismerését.

Alapvető célkitűzésünk, hogy a gyermek tanuljon meg anyanyelvén helyesen és szépen beszélni, megismerje és megszeresse nyelvünk és népzeneink kincseit, népi hagyományait, hazánk tájait és történelmünk nagyjait. Ezt szolgálják az iskolai ünnepélyek, megemlékezések, az osztályfőnöki órák tanmenetének bizonyos egységei, az osztálykirándulások, a nyári táborok, hagyományos vetélkedőink és pályázataink Szent Erzsébet héten, vers és prózamondó versenyek, a helytörténeti vetélkedőn való részvételünk.

Céljaink szerint nevelő tevékenységünk eredménye beépül diákjaink életformájába és egészséges nemzeti öntudattal rendelkező polgáraivá válnak hazánknak.

4.1.2.1. Határtalanul programmal az összetartozásért

A program célja, hogy gyermekeink megismerkedhessenek a határon túl élő magyarok kulturális és történelmi örökségével, az itt élő emberek életével, hagyományaival, miközben lehetőség van intézményi és személyes kapcsolatok kialakítására. S nem utolsósorban történelmünk, irodalmunk meghatározó személyiségeinek nyomdokában járhatunk.

- A tanulmányi kirándulás előkészítő szakasza az utazás előtt, Magyarországon kerül lebonyolításra, melyben kötelező tevékenységként vállaljuk, hogy az utazást megelőzően az utazáson részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! előkészítő órát szervezzünk. Ennek minimális tartalmi elemei:
 - a Magyarország határain túl élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okai;
 - a meglátogatandó ország, illetve települések magyarságának története, jelene;
 - a meglátogatandó országban élő összlakosság etnikai összetétele;

- a tanulmányi kirándulás részletes programja;
- a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai.
- A Határtalanul! tanulmányi kirándulás megvalósítása a pályázó választása alapján Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarok lakta területén történik a következő feltételek valamelyikével:
- közvetlenül kapcsolódnak az utazáson részt vevő diákok által tanult egy vagy több tantárgyhoz,
- oktatási-nevelési jellegűek,
- kulturális jellegűek.
- A hazaérkezést követően értékelni kell a kirándulást! Ennek formája:
 - A részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! értékelő órát szervezünk, melynek moderátorát az utazáson részt vett kísérőtanárok közül választjuk ki.
 - Határtalanul! értékelő óra minimális tartalmi elemei a következők:
 - a meglátogatott ország, illetve település magyarságáról a látogatás eredményeképpen szerzett személyes tapasztalatok és ismeretek áttekintése;
 - a tanulmányi kirándulás megvalósulásának áttekintése;
 - az utazás programjának értékelése.
- Kommunikáció
 - A kommunikációs tevékenységek révén a pályázó intézmény a nagyközönséget megismerteti nyertes pályázatának elemeivel.
 - A programot népszerűsítő bannert honlapjának nyitó oldalán legkésőbb a szerződéskötés megkötését/támogatói okirat kibocsátását követő 15. napon elhelyezi,
 - az utazásról szóló, szöveget, fotót és videofelvételt tartalmazó beszámolóját honlapján közzéteszi oly módon, hogy az a honlap nyitó oldaláról legkésőbb a hazaérkezést követő 15. naptól elérhető legyen.

4.1.3. A családi életre való nevelés

Az egyház tanítása szerint a házasság és a család az élet egyik legnagyobb és legszemélyesebb elköteleződése. A család „a legrégebb emberi intézmény és közösség” (FC Előszó), számos mélyreható változáson ment át a történelem során. A társadalom élő sejtje, melyet óvni és védeni kell, mert itt tanulják meg a gyermekek a beilleszkedést egy közösségbe,

a harmonikus együttélést másokkal. Napjainkban a családokat érő negatív hatások súlyos károkat okoznak a fejlődő gyermekek egészséges növekedésében. A helyes családmódel kialakítására nagy szükség van, mert sok gyermek rossz családi környezetben, vagy éppen család nélkül nő fel, ezért nincs arra lehetősége, hogy meglássa a családi élet örömeit és elsajátítsa az ehhez nélkülözhetetlen erényeket.

Mint katolikus intézmény a keresztény család módeljét értéknek és ideálnak tekintjük, és ezt a szemléletet szeretnénk vonzóvá tenni. A gyermekek tapasztalják meg, hogy a közösség, amelyben élnek, olyan, mint egy nagy család. Ebben a családias légkörben érezzék meg Isten szeretetét, alakuljon ki az egészséges önértékelés, egymás elfogadása, és egymás tisztelete

Nagy hangsúlyt helyezünk a szülők szeretetére, tiszteletére, a nagyszülők – általában az idősek – megbecsülésére, a róluk és betegekről való gondoskodásra.

Mindebben kiemelt szerepe van a pedagógus személyének, élő hitének és életmódjának. Ezt szolgálják a különböző tantárgyakba, főleg az osztályfőnöki tanmenetbe és témák, beszélgetések, találkozók, látogatások ünnepek alkalmából az Idősek otthonába, megemlékezés az édesanyjakról, nagymamákról és apákról, nagypapákról osztálykeretben.

A megvalósítás érdekében vezettük be a Családi Éltre Nevelés (továbbiakban CSÉN) órákat. Szeretnénk minél több osztályunkban megvalósítani a programot, mert nagyon nagy szükségét látjuk annak, hogy felkészítsük iskolai szinten is a gyerekeket a boldog felnőtt életre, a boldog családi életre. Nagyon sok a széthullott család, ami miatt a gyerekek kevés jó mintát látnak. Fontos, hogy olyan tulajdonságokat erősítsünk, mint a türelem, tolerancia, mások elfogadása. Szeretetteljes megismerése. Ehhez ad jó támogatást a CSÉN program.

Iskolánk az alábbi célokat tűzte ki:

- A tanuló ismerje meg, és sajátítsa el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben!
- Igyekezzen felismerni és megfogalmazni az érzéseit, valamint törekedjen arra, hogy kifejezze mások, főleg családtagjai iránti szeretetét!
- Tanulja meg a családi szerepekhez kapcsolódó feladatokat!
- Törekedjen arra, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze, aktívan vegye ki részét a családi munkamegosztásban!
- Erősödjön genetikai nemének megfelelő nemi identitása!
- Legyen képes bemutatni, jellemezni saját családját!

4.1.4. Színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás

Intézményünk az oktatás révén megismerteti a gyermekeket a tudományok eredményeivel, felkészíti őket az egész életen át tartó tanulásra. Az egész életen át tartó tanulás immáron nem csupán az oktatás és képzés egyik aspektusa. Irányító elvvé kell válnia a tanulás teljes folyamatában mind az oktatási feladatok ellátása, mind az oktatásban való részvétel tekintetében. Az iskolánkban elkövetkezendőekben ezt a szemléletet kell a gyakorlatban megvalósítanunk.

Ennek érdekében a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra olyan korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alapműveltséget nyújt, amely elősegíti világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Ezt a tudást segíti elő a hálózatos tanítás.

Alapvető feladatunk a tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő többszintű (differenciált) oktatási formák biztosítása mind a tanulási nehézséggel küzdő, mind a tehetséges tanulók számára.

Célunk a sikeres továbbtanulás megalapozása. Ehhez fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban a szorgalomnak, a tudásnak, a tanulásnak és a munkának becsülete legyen.

A természettudományok feladata, hogy bemutassák a teremtés szépségét, az ember felelősségét, a természet és a környezet védelmét, a technikai haladás kétarcúságát. Megtanítjuk a tanulókat a megismert tudás felelősségteljes alkalmazására.

A magyar irodalom és történelem ismerete megszeretteti velük a magyar kultúrát, elmélyíti gyökereiket, felvértezi az idegen hatások minden kritika nélküli befogadása ellen.

Az idegen nyelv oktatása kiemelt jelentőségű intézményünkben. Tanulóink az angol és német nyelv között választhatnak. Ezek tanulása első osztályban kezdődik – szakkör keretében, 15 percben –, ahol bevezettük a Kvantum Nyelvtanulás a QLL módszert. Ez lehetővé teszi tanulóink számára, hogy nyolcadik osztályban alapfokú nyelvvizsgára jelentkezessenek.

Az emberi kultúra – mint az emberi lélek szépségre való törekvésének, önkifejezésének eszköze – fontos intézményünkben. A zene oktatása mellett furulyaoktatás folyik iskolánkban, az énekórákba beépítve. Színvonalas énekkar működik és tanulóink a színjátszás területén is kipróbálhatják magukat.

Az „ép testben ép lélek” igazsága meggyőzött bennünket arról, hogy mozgás nélkül nem lesznek egészséges fiataljaink. Kultúránknak sok mozgásos eleme van. Iskolánkban a

mindennapi testnevelést alsó tagozaton a heti három órában testnevelés órát tartunk és 2 órában néptáncot oktatunk. A felső tagozaton szintén a 2012/2013-as tanévtől kezdve 5. osztálytól heti öt testnevelés órát tartunk. Több sportköri foglalkozást is biztosítunk tanulóink részére. Az egész ember formálódásához elengedhetetlen az egészséges életmódra nevelés.

Biztosítjuk a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyéni és csoportos formáit.

Tanulóink egyéni képességeiknek megfelelően több szakkör között választhatnak, részt vehetnek levelező versenyeken, tantárgyi versenyeken, pályázatokon.

4.1.5. Közösségformálás

A közösség formálásának számos színtere van minden életkorban (a közös játék, az ünnepek, kirándulások, az együttes tevékenység és a nehézségek).

A közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulóknak, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. A közösségformálást segíti a CSÉN órák is.

Ideálisnak tekintjük, ha a foglalkozást vezető egyik pedagógus az osztályfőnök. Ő a hétköznapiakban is aktívan igyekszik átültetni a CSÉN órákon szerzett tapasztalatokat. Így biztosítható az is, hogy a CSÉN tovább éljen az osztályban. Jó dolog, hogy gyakran tudunk utalni az itt történtekekre. A program segít az osztályközösség összeállításában, mert tapasztaltuk, hogy a gyerekek saját maguk alakítanak ki szabályokat, amik mentén érdemes dolgozni, közös élményeket szereznek a játékok során, bizalmi légkör alakul az osztályközösségben. Jobban megismerik önmagukat is, a tanárok is jobban megismerik őket a beszélgetések során, és ez segíti őket a gyerekek jobb „kezelésében”. A gyerekek is örülnek, hogy az őket foglalkoztató kérdések szóba kerülhetnek, a tanáraik kíváncsiak a gondolataikra, a bennük végbemenő folyamatokra. Jó, hogy van rá idő és energia, hogy fontos kérdéseiket feltehessék. Közben legjobb esetben maguk találják meg kérdéseikre a választ.

Iskolánk az alábbi célokat tűzte ki:

- Legyen tiszta fogalma a jóról, a rosszról, a lelkiismeretről, a testről és a lélekről!
- Igyekezzen felismerni és megfogalmazni az érzéseit, valamint törekedjen arra, hogy kifejezze mások iránti szeretetét!
- Szükség szerint legyen nyitott a segítség nyújtására és elfogadására!
- Ismerje és tartsa be az alapvető higiénés és baleset-megelőzési szabályokat!

- Alakuljon ki benne egy elfogadó, pozitív attitűd saját maga, környezete és a hátrányos helyzetű emberekkel kapcsolatban!
- Tudjon a közösségben együtt dolgozni másokkal, másokért

4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.2.1. Elvi alapok és általános feladatok

Intézményünkben nem különül el a nevelés és az oktatás, mert minden tevékenységben a pedagógus egész személyiségevel nevel. A nevelés nem csak normák és szabályok közvetítése, hanem személyes példamutatás és jól irányított egyéni illetve közösségi cselekvések szervezése. Az emberi személyiség kialakulása hosszú folyamat, melynek színtere és eszköze a közösség.

A szeretetparancs hármas egységéből kiindulva – szeretni Istent, szeretni embertársainkat, mint saját magunkat – adódik nevelésünk nagy feladata, hogy neveltjeink az igazi értékeket felismerjék és magukénak vallják.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Az Organikus nevelés által a gyermekek személyiségének minden rétegét, az ismereteiket, a hitüket, az ösztöneiket, a vágyaikat és a fizikumukat egyforma törődésben kell részesíteni. Valóság közeli alkotó embereket nevelünk.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók vallásos nevelése- hitre nevelés
 - A szeretet és összetartozás légkörének kialakítása. A tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez juttatása a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban. Segítjük a tanulók korának megfelelően a hit kibontakoztatását, a liturgikus és a szentségi élet gyakorlását, ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását. Fontosnak tartjuk a vallásos ünnepeken való részvételt, és azok méltó megünneplését, megteremtjük a tanítás előtti és utáni imádság alkalmait, előmozdítjuk a vallásos, elsősorban plébániai közösséggel való kapcsolatot.
- A tanulók erkölcsi nevelése
 - Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- A tanulók esztétikai nevelése
 - Az esztétikai nevelés az a nevelési ág, amely alkalmassá teszi a gyermeket arra, hogy felfedezze, megőrizze és megalkossa a szépet a természetben, társadalomban és a művészetekben. A szabatos fogalmazásra, a szépírássra, az igényes és gondos munkára neveljük növendékeinket. Öltözetük gondozására, megbecsülésére és védelmére neveljük a tanulókat. Megtanítjuk nekik az öltözködés, a jó megjelenés, ápoltság fontosságát, ízléses és egyszerű formáit.
- A tanulók családi életre nevelése
 - Célja, hogy a gyermekekben megalapozza a harmonikus és boldogabb családi élet utáni vágyat és megmutassa, hogy családban (közösségben) élni jó. Ezt a CSÉN órákon a szemléletformálással, a személyiség fejlesztéssel és közösségépítéssel alapozzuk meg. Korosztályoktól függően nagyon sok témát érint az önismeret, önértékeléstől kezdve az érzelmi intelligencia fejlesztésén át a kiskamaszkori felvilágosításig, a konfliktuskezeléstől a tanulásmódszertanig.

Megkezdjük a felelősséggel vállalt párkapcsolatra való felkészítést. A családi élet felelős magatartást, áldozatkészséget igényel. Megmutatjuk tanulóinknak azokat az értékeket, amelyeket a több gyermeket nevelő családok képviselnek. Fontos feladat a családi egybetartozás ápolása.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése
 - Az érzelem a gyermekek minden cselekedetének elengedhetetlen része. Az érzelmi hálózathoz kell eljutnia a pedagógusnak, ha a teljes személyiséget akarjuk formálni hosszú távon. Az érzelmi intelligencia (EQ) az érzelem összetett készségegyüttese, melyet megélt mintával, tapasztalattal, vagy élményeken keresztül valamint alkotó tevékenységek által lehet fejleszteni.

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása a feladatunk.
- A tanulók akaratának nevelése
 - Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

➤ A tanulók hazaszeretetre nevelése

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

➤ A tanulók állampolgári nevelése

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

➤ A tanulók munkára nevelése

- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

➤ A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kinevelése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása (az egészséges táplálkozás szabályainak ismertetése: óvjuk őket a káros szenvedélyek veszélyétől: alkohol, drog, dohányzás, játékautomaták, tv, videó stb.) alapvető ismereteket adunk a betegségek megelőzéséről és gyógyításáról, az elsősegélynyújtásról: oktatjuk a baleset-megelőzés és tűzvédelem szabályait: tanítjuk és gyakoroltatjuk a testápolás és a tisztálkodás szükséges, egészséges módjait.

➤ A tanulók környezeti nevelése

- A tanulók megtanítása a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre. A környezetkultúra kialakítása, a környezet okos és mértéktartó igénybevétele, a védelem és fejlesztés egysége.

A tanulók gondolkodását és cselekedeteiket „*A Földet nem őseinktől kölcsönöztük!*” - híressé vált mondás szelleme hassa át.

4.2.2. Életkor szerinti feladatok

➤ **Az 1-4. évfolyam**

- A motiváltság fejlesztése: megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítmény vágy, kíváncsiság, játékszeret, érdeklődés, felfedezési vágy.

- Képességek fejlesztése: felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás.
- Egészséges életvitel.
- Befogadó képesség, önkifejezési, önellátási képesség.
- Szociális érzékenység kialakítása: csoportba tartozás, egymás tulajdonának tiszteletben tartása, barátság.
- Segítés, együttműködés, verseny, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás.

➤ **Az 5-8. évfolyam**

Az első 4 évfolyamon megkezdett személyiségfejlesztő tevékenység továbbfejlesztése és kiterjesztése az életkori sajátosságoknak megfelelően:

- A motiváltság fejlesztése: kötelességtudat, felkészülés a továbbtanulásra.
- A képességek fejlesztése: elemzés, elvonatkoztatás, problémamegoldó gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, érvelés, asszociálás.
- A kreativitás, önkifejezés fejlesztése, befogadó magatartás kialakítása (műelemzés, műértelmezés).
- A reális énkép, önértékelés (emberismeret, önbizalom, önbecsülés, pályaválasztás), öntevékenységi vágy, önállósulási vágy felkeltése és helyes megélése. Előítéletek legyőzése, empátia, tolerancia kialakítása, konfliktus-kezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés) formálása.
- Az egészséges életvitel fontosságának felismerése.

Az utolsó 2 évfolyamon a gyerekek biológiai érése meghatározó: ahogy változik külső megjelenésük, új szerepeket integrálnak, kialakul identitásuk. Törekszünk mozgásigényük kielégítésére különböző sportolási lehetőségekkel, kerékpár túrákkal, gyalogtúrákkal.

4.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Oktatási intézményünknek a klasszikus tudományos területeken felhalmozódott tudáson kívül át kell adni a felnövekvő generációknak a hétköznapi életre és magatartásra vonatkozó alapvető ismereteket is.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;

- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;

Az egészséges életmódra nevelés résztvevői:

- az intézmény pedagógusai
- az iskolaorvos és védőnő
- az intézmény tanulói
- a szülők

➤ **Az intézmény egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:**

- a gyermekek, a tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal, egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- a tanulók ismerjék meg és gyakorolják az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedési formákat;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét; az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- a stressz- és feszültségoldás módszerei
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás,
 - a dohányzás,
 - a családi és kortárs kapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód,
 - a sport,

- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés területén.

➤ **Az egészségnevelés az iskola több szereplőjének a feladatai**

- az iskola minden pedagógusának
- az iskola minden dolgozójának
- az iskola tanulóinak egészségügyi ellátását biztosító iskolaorvosnak és védőnőnek
- a nevelés ezen területébe bevonjuk közvetlenül a szülőket is, hisz a tanuló által szerzett ismeretek az otthoni gyakorlással és felügyelettel rögződnek, szokássá, életformává alakulnak. Tehát nagy szerepet szánunk az SZMK-nak
- igénybe vesszük a :
 - Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítők szakmai segítségét
 - ÁNTSZ egészségfejlesztési szakembereinek segítségét
 - a rendvédelmi szervek segítségét
 - a CSÉN munkacsoport segítségét
 - Kiskamasz
 - káros szenvedélyek
 - szerelem előadás

Kollégákat küldünk a témában továbbképzésre (pl. Drogprevenció)

➤ **Az egészségnevelés színtere:**

- minden tanóra
- a tanórán kívüli foglalkozások
- különleges események, rendezvények
- az iskolaorvos és védőnő által szervezett, tervezett egészségügyi ellátás

➤ **Az iskola egészségnevelést szolgáló tevékenységformák:**

- *iskolánk megszervezi a tanulók mindennapi testnevelését. Ennek formái:*
 - a testnevelési órák (a helyi tanterv szerint)
 - az iskolai sportkör foglalkozásai
 - tömegsport foglalkozások
 - úszásoktatás
 - néptánc oktatás
- *Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:*
 - a dohányzás káros hatásai
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás káros hatásai

- az egészséges táplálkozás fontossága
- az egészséges életmód
- az aktív életmód: „Ép testben ép lélek”!
- a személyes higiénia fontossága és annak gyakorlási módjai
- a szexuális fejlődés

Minden osztályfőnök felelősséggel megfigyeli a tanulók étkezési szokásait, amelyet megbeszél a szülőkkel is.

Minden osztályteremben biztosítjuk, hogy a tanulók rendelkezzenek ivóvízzel. Az osztályfőnökök, minden pedagógus figyelemmel kíséri a tanulók folyadékbevitelét, különösen a nagyon meleg napokon.

Nagyon nagy figyelmet fordítanak a pedagógusok az evés előtti tisztálkodásra.

- A környezetismeret, természetismeret, biológia, valamint technika és életvitel tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
 - külső előadók meghívása főleg a következő témákban:
 - a kábítószeres kártékony hatása a testi és lelki egészségre
 - a dohányzás káros következményei
 - az alkoholizmus
 - a TV- és számítógép függőség

Ezekre az előadásokra meghívjuk a szülőket is.

- filmek megtekintése és megbeszélése a fenti témákban
 - félévenként osztálykirándulás szervezése
 - osztályonként egy-egy gyalogtúra megszervezése a környéken – minden tavasszal
 - minden félévben a felsős osztályoknak egy-egy kerékpártúra szervezése a környéken
 - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az V-VIII. évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan
- **Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele**
- az iskolai egészségügyi szolgálata éves munkaterv szerint végzi feladatát (ezt a védőnő készíti el)
 - az iskola főleg a következőkben igényli az iskolaorvos és védőnő segítségét:

- félévente egy alkalommal a 6., 7., 8. osztályokban egy-egy osztályfőnöki óra megtartása külön a lányoknak, külön a fiúknak a szexuális fejlődés témájában
- félévente egy-egy osztályfőnöki óra megtartása minden osztályban személyes higiénia témájában
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megrendezése

➤ **A szociálhigiénés nevelés**

Célok:

- Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása
- Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.
- Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A biztonságos életvezetés elsajátítása

Feladatok:

- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.
- Annak tudatosítása a tanulóknak, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.
- A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknak az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.
- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.
- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása.

➤ **Az egészségnevelés várható eredményei:**

- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

4.3.2. Komplex intézményi mozgásprogram

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
- Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóiinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

4.3.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül az osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia órákon valósul meg. A megtartott foglalkozások az osztálynaplóban a haladási napló részen kerülnek regisztrálásra.

Az elsősegély fogalma: azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodás miatt a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A gyermekek életkoruknak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismerettel rendelkezzenek.
- Megismertetni a tanulókkal a fontos telefonszámokat, melyeken segítséget tudnak hívni szükség esetén.
- Az élet megmentése, baleset megelőzés tanítása.
- Megakadályozni a további egészségkárosodást.
- Elősegíteni a gyógyulást.
- Felmérni a helyzetet, gyorsan és biztonságosan, majd ezután megfelelő segítséget kérni.
- Amennyire lehet, megállapítani a sérülés vagy betegség természetét, amelyben a balesetes szenved.
- Azonnal elvégezni - a fontossági sorrend betartásával - a helyes és halaszthatatlan beavatkozásokat.
- Intézkedni (ha szükséges), hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe vagy haza.
- A sérülttel maradni, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.
- Feljegyzést készíteni a beavatkozásról a mentők részére a sérült állapotának változásáról, az elvégzett beavatkozásról.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Az iskola igényli az iskolaorvos és védőnő segítségét a 6., 7. és a 8. osztályokban, hogy az osztályfőnöki órák keretében szakszerű elsősegély-nyújtás előadásokat tartsanak a tanulóknak korosztályuknak megfelelő szinten

b) A tanórákon történő elsajátítás:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Segítse a tanulót a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosítása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés megismertetése.
- Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély.
- Kerékpározási alapismeretek. Közlekedés lakó-pihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken
- Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.
- Közlekedésbiztonsági ismeretek. A féktávolság. Az érzékelési- és útviszonyok forgalombefolyásoló szerepe. A biztonságos kerékpáros közlekedéshez szükséges gyakorlati készségek fejlesztése az alapvető szituációkat modellező gyakorlati pályán.
- A kerékpár karbantartása.
- Tennivalók közlekedési baleset esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelmérés, biztosítás és segélyhívás.
- Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.

- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosítása, és az egészséges veszélyérzet kialakítása. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata
- Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek).
- Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség) megtanítása. A telefonos segélyhívás szabályainak elsajátíttatása.
- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Otthoni balesetek megelőzése. A háztartásban használt eszközök szerepe, használati jellemzői, kezelésük biztonsági szabályai. A balesetveszélyes konyhai kézi eszközök, kézi gépek, és a használatukkal járó balesetveszélyek azonosítása.
- Az ételkészítés során használt tüzelő-, melegítő-, főző-, sütő- stb. berendezésekhez, a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek azonosítása és ezek elhárításának gyakorlása.
- A konyhai eszközökhöz kapcsolódó ételkészítési-higiéniai szabályok megismerése, alkalmazása.
- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Eszközök rendeltetés szerinti, szakszerű használata. Megfelelő (biztonságos és esztétikus) munkakörnyezet
- Mechanikus jellegű baleseti veszélyek.
- Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata.
- Elektromos eszközök érintésvédelme.
- Munkavédelmi eszközök, felszerelések.
- Építési és mechanikus állagmegóvó, javító, takarító munkák során használt eszközök, felszerelések használatának szabályai.
- Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszköz szükségességének felismerése.

4.4. Az intézmény környezeti nevelési programja

4.4.1. Környezeti nevelés alapelve, célja, területei

Alapelve a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

„Mindannyian osztozunk az emberségben, ennek következménye, hogy közös a felelősségünk egy élhetőbb világ létrehozásában. Mindannyian kötődünk életünk forrásához és céljához, az Örökkévalóhoz. Ránk van bízva, hogy felelős lakói, gondozói legyünk a Földnek.”¹³

Kiemelt stratégiai céljaink

A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban van.

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása.

Nekünk, keresztényeknek feladata, hogy védelmezzük a teremtett világot. Az ember a teremtés csúcsa, de ez kötelezettséggel jár, gondoznunk kell a teremtést és be kell teljesítenünk. Felelősek vagyunk Istennek. Az ember partnere, munkatársa az Úrnak, együtt kell vele működnünk a teremtésben. Ferenc pápa felhívja a figyelmünket arra, hogy nem saját tulajdonunk a teremtett világ. Tevékenyen részt kell vennünk a teremtett világ megőrzéséért. A Föld őre az ember.

Területei

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk megvalósítását:

- Környezetkultúra: a mikrokörnyezet (óvoda, iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, energia-takarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

¹³ <https://www.magyarKurir.hu/hirek/kozso-gondolkodas-jovonkrol-konferenciat-rendeztek-az-ember-es-kornyezete-egysegerol/>

4.4.2. A környezeti nevelés szinterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Példamutató iskolai környezet
- Tantermek, folyosók, udvar kialakítása – virággal, fákkal, fűvel
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés
- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés és az eltérő tanítási foglalkozásokon (kirándulások, múzeumi, állatkerti órák)
- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokon:

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök,
- Táborok
- Előadások
- Kiállítások
- Természetjáró túrák
- Föld napjának megtartása
- Fenntarthatósági témahét
- Madarak és fák napjának megtartása

- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése
- Látogatások: múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba
- DÖK-nap

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése;
- a tanulóknak a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel, mint:
 - a környezet fogalmával,
 - természeti és társadalmi környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataivalkapcsolatosan.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának feladata:

Ebbe a tevékenységbe bevonjuk a családot, a szülőket is. Ezáltal biztosítjuk, hogy a megszerzett ismeretek, készségek rögzüljenek és beintegrálódjanak tanulóink mindennapjaiba.

3. Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák:

a) tanórák:

- a természetismeret, földrajz, biológia tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek által
- a történelem órákon feldolgozott ismeretek által:
 - érezzék az egyén, az állam és a társadalom felelősségét
 - értsék meg a mai világ globális problémáit

- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, váljanak hagyománytisztelővé
- tudják és értsék meg, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- magyar irodalom órákon:
 - ismerjék meg a közvetlen természetes és ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat
- hittan órákon fejlesszük a tanulóknál, hogy:
 - legyenek képesek a megteremtett világ szépségeit felismerni és megőrizni
 - legyenek képesek a megteremtett értékek között úgy élni, hogy a legkevesebb károsodást okozzák
 - legyenek meggyőződve arról, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk
 - szilárduljon meg bennük a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

b) Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:

- Ismerjük meg Pécel természeti értékeit
- A környezetszennyezés és következményei
- Klímaváltozás bolygónkon
- Elég-e a Föld ivóvíz készlete az emberiségnek.

c) A környezeti nevelést szolgáló tanórákon kívüli foglalkozások:

- környezetvédelmi szakkör működtetése, melynek fő célja a Rákos-patak s a környező erdők természeti értékeinek felfedezése és ezek megvédése
 - lehetőség szerint osztályonként, tanévenként gyalogtúra szervezése Pécel környékének megismerése céljából – vagyis lakóhelyünk környezeti értékeinek felfedezése
 - kerékpártúra szervezése júniusban
 - látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, valamint a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban
 - minden tanévben megszervezzük a Föld napját, a Madarak és a Fák napját
- Ez alkalommal szervezünk:
- állat- és növénykiállítást
 - játékos vetélkedőt a környezetvédelemmel kapcsolatban
 - környezetvédelemmel kapcsolatos filmvetítést

- rajzpályázatot, majd rajzkiállítást
- minden tanévben folyamatosan megszervezzük a szárazelem-gyűjtést
- tanévenként kétszer papírgyűjtést szervezünk
- iskolánk tanulói gondozzák iskolánkban létező 90 cserép virágot
- gondozzák iskolánk előkertjét, az iskolaudvart és sportpályát körülvevő zöld területet
- iskolánk tanulói részt vesznek városunk által (vagy más iskolák által) szervezett környezetvédelmi rendezvényeken.

Például: előadásokon

Föld napja alkalmából szervezett várostisztítási akcióban

rajz- és fotópályázatokon

városi vetélkedőkön

Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1.Környezettudatos magatartás	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten	Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismertetése	Papírgyűjtés szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén	Környezetbarát anyagok megismerése
3.A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítás, környezeti problémák felismerése. Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. A komplex intézményi mozgásprogramban	Közvetlen környezet problémáinak felismerése. Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.

	egészség-megőrzési viselkedés. A szűrő-vizsgálatok fontossága	szereplő feladatok megvalósítása.	
4.Környezettudatos értékrend, „ökológiai1 morál” kialakítása	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvéshez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

„A világra a Teremtő Isten szemeivel tekintünk, mert a Föld védelemre szoruló környezet és megművelendő kert. Az emberek kapcsolatát a természettel ne a pénzsóvárság, a manipuláció, a visszaélés vezesse, hanem őrizze meg az isteni harmóniát a teremtmény és a teremtett világ között a tisztelet és a gondoskodás logikája szerint, hogy testvérei és a jövőbeli nemzedékek szolgálatába állítsa.”¹⁴

Az iskola belső környezete

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, kívül és az irodákban egyaránt. Szelektív hulladék- és elemgyűjtők alkalmazása.

4.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.5.1. Elvi alapok

Az ember természeténél fogva közösségi lény, Isten közösségként hívta meg az emberiséget az üdvösségre.

- A közösségi nevelés alapja a kinyilatkoztatásban és a szívbe írt törvényben gyökerező keresztény értékrend. Ezért egyik legfontosabb pedagógiai feladatunk a közösségben

¹⁴ <https://www.magyarkurir.hu/hirek/ferenc-papa-kornyezet-vedelmere-hivott-fold-napjan>

ezeknek az értékeknek a képviselője, illetve kialakítása, hogy ezáltal a közösség támogathassa tagjait az értékek életévé válásában.

- Olyan légkört kell teremteni, amely segíti a növendékeket önmaguk és mások elfogadásában, keresztény elkötelezettségük formálásában, ugyanakkor lehetővé teszi a közösség minden tagja számára, hogy szabadon dönthessen Isten mellett (Szent Ágoston nyomán).
- A közösségeinkben lehetőségeinkhez mérten fel kell vállalni és segíteni azokat, akik élnek és vállalják hitüket, és azokat is, akik még távolabb vannak.
- Fontos feladatunk kialakítani a gyermekekben egyfajta szociális érzékenységet, illetve az erre való természetes igényt, mert később a társadalomba kilépve már önállóan kell felvállalniuk ezeket a feladatokat (szegények segítése).
- A közös segítő tevékenység által nem csak a közösség épül, de annak minden tagja elindul a teljes emberré válás útján. Kialakul benne a nyitottság a másik ember gondjaira, ugyanakkor értékeire is.
- Az egymás elfogadására, toleranciára való nevelés a közösségen belüli különbségeket és konfliktusokat csökkenti.

4.5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az organikus gondolkodás leegyszerűsítve azt feltételezi, hogy merünk összefüggésekben, eleven egészben gondolkodni az emberről, családról, nevelésről, közösségről.

Az egész többféle formájában jelenik meg a minket körülvevő világban. Beszélünk objektív és szubjektív egészről, az objektív egészen belül pedig ismerjük, az összeadódó, a mechanikus és az organikus egész fogalmát. Iskolánk oktatási –nevelési rendszerében a cél, az organikus egész megjelenése minden folyamatban, rész-egységében.

Az organikus közösség kialakulása az organikus élet megjelenését mutatja egy adott iskolai csoportban. Míg a mai társadalomban jellemzően kialakuló mechanikus kapcsolatok nyomán külső cél által programozott, gépies, kissé merev, szabályvezérelt, egymással csak funkcionális szintjén összekapcsolódó elemekből álló csoportok jönnek létre, addig egy jól működő organikus közösségben a részek összessége élő, valós emberi kapcsolatokon alapuló csoportosulás jön létre.

Az organikus közösség az organikus gondolkodás gyümölcse, melynek nyomán jellemzően egy új minőség jön létre, tagjai más személyekkel, sérülés nélkül, nem

helyettesíthetők. A közösség összekapcsolódása nyomán egy „MI” áll elő, mely növekszik, folyton fejlődik, kríziseken megy keresztül, melynek következtében összetartó ereje növekszik.

Egy ilyen közösség létrejöttéhez tudatos pedagógiai hozzáállással is hozzájárulhatunk. Az IQ mellett az EQ fejlesztése fontos momentum a folyamatban. Az érzelmi hálón keresztül való megszólítás, megszólíthatóság, a beszélgetéseken, drámapedagógiai alkalmakon megfogalmazott, átélt érzékenyítések segítenek, hogy az egyén tudjon együtt növekedni a közösséggel. Ennek színterei az esetleges szakkörökön, plusz foglalkozásokon túl a mindennapi tanítási órák időtartama is. (sőt elsősorban azok) eszközök: példamutatás, példaértékű életutak felragyogtatása, felfedeztetni a közös munka örömét, 9-10. éves kortól szolgálatba állítás. Szerepek tisztázása, kijelölése, majd azok felcserélése a kooperatív technikával tartott órákon. Bizalom-önbizalom kialakítása.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

a) A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

b) A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításában a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

c) Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

d) A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe

bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

e) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

4.6. Az egyéb foglalkozások feladatai

A katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el a hit ébresztése, a diákok személyes Isten-kapcsolatra vezetése. Itt ismerhetik és szerethetik meg az élő Isten üzenetét, a Bibliát. *A hitoktató feladata, hogy a hitre neveljen, ne a hitről tanítson.* Feladata a konkrét, aktuális lelki programok szervezése, összefogása. Gondot fordítunk diákjaink, tanáraink tartalmas lelkigyakorlatainak megszervezésére, biztosítva a folyamatos lelki gyarapodást.

4.6.1. Az ünneplés módjai

Az osztályfőnöki órákon megemlékezünk az egyházi ünnepekről, ezenkívül

- ünnepség a templomban
- iskolai ünnepély,
- megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, iskolai szünetben),
- hangverseny,
- színdarab (színházlátogatás, majd a színdarab közös megbeszélése),
- közösen megtekintett film vitája,
- találkozás neves személyiségekkel,
- vetélkedők: szellemi, sport,
- közös diákmise a templomban,
- vasárnapi diákmise a templomban.

A tanév jeles napjai, eseményei:

- VENI SANCTE
- rekollektációs napok
- gyónási alkalmak
- az iskola névadójának ünnepe – „Szent Erzsébet hét”
- karácsonyi vásár

- farsang
- Föld napja
- Anyák napja
- Szülők napja
- Gyermeknap
- Ballagás
- TE DEUM

Egyházi ünnepeink

- VENI SANCTE (időpontja változó)
 - közös tanévnyitó szentmise a templomban
 - tanévnyitó ünnepség - templomban
- Mária neve napja (szeptember 12.),
 - megemlékezés – hittan órán, osztályfőnöki órán és a reggeli ima alkalmával, megjelenítése a hirdetőkön.
- Szent Gellért ünnepe (szeptember 24)
 - a katolikus iskolák napja: megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, megjelenítése a hirdetőkön,
- Őrőangyalok napja (október 2)
 - megemlékezés - hittanórákon
- Magyarok Nagyasszonya ünnepe (október 8)
 - templom búcsú, közös szentmise
 - részt veszünk az egyházközség közös programjain
- Mindenszentek ünnepe (november 1)
 - megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, gyertyagyújtás, szeretett halottainkra emlékezés, temető látogatás
- Szent Imre ünnepe (november 5)
 - megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Pécelen Árpád házi Szent Erzsébet - névadónk napja (november 19) – Szent Erzsébet hét
 - Szent Erzsébet kilenced
 - Szent Erzsébet ünnepség a templomban: közös szentmise

- az új tanulók fogadalom tétele
 - hangverseny
 - kiállítás
 - vers és prózamondó verseny
 - irodalom, történelem, hittan és rajz pályázatok értékelése
 - vetélkedő - Szent Erzsébet életéből (vagy más témákból)
 - Erzsébet bál: szülőknek
 - tanulóknak
- Szent Miklós napja (december 6)
 - megemlékezés osztályonként
 - az alsósoknak jön a Mikulás (közös ünnepség)
- Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása (december 8)
 - megemlékezés hittan órákon
- Advent (december)
 - adventi koszorúk készítése
 - adventi gyertyagyújtások
 - jó cselekedetek gyűjtése
- Adventi rekollekció
 - közös szentmisével kezdődik
- Karácsony (utolsó tanítási napon a téli szünet előtt)
 - közös szentmise a templomban
 - pástortjáték - a templomban
 - pástortjáték a Jézus Szíve Szociális Otthonban
 - osztályközösségek karácsonya (az alsó tagozaton a szülőkkel együtt) az iskolában
- Vízkereszt ünnepe (január 6)
 - közös szentmise a templomban
 - megemlékezés hittan órákon
- Árpád házi Szent Margit ünnepe (január 18)
 - megemlékezés a hittan órákon, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe (február 2)
 - megemlékezés hittan órákon
- Hamvazószerda
 - közös szentmise a templomban és hamvazkodás

- Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe (március 25)
 - megemlékezés
- Nagyböjt
 - minden csütörtökön keresztül az iskolában
 - a tanulók rekollekciója
 - a tanárok rekollekciója
- Húsvét (tanítási szünet)
- Elsőáldozás (május)
 - közös szentmise
- Pünkösd - tanítási szünet
- Úrnapja (június)
 - közös szentmise
 - helyi hagyományok ápolása
- TE DEUM
 - közös tanévzáró szentmise
- Szent István napja (augusztus 20)

Iskolai ünnepséget szervezünk, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- 1956. október 23-a
- 1849. október 6-a
- 1848. március 15-e
- 1920. június 4. - Trianoni emléknapi - Nemzeti összetartozás Napja, évfordulóján.

Ötévenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló évkönyv kerül kiadásra.

A nagyobb ünnepek esetében – a lehetőségek szerint – közös műsorokat szervezünk az isaszegi telephellyel és az óvodával.

4.6.2. Hagyományőrző tevékenységek

A tanév jeles napjai évről-évre visszatérnek az iskola életébe.

Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki.

Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatuk kialakításában jelentős szerepet játszanak:

- megtanítanak az ünnep életükben betöltött szerepére, az ünneplés módjaira,
- megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát,

- stabilitást adnak.

4.6.3. A napközi, tanulószoba

Napközis tevékenység

A napközi feladata a szabadidő hasznos eltöltése, a tanítási órákra való felkészülés. A napközi sajátos munka rendjével, tevékenységével a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztését szolgálja, ezért hangsúlyt helyezünk a foglalkozások tartalmára, élményszerűségére. A napközi különféle tevékenységi formákkal az oktatást és nevelést egységes folyamattá integrálják. A tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés – az úgynevezett önálló tanulás –, a speciális érdeklődéssel kapcsolatos tevékenységek, szakkörök, a felzárkóztató foglalkozások és a kikapcsolódást, pihenést szolgáló szabadidős programok.

A napköziben végzett munka komplexitása megkívánja a pedagógusok összehangolt munkakapcsolatát, közöttük az információáramlás folytonosságát.

A napközis tevékenység legfontosabb jellemzői:

- a tanítási idő utáni regenerálódás szellemi és fizikai felfrissülés biztosítása
- az önfelelt egyéni és csoportos játékok feltételeinek mindennapi megteremtése,
- a gyerekek egymáshoz való fokozott alkalmazkodásának segítése,
- a közösségi szokások betartására, az azokhoz való alkalmazkodásra nevelés,
- az önállóságra való törekvés támogatása a tanulásban, a feladatok végzésében,
- a klubfoglalkozások keretében az érdeklődés és többlet ismeretszerzési igény kielégítése, tehetséggondozás,
- kulturált étkezési szokások kialakítása és betartása,

Iskolánkban alsó tagozaton évfolyamonként két-két napközis csoport működik.

Tanulószoba:

A felső tagozaton az igények alapján tanulószoba működik. A rendszeres napi három óra foglalkozás célja a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek felzárkóztatása, korrepetálása, de ez eszköze a tehetséggondozásnak is.

Tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthonos csoport üzemel (1-8. évfolyamok), ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.

4.6.4. Iskolai sportkör:

Az iskolai sportkör tagja az iskola legtöbb tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

4.6.5. Szakkörök:

A kötelező órákon kívüli képzés fontos helyet foglal el az iskolában.

Átgondolt rendszerének alapelvei a következők:

- tanórai ismeretek kitágításával fontos szerepet lát el,
- az ismeretbővítés mellett tehetséggondozó szerepe hangsúlyozott.

Feladata:

- önművelésre, önálló kutatómunkára nevelés

Céljuk:

- a szakkör jellegétől függően más és más ismeretbővítés mellett közösségformáló szerepet is betöltenek.

A szakkörvezető irányító szerepe a tagság életkori sajátosságának megfelelően alakul. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. Legmegfelelőbb létszám: 8-14 tanuló. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkörök a tanév elején jóváhagyott munkaterv alapján működnek.

Szakköreink egy része tantárgyakhoz kapcsolódik, a tananyaghoz képest az érdeklődő tanulóknak többlet ismeretet nyújt, fejleszti gondolkodásukat és problémamegoldó képességüket. (pl. idegen nyelvek, informatika, zene)

A szakköreink másik része segíti a helyes életmód kialakítását, a kultúra és a hagyományok ápolására, művelésére ad lehetőséget.

Céljuk tehát más és más, de minden esetben a tanulókkal való közvetlenebb kapcsolat kialakulását is segítik.

A szakkörre a jelentkezés önkéntes, de jelentkezés után egy tanévre a részvétel kötelező.

A tanulók munkáját a szakkörön belül szövegesen értékeljük félévkor és év végén.

4.6.6. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle tantárgyi versenyek, levelező versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A

legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését illetve a tanulók felkészítését a különböző versenyekre a szaktanárok végzik.

4.6.7. Tanulmányi kirándulások:

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesítése, a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára évente két alkalommal (1 nap ősssel, 1 nap tavasszal) tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.6.8. A diák-önkormányzati munka

A diákönkormányzat célja:

Olyan ifjúsági szervezet létrehozása, melyben a tagok és rajtuk keresztül az iskola diákjai, örömmel és aktívan vállalnak feladatokat; saját, kreatív ötleteikkel állnak elő, a megvalósításban is tevékenyen vesznek részt és ezáltal személyiségüket és környezetüket fejlesztik.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8 osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzatot, segítő pedagógust a diákok javaslata alapján az igazgató bízza meg. A diákönkormányzat munkájának rendezvényeinek segítése minden pedagógus fontos feladata.

A diákönkormányzat feladata:

- Az együttműködés ösztönzése, gyakorlati tapasztalatok megosztása.
- A résztvevők számára közös célok és irányelvek felállítása.
- Az iskola diákságának szabadidős programok tervezése, szervezése, lebonyolítása és megvalósításának értékelése.
- Az osztályközösségek, az oktatási törvényben a „tanulók közösségeire” vonatkozó döntési, véleményezési és javaslattevő jogokat gyakorol.
- A diákönkormányzat feladata a problémák megfogalmazása és megoldási javaslatok összegyűjtése.
- A diákönkormányzat érdekeit a nevelőtestületben a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.
- egy tanítás nélküli munkanap programjának megszervezése

4.6.9. A szabadidős tevékenység

Az egész napjukat iskolában töltő gyermekek számára az egész napos foglalkozás különböző szervezeti kereteiben gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, regenerálódásra. Intellektuális képességeik mellett, arányosan fejleszthessék egyéb képességeiket, kreativitásukat.

Választható tevékenységek révén biztosítjuk gyermekeink sokoldalú fejlődését, mivel a szabadidő töltési szokások döntően ebben a korban alakulnak ki. Ahhoz, hogy a szabadidő tartalmas eltöltésére készítsük fel őket, sokfajta szabadidős tevékenységet kínálunk számukra, figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, érdeklődését, nemenkénti különbségét.

Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások sokféle képességet fejlesszenek, lehetőséget adva arra, hogy a gyermekek minél többfajta foglalatosságot próbáljanak ki, s a választott tevékenységben elmélyülve megtalálják kikapcsolódásukat.

Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a tanórákon tanultakkal összhangban legyen a délutáni elfoglaltság. Fontos, hogy további művelődésre, önművelésre adjanak alkalmat, lehetőséget a délutáni foglalkozások.

Figyelemmel kísérjük az egyes gyermekek választását, a tevékenységekben való aktivitásuk jellegét. Segítünk és bevonjuk a szabadidős tevékenységekbe a visszahúzódozó, peremhelyzetű gyerekeket.

Elvünk, hogy a nevelői irányítás közvetett módon valósuljon meg, hogy a gyermekek szabadidejükben valóban szabadnak érezzék magukat.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a nevelőtestület a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva a következő szabadidős programokat szervezi:

- színház, koncert, opera, mozi látogatások, múzeumlátogatások, klubdélutánok, osztályműsorok, táncos rendezvények, sítábor, nyári táborok stb.
- Ugyanakkor minden tanévben a 8. osztályos tanulók meglátogatják a Széchenyi Könyvtárat és a Terror Háza Múzeumot
- Minden télen sítábort szervezünk, nyáron pedig két tanulócsoportot táboroztatunk.
- Minden tanév végén – a nyári szünet első hetében – helyi olvasó- és kézműves tábort szervezünk.

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

4.7.1. A pedagógus feladatai és hatásköre

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

Nevelői tevékenysége és életvitele

- munkáját, a keresztény szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a Katolikus Egyház szemléletének,
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában és szavaiban,
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, tanítványaival felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot megőrzi
- szükség esetén támogatással, korrepetálással segíti a lemaradó diákokat
- saját tanítványait, az általa tanított tantárgyból magántanítványként, sem az iskolában sem azon kívül nem tanítja
- követi a katolikusok által elismert nevelési folyamat személyes nyitottságon, pozitív gondolkodáson alapuló nevelési módszereit,
- részt vállal a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családi és otthonos légkör megteremtésében, a diákcsoportoknak az iskola életébe történő bevonásában
- közreműködik a katolikus iskola céljainak megvalósításában, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához

A főbb tevékenységek összefoglalása

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak időben való javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,

- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

4.7.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírása tartalmazza.

- Az iskola pedagógiai programja szerint neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeresen órát látogat az osztályában.
- Négy év alatt legalább egyszer meglátogatja osztályának minden családját.

4.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

„A képességek fejlesztésében nélkülözhetetlen az állandó gyakorlás, hisz minden emberi tehetség csak szüntelen gyakorlással, tréninggel érheti el a legmagasabb fokát, legnagyobb fényességét. Ám a képességek gyarapításában ne a maximalizmus vezessen bennünket. Mindenkinek meg kell találnia azt a küszöböt, amelyet céljai megvalósításában már nem érdemes átlépnie.”

(gróf Széchenyi István)

4.8.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Elvi alapok

A magyar ember legnagyobb kincse évszázadok óta sokoldalú tehetsége, mely népünk fennmaradásának biztosítója. Tehetséges gyermekeinkért felelősséggel tartozunk.

Tudjuk, hogy a tehetséges gyermek esetenkénti másságával, igényeivel időnként nehézségek elé állíthatja nevelőit, diáktársait.

A katolikus iskola szorgalmazza a tanulók képességeinek fejlesztését, Istentől kapott talentumainak, adottságainak hasznosítását.

A tehetség megnyilvánulhat:

- specifikus tanulmányi képesség területén (matematika, nyelvek, természettudományok, társadalomtudományok)
- kreativitás és alkotóképesség területén (teljesítményekben mutatkozik meg)
- művészetekben (ábrázoló- és zeneművészet)
- szociális területen (vezetői kvalitások)

Az egyén tehetségének kibontakozásában döntő szerepet játszik a család, a barátok és az iskola szerves együttműködése – a szociális környezet.

A tehetséges gyermekek gondozása Istentől ránk szabott feladat. Minden gyermek tehetséges valamiben és azt a tehetséget egyéni bánásmóddal lehet kibontakoztatni és hatékonyan fejleszteni.

Az a feladatunk, hogy tehetséges tanítványainknak az órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlesztéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért segítséget nyújtsunk. Ezért iskolánk valamennyi pedagógusa arra törekszik, hogy az egyéni aktivitásra épülő módszerekkel biztosítsa azt a tehetséges fejlődést, amire ki-ki egyénileg képes.

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórákon

- differenciált feladatok
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák
- az egyéni munka váltakoztatása csoportmunkával
- saját gondolatok, saját érdeklődés felhasználása és megbeszélése a különböző órákon
- integrált órák
- a diákok egymás közti kapcsolatának irányítása, hogy a tehetséges tanuló ne szakadjon ki az osztályközösségből
- emelt szintű nyelv-, zene-, informatika- és testnevelés oktatás

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórán kívül

- differenciált egyéni foglalkozások
- szabadidős tevékenységek
- szakkörök
- házi, területi és országos tantárgyi versenyek
- levelező versenyek
- pályázatok
- énekkar
- színjátszás

- sportfoglalkozások
- iskolaújság

A tehetséggondozást a differenciált tanórai foglalkozás mellett, szakkörökön, különböző szintű tantárgyi versenyeken, levelező versenyeken való részvétellel, a versenyekre történő felkészítő foglalkozásokon biztosítható.

A tehetséges tanulók fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a különböző pályázatokon való részvétel, a pályázatok elkészítését felkészítő személyes foglalkozások.

Iskolánk tantestülete minden tanév elején dönt – a konkrét igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – a fejlesztő órák számáról, a tantárgyi és levelező versenyekről, amelyre felkészítjük tanulóinkat, foglalkozunk a pályázatokkal, amelyekre jelentkeznak tanulóink.

A tehetséggondozás másik területe az iskolai rendezvények, ünnepségek lehetőségeinek kihasználása. Egy-egy ilyen alkalommal a különböző jellegű szerepléseken kívül az ún. szociális képességek is jól fejleszthetők, illetve felhasználhatók, és ezáltal tovább fejleszthetők. Pl.: szervezői képesség, vezetői képesség, nyilvánosság előtti megnyilatkozás.

A liturgiába való aktív bekapcsolódás kicsi kortól kezdve sokféle képességet fejleszt, és lehetőséget teremt a tanultak alkalmazására. A felolvasás, a ministrálás, az egyéb oltárszolgálat mind-mind egyben a nyilvánosság előtti megmérettetés alkalmai a gyermekek számára.

4.8.2. A tanulók felzárkózását segítő program

Elvi alapok

A felzárkóztatás célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő tanulók tanulásbeli lemaradásának csökkentése, illetve lehetőség szerint a lemaradás felszámolása, az esélyegyenlőség megteremtése.

A hátrányos helyzetű az a tanuló, aki szegény, illetve alacsony szocioökonómiai státussal jellemezhető társadalmi réteghez tartozik.

Fő jellemzői:

- testi fejlődése sokszor nem kielégítő, kezeletlen egészségügyi problémái lehetnek
- kevésbé motivált a jó iskolai teljesítmény elérésében, az iskolával szembeni attitűdje negatív
- nevelési hiányosságai vannak
- anyanyelvi szintje alacsony, élményvilága szegényes
- önértékelése alacsony szintű

A felzárkóztatás célja tehát nem csak az oktatási hátrányok csökkentése, illetve felszámolása, hanem a tanulás iránti érdeklődés felkeltése és fenntartása, és sajátos helyzetekben az anyagi hátrányok enyhítése (pl.: eseti kiadások átvállalása).

A hátrányos tanuló lehet:

- tanulási zavarral küzdő, akinél alapvető pszichológiai folyamatok tekintetében mutatkozik zavar. Pl.: nehézséget jelent neki a koncentráció, az információ felvétele, feldolgozása és hasznosítása, bár általában intelligenciája ezt nem indokolja.

Az ilyen tanulóval az egyéni foglalkozás lehet a legcélravezetőbb, mert mód nyílik a pszichológiai folyamatok fejlesztésére is a tananyag átadása mellett.

- más iskolából jövő tanuló, aki alulteljesít az előző iskola alacsony színvonalá miatt. Ezen tanuló felzárkóztatása történhet csoportban, mert elegendő csupán a tananyag pótlására és a képességek fejlesztésére szorítkozni.

Diagnosztizálás

Iskolánk fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási problémákkal tanulókat.

Az igazgató, az igazgatóhelyettes, fejlesztő pedagógus és a gyermekvédelmi felelős irányításával az iskola minden pedagógusa felelős a feladat végrehajtásáért. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- a naplók rendszeres ellenőrzése
- az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- felmérések, interjúk készítése
- a tanuló vagy a szülő egyéni kérése

A tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek, módszerek

A felzárkóztató tevékenységek és módszerek kiválasztása függ:

- a tanuló problémájának sajátosságától
- a probléma feltételezhető okától
- a tanuló életkori sajátosságaitól
- az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől

Felhasznált tevékenységek, módszerek:

- a szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés során, tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- tanórai differenciálás
- csoportos korrepetálás heti rendszerességgel bármely tantárgyból, ha a pedagógus szükségesnek ítéli
- a személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása
- a tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldására az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása
- a személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és szakszolgálatokkal való folyamatos együttműködés
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése
- a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése
- kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza
- a tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Szakértői és rehabilitációs bizottság, vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján)
- egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többiekét
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásainak megszervezése
- dyslexia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dyscalculia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dysgráfia prevenció és fejlesztési tevékenység a diagnosztizált gyermekekkel
- logopédiai ellátás – beszédhibák javítása, nyelvi kommunikációs zavarok javítása
- ezen tanulók továbbtanulásának irányítása segítése

4.8.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés, ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság, felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarcűrész

Pedagógiai feladat

Az intézmény az egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Az intézmény emberközpontú légköre, a közösségi élet nyitottsága nemcsak a teljesítésre, hanem az adott közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hассon.

Az iskolai légkör azt közvetíti az órán és az órán kívüli érintkezések során a gyermekek felé, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat nevelőihez. Ennek a bizalomnak a kialakítása nehéz feladat, megfelelő ápolása még nehezebb. A beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermeknek a biztonságot adó felnőtt jelenlét, a rendszeres személyes beszélgetések segítséget jelentenek a mindennapi problémák feloldásában.

A pedagógusnak igyekeznie kell a megfelelő kontaktus kialakítására a családdal, hiszen a gyermeki személyiség fejlődése szempontjából az otthon az elsődleges nevelési színtér. A család szociális, erkölcsi és hitéleti státusza fontos kiindulási pont a pedagógiai munka során. A szülők megismerése és bevonása a pedagógiai folyamatba célszerű és egyben hasznos is. A gyermek teljesítménye, magaviselete nagyon függ az otthon uralkodó nevelési attitűdtől. Ezen attitűd megismerése fontos feladata a gyermeket tanító, oktató, nevelő pedagógus-csoportnak.

Konkrét pedagógiai tevékenység

Az iskola a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező tanórai foglalkozásokat szervezhet: felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek átadása céljából. Ez könnyebbé teszi a pedagógusnak, aki

koncentráltabban, személyre szólóan tud foglalkozni a tanulóval és hatékonyabban lesz képes a differenciálásra, ami elengedhetetlen ezekben az esetekben.

4.8.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Elvi alapok

Intézményünkben különös figyelmet szentelünk a gyengébbeknek, a nehezebb körülmények között élőknek. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Ezért nagy erőfeszítéseket teszünk a tehetséges diákok fejlődése, illetve a gyengébbek, vagy hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében.

Az intézmény világnézeti elköteleződéséből következően magas a sokgyermekes családok száma, ők a mai világ értékrendjének eltolódása és a gazdaság adottságai miatt nehezebb körülmények között élnek. Egy részük anyagi okokból, más részük családi körülményei miatt szorul segítségre. Előfordul, hogy mindkét ok fennáll. Az intézmény nagy figyelmet fordít a rászoruló gyermekek támogatására. Ebben segítségünkre van a péceli Szent Erzsébet Alapítvány, a helyi Karitás és a katolikus plébánia.

Tanulóink közül egyesek jelentős hátrányban vannak a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén. Elsődleges feladatunk a tanulók szociális hátrányainak felderítése.

Ezek nyomon követése minden nevelő feladata, különösen az osztályfőnököké. Fokozott odafigyeléssel, egyéni beszélgetésekkel segíthetünk a személyes problémák megoldásában. Ezek a személyes beszélgetések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében. Megakadályozzuk, hogy magatartási és lelki zavarok alakuljanak ki. Különös törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkoztathatunk fel.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a felzárkóztató órák
- a napközi otthon,
- a tanulószoba,
- a diákétkeztetés,
- az iskolai könyvtár használata,

- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- osztálykirándulások, táborozásokhoz nyújtott segélyek,
- karácsonyi ajándékok,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

4.8.5. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Elvi alapok

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata, ebben lehet segítségére az állam, az önkormányzat, az iskola. Ez az együttes összefogás eredményezheti egyedül a gyermek életének teljes felkarolását.

Pedagógusaink feladata, hogy a hozzánk beiratkozott gyermekek, tanulók családi hátterét megismerjék. Ennek következtében figyelemmel kísérhetjük és segíthetjük azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetük vagy egyéb körülményeik (rendezetlen érzelmi viszonyok, betegség, devianciák, szenvedélybetegség, krízishelyzet a családban) miatt nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.

Intézményünk alapvető feladatának tekinti a gyermekvédelem ügyét.

Az intézményi gyermekvédelem minden pedagógus feladata, különös tekintettel az igazgatóra és az osztályfőnökökre. A gyermekvédelmi feladatok koordinátora az igazgató és az ifjúsági- és gyermekvédelmi munkatárs.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
 - családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
 - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
 - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét
 - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
 - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
 - meg kell keresni a problémák okait,
 - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
 - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval
 - gyermekjóléti szolgálattal
 - családsegítő szolgálattal
 - polgármesteri hivatallal
 - gyermekorvossal
 - katolikus plébániával
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal

e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint a magatartászavaros gyermekek fejlődését
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskola lehetőségeihez mérten támogatjuk
- probléma felmerülése esetén a családnál környezettanulmányt készítünk, a szülőkkel, gyámokkal való személyes találkozáskor segítségünket felajánljuk
- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységét figyelemmel kísérjük
- figyelemmel kísérjük tanulási előmenetelüket és segítünk a hátrányok leküzdésében
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítése
- a személyes egyéni tanácsadás (szülőknek, tanulóknak)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- napközis és a tanulószobai foglalkozások szervezése
- az iskolai étkezési lehetőségek biztosítása
- az egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése védőnő segítségével.
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról

4.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a Diákönkormányzat keretei között tehetik meg.

Az intézményünkben negyedik-nyolcadik osztálytól maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel.

A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet

A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25%-a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

4.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

4.10.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók-pedagógusok együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolai SZMK választmányával.

Cél: - Folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatásában, az oktató-nevelő munkában.

Feladat: - A diákok bevonása a tanórai munkába, és az iskolai életbe.

A formái:

- Tanórai munka
- Osztályfőnöki órák
- Községi programok
- Egyéni beszélgetések
- Diákönkormányzat, diákszövetség
- Kérdőívek, vizsgálatok

Külső kapcsolatok rendszeres formái

A közoktatási intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart fenntartójával és az alábbi intézményekkel:

- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekorvosi és Fogorvosi Szolgálat

Az intézményt külső kapcsolataiban az intézményvezető és helyettese képviseli.

4.10.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők-pedagógusok együttműködése

A szülők szabad iskolaválasztási jogukat gyakorolva választják intézményünket gyermekeik számára, mintegy jelezve, hogy nevelési elveinkkel egyetértenek, és a maguk feladatkörében ők is ezeket az értékeket tartják fontosnak, és szeretnék, ha gyermekeik ebben

a légkörben nőnének fel, ezáltal felnőtt keresztény ember válna belőlük. Nevelésünk csak a szülők eddigi nevelésére alapozva és velük együttműködve érheti el céljait.

Az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott célok áthatják munkánkat és arra ösztönöznek bennünket, hogy tanítványaink számára elfogadhatóvá tegyük őket. Ezek a célok azáltal válnak hatásossá,

- ha határozottak, világosan megfogalmazottak és elérhetők,
- ha általuk megvalósul a következetesség,
- ha az együttműködést serkentik és mindenki számára építőek.

Az intézmény a szülőktől elvárja, hogy a célkitűzéseknek megfelelően a gyermek lelki, szellemi és testi fejlődésének érdekében tevékenyen együttműködjenek, támogassák az intézmény nevelő igyekezetét.

Cél: - Lássanak bele a szülők az iskolai munkába, közösségi életbe, lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását. Vegyenek részt közös gondjaink, problémáink megoldásában. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkal való konzultációra, a fejlesztéséhez a családi háttér szükséges megismerése. Alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat.

Feladat: - A szülők bevonása az intézmény életébe, mind a nevelésben, mind az oktatásban partneri kapcsolat biztosításával. A pedagógus szakmai tudása legyen az alapja a szülő meggyőzésének. Alkalmazzuk azokat a formákat, amelyekkel hatékonyan megoldható a tartalmas, szükséges és elegendő kapcsolat a rendszeres és időben történő információáramláshoz.

Arra törekszünk, hogy a szülői és az óvodai, iskolai nevelés között összhangot teremtsünk, ne éljen a gyermek kettősségben, ezért a kapcsolat-tartásnak és a kommunikációnak különböző formáit ragadjuk meg.

Az együttműködés formái:

1. A tanulót és tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
2. A szülőket az óvoda és iskola egészének életéről, az óvodai és iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az óvoda vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer az SZMK ülésén,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
3. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

a, Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b, Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és az óvodapedagógusok, pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása:
 - az óvoda, az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos, a katolikus és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - az iskola vizsgarendjéről,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, óvodai, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek csoportjának, osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az óvoda, az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c, Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése a konkrét tanácsokkal:

- otthoni tanulás,
- szabadidő helyes eltöltése,
- lelki problémák, hitbeli problémák,
- egészséges életmódra nevelés,
- tehetséggondozás,
- továbbtanulás stb.

d, Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség életéről. Hagyomány iskolánkban, hogy februárban és márciusban egy-egy napon 8.00 és 12.45 óra között minden órát látogatni lehet.

6. A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok pontos időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
7. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolai SZMK választmányával.

8. Iskolánk honlapot működtet.

Feladata, hogy a szülők, minden érdeklődő, betekintést nyerjen az iskola nevelő és oktató munkájába, szellemiségébe.

9. A szülők részvétele az intézményi rendezvényeken

- Veni Sancte
- Diákmisék – vasárnap
- Nyílt napok
- Szent Erzsébet-hét rendezvénysorozata
- Szülők bálja
- Karácsony megünneplése – a templomban és osztályokban, csoportokban
- Anyák napja
- Ballagás
- Te Deum

10. Az SZMK működése

Jól működő iskolai SZMK segít az intézmény életének minden területén, főleg a szervezési feladatokban.

Az együttműködés továbbfejlesztésének módját abban látjuk, hogy mindenki a maga részéről maximálisan igyekezzék élni a felkínált lehetőségekkel és nézetkülönbség esetén törekedjék a konszenzus megteremtésére.

4.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

4.11.1. A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. EMMI rendelet 64. § - 78. §-a bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és
- az értékelés rendjét

a nevelőtestület a határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell venni a 20/2012. EMMI rendelet 64. § - 78 rendelet rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása:

- akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- ezen tanulók osztályozóvizsga kötelezettségéről a nevelőtestület a félévi/illetve év végi osztályozó értekezleteken dönt, a vizsgát a nevelőtestületi döntés után teszik a tanulók
- egyéni tanulói munkarend

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető. Egy tantárgyból több év osztályozó vizsgája is lehetető, de csak különböző napokon.

4.11.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsga

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki egyéni munkarend szerinti tanuló
- aki vendégtanuló

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- illetve aki vizsgakérelmet ad be intézményünkhöz

Intézményünk házirendje értelmében – a megfelelő feltételek fennállása esetén – diákjaink egyéni munkarendben, és vendégtanulóként is teljesíthetik tanulmányi kötelezettségüket. A egyéni munkarendben tanulói státusz az Oktatási Hivatal határozata alapján, a vendégtanulói jogviszony, szerződéssel jön létre.

Az egyéni munkarendben tanulók félévkor és évvégén osztályozó vizsgát tehetnek -, ha óralátogatáson nem vettek részt - annak az osztálynak a Pedagógiai programban meghatározott órahálója szerint, amely osztályba beírták. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt:

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegsége tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;

- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Amennyiben az egyéni munkarendben tanuló látogatja az órákat és érdemjegyeket szerzett, akkor a félévi és évvégi jegyeket az érdemjegyei alapján zárjuk le. A vendégtanulók félévi érdemjegyüket óralátogatások során szerzett érdemjegyeik alapján szerzik, év végi jegyüket osztályozó vizsga keretében.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

4.11.3. Belső vizsgák

A vizsgák célja:

A vizsgázás, mint értékelési forma tanulása. A tanulói kompetenciák, képességek vizsgálata.

Szintvizsga kötelezettség vizsgatantárgyak, vizsgaformák:

A 4. 6. és 7. osztályos tanulók magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból kötelesek vizsgát tenni a következőképpen:

- magyar nyelvtan: írásbeli, szóbeli
- matematika: írásbeli,
- magyar irodalom: írásbeli, szóbeli
- hittan szóbeli

A szintvizsgák időpontja:

Az 5. és 8. osztályos tanulók a tanult idegen nyelvből szóbeli vizsgát tesznek.

A 8. osztály tanulói minden év januárjában, az 5. osztály tanulói pedig májusban vizsgáznak idegen nyelvből

A 4. osztály tanulói minden év májusában vizsgáznak matematikából (csak írásban) magyar nyelv és irodalomból (írásban és szóban).

A 6. osztály tanulói minden év májusában vizsgáznak magyar nyelv és irodalomból (írásban és szóban).

A 3., 5., és 8. osztályos tanulók hittan tantárgyból tesznek szóbeli vizsgát. A 3. évfolyamon csoportos formában, 5. és 8. évfolyamon egyénileg vizsgáznak.

A részletes vizsgabeosztást a tanulók és szüleik a vizsgák előtt három héttel megkapják.

A szintvizsga szabályok:

A vizsgázó tanulóknak bizonyítványuk megszerzéséhez a vizsgakötelezettségeiknek eleget kell tenni.

A vizsgázó köteles a vizsgákra felkészülni, és ott tudásáról számot adni.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. Azt a vizsgázót, akinek a visszaélési szándéka nyilvánvaló, és visszaélése súlyos természetű, a bizottság az elnök javaslatára a vizsga folytatásától eltilthatja, és újbóli vizsgára kötelezheti. Ugyancsak eltiltható és újbóli vizsgára kötelezhető az a tanuló, aki magatartásával zavarja a vizsga rendjét.

A vizsgabizottság, a vizsgáztató tanárok:

A tanulók a szóbeli vizsgán vizsgabizottság előtt vizsgáznak.

A vizsgabizottság elnöke: az iskola igazgatója vagy helyettese,

A kérdező tanár: az adott szaktárgyat tanító szaktanár, képesített más pedagógus

A megfigyelő: a munkaközösség vezetője vagy az osztályfőnök.

Az írásbeli vizsga felügyelő tanára, az iskola nem adott szakos pedagógusa.

A szóbeli vizsgák rendje:

A szóbeli vizsgát a kijelölt időpontokban tehetik a tanulók. A szóbeli vizsga 3 fős bizottság előtt történik, melynek összetétele, elnök, kérdező, megfigyelő.

A vizsgázók 4-5 fős csoportokban, folyamatosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgázhatnak. Egy napon egy tárgyból vizsgázhatnak a tanulók.

A szóbeli vizsgán a tételeket a tanulók húzzák. Minden vizsgázó a felelete előtt 20-25 perc felkészülési időt kap. A felkészülési idő alatt a tanuló felelettervet készíthet. Egy felelet időtartama 10-percnél hosszabb nem lehet. A vizsgázó a szaktanár útbeigazítása és támogatás nélkül önállóan felel, de ha közben elakad, segítő kérdésekkel irányítható. A vizsgabizottság tagjai óvakodjanak attól, hogy a vizsgázó gondolatmenetét megzavarják. A vizsgán a vizsgázó a szaktanár által kijelölt szakirodalmat használhatja.

Az írásbeli vizsgák rendje:

Írásbeli vizsgát a megjelölt időpontban tehetnek a tanulók. Az írásbeli vizsgán a vizsgabiztoson kívül más külső személy nem vehet részt. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

A vizsgázó a mérőlapok megoldása során csak íróeszközt használhat. Az írásbeli vizsgán kitöltött feladatlapot a vizsgabiztos köteles eljuttatni a szaktanárhoz.

A tanuló teljesítményének értékelése:

A tanulók írásbeli vizsgadolgozatainak javítója és értékelője a tantárgy szaktanára, ellenőrzője a munkaközösség vezetője.

A szóbeli vizsgán a tanuló feleletét a kérdező szaktanár értékeli.

A szaktanár köteles a tanulók írásbeli és szóbeli vizsgán nyújtott teljesítményét körültekintően elbírálni és érdemjeggyel /1-5/ értékelni.

A tanulók vizsgatárgyakból kapott érdemjegyei vizsga dolgozatként értékelendők, egy jeggyel módosíthatják felfelé, illetve lefelé a tanulók tanév végi érdemjegyeit.

A tanulók vizsgák eredményeiről az iskola által kiállított vizsgaértesítőn kapnak értesítést. A vizsgaértesítőt az osztályfőnök állítja ki.

A vizsgákkal kapcsolatban a szülő panasszal vagy fellebbezéssel élhet, az érdemjegyek kihirdetése után egy héten belül, de a szaktanár által megítélt érdemjegyeket nincs joga felülbírálni. Ha a vizsgázó igazoltan volt távol a vizsga időpontjában, pótló vizsgát tehet.

Igazolatlan távolmaradás esetén kötelezően újból vizsgázik a tanuló. A vizsgaidőpont kijelölését az iskola igazgatója végzi.

4.11.4. Az osztályozóvizsga rendje

Az Intézményben az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott – kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli és írásbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra

legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

4.11.5. Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

4.11.6. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Július 1-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni. Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető. A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

4.11.7. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

4.11.8. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A Nemzeti Köznevelési törvény mondja ki a tanuló alapvető jogaként, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

4.11.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
 - ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

4.11.10. Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet

- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

4.11.11. A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 20 perc
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 10 percet tarthat
- ha a vizsgázó az adott tételtől teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

4.11.12. Gyakorlati vizsga:

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebben az időben a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló idő: 45 perc.

A gyakorlati vizsgák letétele alól az intézmény vezetője írásbeli kérelem alapján mentesítheti a tanulót. A kérelmet a vizsgaidőpont előtt legkésőbb egy héttel lehet benyújtani

4.11.13. A vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelés rendje

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak:

Magyar nyelv és irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Állampolgári ismeretek	írásbeli + szóbeli vizsga
Hon- és népismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv (angol/német)	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természettudomány	írásbeli + szóbeli vizsga
Hittan	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Digitális kultúra	írásbeli + gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra	Szóbeli + gyakorlati vizsga
Ének-zene	Szóbeli + gyakorlati vizsga
Dráma és színház	Szóbeli + gyakorlati vizsga

Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-39%	elégtelen (1)
40-59%	elégséges (2)
60-79%	közepes (3)
80-89%	jó (4)
90-100%	jeles (5)

A szóbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani.

4.11.14. A vizsgák eredményének kihirdetése

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó, javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

4.11.15. A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízta meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthez.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

A dolgozatok egy év múlva selejtezhethők.

Záró rendelkezés:

A vizsgákkal kapcsolatban a szülő panasszal vagy fellebbezéssel élhet, az érdemjegyek kihirdetése után egy héten belül, de a szaktanár által megítélt érdemjegyeket nincs joga felülbírálni.

Ha a vizsgázó igazoltan volt távol a vizsga időpontjában, pótló vizsgát tehet.

Igazolatlan távolmaradás esetén kötelezően újból vizsgázik a tanuló. A vizsgaidőpont kijelölését az iskola igazgatója végzi.

4.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

4.12.1. Tanulók átvétele másik iskolából

Az átvétel eljárásrendje:

- Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.
- Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát.
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, az igazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be iskolánkba, ezért a tanköteles tanulónak eredeti iskolájában fenn kell tartania a tanulói jogviszonyát.
- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet az igazgató, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy (idegen nyelv) nehézségi foka alapján biztosítottnak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

4.12.2. Az iskolaváltás elutasítása

- Ha a két iskola tantervei között nem nagyok a különbségek, esélyteremtő iskola révén nem zárkozunk el a tanulási kudarccal küzdő, gyengébb eredményű tanulók átvételétől, de az iskolaváltást kizárja, ha a tanuló magatartásával komoly gondok vannak, vagy ha sokat mulasztott igazolatlanul. Ennek megállapítására a tanulónak az átvétel kérelmezésekor be kell mutatnia az ellenőrzőjét.
- Ha a két iskola tantervei között jelentősek a különbségek, nem tudjuk átvenni – különösen a felsőbb évfolyamokra – azt a tanulót, akinél az eddigi teljesítménye alapján nem feltételezhető, hogy eredményes különbözeti vizsgát tesz.
- Ha a tanuló az augusztusi különbözeti vizsgán bármely tantárgyból nem teljesítette az elégséges szintet, az átvételét elutasítjuk.

4.13. A felvételi eljárás különös szabályai

- Iskolánk minden jelentkező tanköteles tanulót felvesz, aki elfogadja az iskola keresztény szellemiségét.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig betöltse.
- Az első osztályba történő beiratkozásra be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
 - a szülő lakcímkártyáját
 - a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt
 - a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta)
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét
- A tanév megkezdése előtti februárban és márciusban szombat délelőttöként előkészítő foglalkozásokat tartunk leendő első osztályosainknak. Ezeken a foglalkozásokon a gyerekek játékos feladatokat oldanak meg, megismerkednek egymással, a tanító nénikkel és az iskolával. Így szeptemberben már ismerősként találkozunk, oldva ezzel is a kezdeti szorongásokat.

Ezeket az összejöveteleket nagyon fontosnak tartjuk, hiszen elősegíti a gyerekek sokoldalú megismerését, hogy kudarck nélkül, sikeresen kezdhessék el az iskolai éveket. Itt tájékozódunk a gyerekek képességeiről, kreativitásáról, fejlettségi szintjéről. Tapasztalatainkat, észrevételeinket megbeszéljük a szülőkkel, és ha szükséges, tanácsot adunk, hogy az iskolakezdésig hátralévő időszakban mire kell ügyelnünk, milyen tevékenységekkel segíthetik a örömteli, sikeres iskolakezdést.

Ez a korai kapcsolatfelvétel nagymértékben megkönnyíti mind a szülők, mind a gyerekek és a pedagógus munkáját is.

Mindez azért is fontos, mert a első évek élményei a gyermek egész iskolai pályafutására kihatással van.

A foglalkozásokat a leendő tanító néni és alsó tagozatos pedagógusok vezetik.

5. Az intézmény helyi tanterve

„A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk.”

(Don Bosco)

5.1. A választott kerettanterv megnevezése

H2011: a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről alapján kiadásra kerülő kerettanterv, és elkészítendő helyi tanterv a 2013/2014. tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

ÚJ NAT: A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet alapján kiadásra kerülő kerettanterv, és elkészítendő helyi tanterv a 2020/2021. tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

TANÉV	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	BEVEZETŐ SZAKASZ		KEZDŐ SZAKASZ		ALAPOZÓ SZAKASZ		FEJLESZTŐ SZAKASZ	
2020-2021.	<u>ÚJ NAT</u>	H2011	H2011	H2011	<u>ÚJ NAT</u>	H2011	H2011	H2011
2021-2022.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	H2011	H2011	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	H2011	H2011
2023-2024.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	H2011	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	H2011
2025-2026.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelv				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	3	3	3	3
Néptánc	2	2	1	2

Úszás			1	
Digitális kultúra			1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Etika/ hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

5.2. A választott kerettanterv feletti óraszám

5.2.1. Kerettanterv feletti óraszámok elosztása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+2	7+2	5+2	5+2
Idegen nyelv				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/ hit és erkölcstan helyett hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	3	3	3	3
Néptánc	2	2	1	2
Úszás			1	
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Etika/ hit és erkölcstan helyett hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány	2	2+1		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1

Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	27	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31

Minden évfolyamon jellemző az osztály keretben történő oktatás. Kivétel az idegen nyelv, hittan, a technika és tervezés és a digitális kultúra tantárgyakat osztálybontásban tanítjuk. Az osztálybontás a következőképpen valósul meg:

digitális kultúra fiú – technika lány

digitális kultúra lány – technika fiú

Isaszegen csak az idegen nyelvet tanítjuk osztálybontásban.

A kötelező tanórai foglalkozások körébe tartozik kötelezően választható módon a katolikus és a református hittanoktatás. Az isaszegi telephelyen csak katolikus hitoktatás van.. Minden évfolyamon ezen tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe.

A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában a 6. évfolyamban, a dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 7. osztályban tanítjuk.

A heti öt testnevelés óra keretből az 1., 2., 4., évfolyamon heti két néptánc a 3. évfolyamon heti egy úszás és egy néptánc órát tartunk.

Ezekon kívül a következő változtatások történtek, a kerettanterv kötelező óraszámaihoz képest a szabadon tervezhető órák terhére:

- 1-4. osztályokban magyar nyelv és irodalom tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe.
- 5.,6.,7.,8., osztályban matematika tantárgyból heti 1 óra került az iskolai óratervbe.
- 7., 8. osztályban magyar nyelv és irodalom tantárgyból heti 1-1 óra került az iskolai óratervbe.
- 6. osztályban természettudomány tantárgyból heti 1 óra, került az iskolai óratervbe.

A **kötelező órák óraterve** a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazza. Ezek során sajátítják el a tanulók a helyi tantervben szereplő valamennyi tantárgy tananyagát, mellyel megfelehetnek a magasabb évfolyamra lépéshez szükséges továbbhaladási feltételeknek.

A **nem kötelező időkeretből** az alábbi feladatokat biztosítjuk:

- szakköri foglalkozások,
- napközi és tanulószobai foglalkozások,
- tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni differenciált fejlesztő foglalkozások.

5.2.2. A képzés jellemzői

Az iskolai élet szervezése során fő feladatunknak tekintjük, hogy a körzetünkbe tartozó 6-14 éves korosztály számára tanórán és tanórán kívül biztosítsuk mindazokat a lehetőségeket és feltételeket, melyek szükségesek az alapműveltség megszerzéséhez, adottságuk, tehetségük kibontakozásához, esetleges hátránnyal induló vagy a lemaradó tanulók felzárkozásához.

Célunk, hogy felkészítsük a gyermekeket továbbtanulásra, illetve a későbbiekben a belsővizsga sikeres letételére. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy tanulóink tudását megalapozzuk, folyamatosan fejlesszük, hogy képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, tanulásra.

A kerettantervben meghatározott mutatókon túl fontosnak tartjuk iskolánkban a tanulók motiváltságának szinten tartását, az érdeklődésük felébresztését, és megtartását. Célunk, hogy a tanulás-tanítás folyamata élményeken, tapasztalásokon alapuljon. Ennek fontos alapja, hogy a pedagógus által meghatározott oktatási cél elérése közben aktív szerepet, és hangot kapjanak a gyerekek - életkoruknak megfelelő - már meglévő tapasztalásai, tudása, véleménye. Az életkornak megfelelő „megkínálások”, a valós helyzeteket, problémákat bemutató valóságközpontú nevelés segíti a pozitív személyiség kialakulását.

Iskolánkban fontosnak tartjuk a tantárgyak egyenrangúságát, hiszünk azok transzfer hatásaiban. Intézményünkben már alsó tagozaton is megjelenik a hálózatos tanítás rendszere. A környezetismeret-rajz-technika tantárgyi kapcsolata mellett, harmadik és negyedik évfolyamon egy adott téma kibontása ének-zene-rajz-technika tantárgyi hálóban is feldolgozható. Jó lehetőség így történelmi korok, vagy földrajzi ismeretek megalapozása alsó tagozaton, felső tagozaton pedig ezek elmélyítésére, az oktatás színesítésére.

Nyolcadik évfolyam végére a kerettantervben meghatározott, a NAT szerint átdolgozott, és a helyi tantervekben megfogalmazott követelmények legalább minimum szinten történő teljesítése a cél.

Az alkalmazott helyi tantervek az OM által kiadott kerettantervek adaptációjával készültek.

Isaszegen is kötött (de minden évfolyamon , adott esetben osztályonként is más lehet) a tanítási nap végének időpontja, de a tanórák hosszát - különösen alsó tagozaton - az osztálytanító dönti el, a gyerekek igényeit, fáradtsági szintjét figyelembe véve. A szaktanárok, óraadó tanárok által tartott órák kivételt képeznek, így ezek az órák előre meghatározott tanrend szerinti időbeosztásban zajlanak. Minden osztálynak megvan a hét munkanapjaira vonatkozó órák rendje, amely biztosítja az oktatási törvény által előírt tantárgyankénti óraszámok megtartásának kötelezettségét.

A tanórák változtatható hossza miatt kötetlen a szünetek rendje is, így a szünetek alkalmával az osztályfőnöknek , és a szüneten lévő diákoknak a közös felelőssége, hogy a többi, órán lévő társukat, ne zavarják a tanulás folyamatában.

5.2.3. Témahetek bevezetése

A témaheteket az Oktatási Minisztérium a tanév rendjében hirdeti meg.

Intézményünk a munkatervünkben meghatározott módon részt vehet a témahetekhez kapcsolódó programokon, a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, foglalkozásokat a témahét keretében megszervezheti.

A témahetek általános célja a XXI. század köznevelési elvárásainak megfelelő gyakorlati, mindennapokban használható ismeretek élményszerű, játékos módon történő átadása, szemléletformálás, egyúttal új pedagógiai módszerek kipróbálására való ösztönzés.

Általános alapozás:

- figyelem,
- megfigyelés,
- emlékezet (konstruálás, tárolás),
- gondolkodási műveletek (tudásszerzés, tudásfeltárás, gondolkodás),
- probléma megoldás fejlesztése,
- tudásmegismerés.

Önálló tanulás fejlesztése:

- információforrások kezelése,

- lényegkiemelés,
- tájékozódás szövegben, ábraolvasás,
- vázlat, jegyzet használata,
- önellenőrzés.

Eszközrendszer:

Fontos, hogy megjelenjenek a modern IKT eszközök – számítógép, projektor - az oktatásban.

Biztosítani kell a változatos módszerekhez szükséges berendezést, mobil bútorzatot, multimédiás eszközöket.

Isaszegen a szülőknek szülői esteket tartunk. Ezeknek időpontja mindig az adott év tanrendjéhez illeszkedve évkezdéskor kerül kihirdetésre. Témái az éppen aktuális közös programokhoz, esetleges felmerülő problémákhoz alkalmazkodnak. A megrendezett alkalmak a plébános, a tanítók, és a szülők részvételével zajlanak. Itt a családok lehetőséget kapnak arra is, hogy a pedagógiai programmal összhangban ötleteiket közösen, a telephelyen oktató tanítók elé vigyék és amennyiben az iskola igazgatója egyetért vele és a tanítók részéről igény mutatkozik rá, további segítséget nyújtsanak ezek megvalósulásában.

5.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Oktatási Minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított, és amelyek összhangban vannak iskolánk keresztény szellemiségével.
- Egy-egy tantárgy tanításához felmenő rendszerben ugyanazt a tankönyv családot használjuk.
- A jogszabályban meghatározottak értelmében az 1-8. évfolyam tanulói ingyen kapja a tankönyveket, tanulmányi segédleteket.
- A tankönyv felépítése, tartalma alkalmazkodik a NAT és a kerettanterv követelményeihez.
- A tankönyvek hatékonyan szolgálják az iskolai cél-és feladatrendszer megvalósítását, a tantárgyi tervezést: kompetencia alapúak legyenek.

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt – a megelőző tanév júniusában honlapunkon tájékoztatjuk.
A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek, illetve az egyes szaktanárok a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
 - az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak
 - a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetekben vezetünk be
 - a taneszközök ára feleljen meg a szülők vásárlóképességének
 - Az isaszegi iskolában a pedagógusok olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép,...) használnak a tananyag feldolgozásához, melyeket a vezetőséggel egyeztettek, és amelyek összhangban vannak iskolánk keresztény szellemiségével.
 - Ugyanitt tanítható-tanulható, tanulásra ösztönző, esztétikus, intézményünk elveinek, céljainak leginkább megfelelő szellemiségű tankönyveket választunk.
 - Szemléltető, és tanulást segítő eszközök lehetőség szerint a tanító által , vagy a gyerekekkel közösen készíttetek.
 - A szemléltető és tanulást segítő eszközök, és teremberendezések anyagában előnyben részesítik a természetes anyagokat, kerülik a műanyag használatát, a diákok figyelmét folyamatosan az ökológiai tudatosság felé irányítják

5.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

5.4.1. Alapfokú nevelés-oktatás 1–8. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben tovább fejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.

Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést.

Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Az isaszegi telephely a nevelés-oktatás feladatait napközis rendszerben látja el. Alsó tagozaton, minden évfolyamon egy osztálytanító, és egy napközis tanító tanít. (KÖTŐDÉS-BIZALOM-SZÖVETSÉG).

Isaszegen kiemelendő még a Rákos-patak, és a Gödöllői-dombságot borító erdők közelsége, mely helyi adottságok kiemelt szerepet kapnak a gyerekek környezeti nevelésében. A tanítói munka során a pedagógus keresi a valósághoz való minél gyakoribb, minél szemléletesebb kapcsolódás lehetőségét. A valós, gyermekeket körülvevő világ megismertetése kiemelt cél kell legyen minden tantárgyi tudás átadásának folyamatában.

A problémák tárgyi tevékenységekkel, saját cselekvéssel való megoldása segíti az ismeretszerzést. Ezt az ismeretszerzési módot alkalmazzuk a tananyag közvetítése során is.

Az osztálytanító a tanórákon szabadon élhet a makrokörnyezet nyújtotta lehetőségekkel; amennyiben úgy ítéli, hogy oktatási-nevelési cél elérése érdekében indokolt, elhagyhatja az iskola területét. Egész napos tanulmányi kiránduláshoz szükséges az intézményvezető engedélye.

A tanítási folyamatban éppen ezért hangsúlyos szerepet kap a játék. Kiemelten kezeljük a néphagyományok továbbadását, gyakorlását, megélését a mindennapokban és az ünnepekkor egyaránt.

5.4.2. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

Az ember csak a társadalomban, közösségben lehet képes tartalmas és méltó életvezetésre, vállalhatja küldetését, töltheti be hivatását. Ennek érdekében iskolánk erkölcsi nevelésének a célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életre történő felkészítésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.

Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különösen tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Az erkölcsi nevelés legfontosabb eleme a példaadás. A pedagógusok egyéni és testületi magatartása tükrözze és mintázza azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. A pedagógus felelőssége, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden igaz ismeret, hitelesen közvetített tudás gyarapítja az erkölcsi ítélőképességet, segít felismerni a jó és a rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen közti különbséget. Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek gyakorlatbani „működtetésével” válnak az élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé. Csak ez teszi lehetővé a „jó” szabad választását, vagyis az értékkövetés megvalósítását a diákság számára. Az iskolának feladata a társadalmi együttélés viselkedési szabályainak megismertetése és az ezek megtartására nevelés.

Döntő fontosságú az önismeret, az öntudatos és felelősségteljes magatartás, a döntésre való képesség kialakítása. A tanulókat segíteni kell abban, hogy képesek legyenek az önnevelésre. A helyes önismeret kialakításához feltétlenül szükség van érzelmi biztonságra, ésszerű követelményekre, az életkornak megfelelő belső lelki törvényserűségek ismeretére, figyelembevételére. Mind a túlzott követelmények, mind az igénytelenség nehezítik, hogy a tanuló megtanulja reálisan értékelni és elfogadni önmagát, tisztában legyen azzal, hogy mire képes és mire nem, a valóságot megfelelően tudja felfogni és érdeklődjön mások véleménye iránt.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Tudatosítani kell azt is, hogy történelmi okok miatt határainkon kívül sok magyar él, akik magyarnak érzik és vallják magukat, történelmük a magyar történelem része és hogy sajátos felelősségünk van értük.

Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. Tudják, hogy a nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus, így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Minden ember egy adott nyelvi, kulturális közegben él. Ez alapvetően meghatározza gondolkodásmódját, világlátását, magatartását. Aki ezt elveszti, vagy akiben ez nem alakul ki, az gyökértelen lesz. Intézményünk fontosnak tartja nyelvünk, történelmünk és kulturális örökségünk ápolását, a diákok nemzeti öntudatra nevelését.

Alapvető célkitűzésünk, hogy a gyermek tanuljon meg anyanyelvén helyesen és szépen beszélni, megismerje és megszeresse nyelvünk és népzeneink kincseit, népi hagyományait,

házánk tájait és történelmünk nagyjait. Ezt szolgálják az iskolai ünnepélyek, megemlékezések, az osztályfőnöki órák tanmenetének bizonyos egységei, az osztálykirándulások, a nyári táborok, hagyományos vetélkedőink és pályázataink Szent Erzsébet héten, vers és prózamondó versenyek, a helytörténeti vetélkedőn való részvételünk.

Céljaink szerint nevelő tevékenységünk eredménye beépül diákjaink életformájába és egészséges nemzeti öntudattal rendelkező polgáraivá válnak hazánkban.

Isaszegen fontosnak tartjuk a szülőkkel való szoros kapcsolat kiépítését is. Ennek lehetséges alkalmai a szülői estek, és az szülői közösség bevonása az iskolai életbe, főként az ünnepek közös megélésébe.

A tanórák megkezdése előtt 7.45 –től minden reggel közös, zenés imádságon vesznek részt a tanulók, mely a szülők számára is nyitott, látogatható.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

A felelős hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismerése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését.

Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőség a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség, mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére.

Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás s természettudományos és műszaki életpályákra valósocializáció sikerességének záloga.

Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem

elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munkavilágában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Isaszegen a szemléltető és tanulást segítő eszközök, és teremberendezések anyagában előnyben részesítik a természetes anyagokat, kerülik a műanyag használatát, a diákok figyelmét folyamatosan az ökológiai tudatosság felé irányítják. Hosszú távú céljaink között szerepel, hogy iskolánk öko-iskolává minősüljön.

A szemléltetés során egy hatékony eszköz a tanteremből kilépni és a megismertetni kívánt élőlényeket, tárgyakat, fogalmakat, ismereteket közvetlenül a természetben megtapasztalni, megismerni, élni a makrokörnyezet kínálta nagyszerű lehetőségekkel.

Iskolánkban szelektíven gyűjtjük a szemetet és az udvaron komposztálót működtetünk.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban történtek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása alapvető feladata az iskolának. Célunk, hogy a gyermekek legyenek képesek alkotó, tevékeny ismeretszerzésre. Képességeiknek megfelelő szinten tudjanak megfelelni a tantervi követelményeknek. Szeressenek, valamint akarjanak és tudjanak jókedvűen tanulni. Sajátítsak el az önálló ismeretszerzés képességét. A tanulóknak ki kell alakítanunk egy helyes szokásrendet, valamint konkrét tanulási módszereket, technikákat kell elsajátítaniuk. A tanulásmódszertan a tanórákon, a napköziben és a tanulószobán is meg kell, hogy jelenjen.

Feladatunk, hogy felkeltsük a gyermek érdeklődését a tananyag iránt és segítsük annak elsajátítását. Meg kell tanítani arra, hogy hogyan idézhetők fel az előzetes ismeretek és tapasztalatok. A tanulóknak úgy kell a tudást kialakítani, hogy új helyzetben is képesek legyenek alkalmazni.

Pedagógiai munkánkban központi helyet foglal el a tanítási-tanulási tevékenység, melynek megszervezése során kiemelt feladataink:

- a.) a tanulók motiválása, melynek célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b.) a tanulók aktivitásának biztosítása

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó *aktivitását* biztosítják.

A tanulási tevékenységekben nyitottságra, fogékonyságra, kreativitásra szoktatjuk a gyerekeket. E munka során ismereteket szereznek és megtanulják a megszerzett ismeretek sikeres alkalmazását.

A tanítás-tanulási tevékenység közben betartjuk a szemléletesség, fokozatosság elvét, cselekedtetjük a gyerekeket, önállóságra neveljük őket.

A tudás – mint érték és munka – elfogadására, tiszteletére, megbecsülésére nevelünk. Törekszünk az ismeretek megszerzése iránti természetes érdeklődés egyre tudatosabbá tételére. Pozitív érzelmeket ébresztünk a tantárgyi ismeretek, morális tudnivalók iránt. Az ismeretek sokoldalú, a gyakorlat és az elmélet felől történő megközelítését egyaránt segítjük. A tapasztalatszerzéstől a tudatos alkalmazásig a tanulók aktív részvételét, cselekedtetését tartjuk szem előtt! Megláttatjuk az összefüggéseket, felismertetjük a transzformációs lehetőségeket.

A tantermi ismeretek elsajátításának legfontosabb színtere a tanítási óra. A tanulók aktív részvétele elengedhetetlen feltétele az ismeretátadási és befogadási folyamatnak.

- c) a differenciálás, amelynek lényege a tanulók egyéni képességéhez, fejlettségi szintjéhez igazodó fejlesztő eljárások az oktatás folyamatában. Célunk, eljuttatni a tanulókat az egyéni képességek szerint elérhető ismeretelsajátítási szintre.

A tanulás általunk ajánlott lépései:

- az előző anyagrész átisméltése a kapcsolódó ismeretek felelevenítése
- tanári magyarázat visszaidézése
- vázlat átnézése
- tankönyv anyagának feldolgozása
- szabályok, törvények, összefüggések megkeresése, megjegyzése
- a tanultak visszaadása, alkalmazása, írásbeli feladatok megoldása
- az ismeretek bővítése, kiegészítése, egyéni vagy szervezett ismeretszerzés útján

Ajánlott tanulási sorrend:

- a legkönnyebbtől vagy legkedvesebbtől haladás a legnehezebb felé
- az írásbeli elkészítést a szóbeli tanulás előzze meg.

A tanítási - tanulási tevékenységek köre korcsoportonként

1-2. évfolyam

- a pedagógus - gyerek kötődés kialakítása az együttműködés gyakorlása
- az iskolai szokásrendszer megismerése, megfigyelése, gyakorlása

- a közösség, a környezet iránti figyelem felkeltése
- a munkamegosztás kialakítása a közösségen belül
- az énkép fejlesztése, önbizalom, magabiztosság, önállóság
- az olvasási, írás, számolási készség alapozása
- a beszédképesség fejlesztése
- tanulás iránti természetes érdeklődés megtartása, növelése
- a taneszközök használata segítségével, irányítással
- a helyes tanulási szokások kialakítása, gyakorlása
- az élővilág felfedezése, szeretete, gondozása
- kötelességtudat, munkafegyelem megalapozása
- a logikai gondolkodás fejlesztése
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- néptánc tanulása

3-4 évfolyam

- az énkép, önbizalom, bátorság a közösségben
- a felelősségérzet, kötelességtudat fejlesztése
- az ellenőrzés rendszeres gyakorlata
- egyszerű következtetések megfogalmazása
- részleges önállóság a munkavégzésben
- az olvasási, írás, számolási készség fejlesztése
- a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése
- a tanulási módszerek megismerése, gyakorlása (vázlat készítés)
- a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése
- a logikai gondolkodás fejlesztése
- angol vagy német nyelv tanulása a 4. korosztálytól
- a szűkebb környezet élővilágának alaposabb megismerése, gondozása
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- néptánc tanulása

5-6. évfolyam

- az énkép kikristályosodási folyamatának kezdetei,
- önállóság, szolidaritás, tolerancia, az értékhez való igazodás,
- a közösséggel való együttműködés, érdeklődés és részvétel,

- az ok – okozati összefüggések meglátása, megfogalmazása,
- lényegkiemelés segítségével
- vitakészség kialakítása, érvek, ellenérvek felsorakoztatása,
- önálló kutatómunka, könyvtárhasználat bevezetése
- hatékony tanulási módszerek kiválasztása
- az érdeklődésnek megfelelő tanulmányi irányultság megválasztása
- összefüggő, logikusan felépített feleletre való előkészítés
- a helyesírási készség fejlesztése
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- Az 5.osztálytól az osztályfőnök személye változik, ezért a leendő osztályfőnök már negyedik évfolyam második félévében egy-egy iskolai program alkalmával, esetleg szakkörök megtartásával igyekszik kapcsolatot kiépíteni a leendő osztállyal, és az alsós osztálytanító 5. évfolyam első félévében szintén hasonló módon (esetleg készségtárgyak oktatásában való részvétellel) segíti a gyermekeknek az átmenet az új iskolai élet rendszerének megszokásáig.

7-8. évfolyam

- az egyéniség tudatos vállalása a kialakult személyiség jegyek korrekciója
 - egyéni és közösségi felelősség átérzése,
 - a lényegkiemelés gyakorlása, vázlatírás, jegyzetelés
 - a közösséggel való együttműködés
 - önállóság
 - az értékteremtésben való tudatos részvétel
 - a munka tisztelete, megbecsülése, megbízható elvégzése,
 - vitakészség fejlesztése, érvek, ellenérvek felsorakoztatása.
 - heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- b) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.
- E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- * az alsó évfolyamokon a napközis feladatokat is azok a tanítók végzik, akik a délelőtti oktatásban vesznek részt, így több idő jut az egy tanulóval való foglalkozásra, a személyre szóló foglalkozásra,
- * a pedagógusok az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók kooperatív, önálló és csoportos munkájára támaszkodnak

5.4.2. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A kommunikációs kompetenciák:

- Az irodalomelméleti kifejezések szókincsének elsajátítása: a tanuló legyen képes egyre nagyobb biztonsággal használni a művek elemzése során a szakkifejezéseket.
- Az irodalmi művekben olvasott idegen szavakat, kifejezéseket ismerje, tudja azokat értelmezni, pontosan használni
- Cél, hogy a tanulók megismerjék és használják a vizuális kommunikáció lehetőségeinek minél szélesebb skáláját.
- A digitális eszköz-használat – a kommunikációs csatornák átalakításával – folyamatosan hatást gyakorol a kommunikáció domináns formáira és minőségére.
- A vizuális kommunikációs formák értelmezése, értő és felelős használata – ami a vizuális kultúra tantárgy keretében fejleszthető leginkább – a mindennapi életben és a munka világában is elengedhetetlen.
- A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait.
- A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége.
- A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során.
- A tanuló magabiztosan kommunikál írásban és szóban az anyanyelvén, ismeri és alkalmazza a legfontosabb természettudományos, különösen a kémiához kapcsolható legalapvetőbb szaknyelvi kifejezéseket.
- Egyszerű, a fizikai és kémiai tulajdonságokkal, a környezetvédelemmel, illetve a vegyipari tevékenységgel kapcsolatos médiatartalmakat, prezentációkat hoz létre, illetve szöveges feladatot old meg önállóan vagy csoportban dolgozva, annak érdekében, hogy általuk üzeneteket közvetítsen főként társai és korosztálya számára.

- A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését.
- A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása.
- A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.
- A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg.
- Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.
- A digitális kultúra tantárgy fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.
- Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció.
- A kommunikációs készségek mélyüléséhez kapcsolódik a zeneművek elemzése, amely által a tanuló saját szavaival képes leírni a zenei folyamatokat, megérti a tágabb összefüggéseket, a zene funkcióját és kapcsolatát azzal a világgal, amelyben létrejött, illetve azzal a világgal, melyben aktuálisan hatást gyakorol.
- Hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a témával kapcsolatban, mind írásban, a különböző gyűjtőmunkák esetében, mind pedig szóban, a prezentációk alkalmával.
- A tanuló saját tapasztalatainak megosztása, önállóan gyűjtött információinak közvetítése, vitahelyzetekben való megszólalása, érvelése során a kommunikációs

helyzetnek megfelelően alkalmazza anyanyelvi kompetenciáit, tanult viselkedési mintáit.

- Az információcsere változatos területeken valósulhat meg, a hagyományos auditív és vizuális csatornák mellett a digitális lehetőségek alkalmazásával.
- Kommunikációközpontú helyzetgyakorlatokban, játéksituációkban (színjátékszerű népszokások, köszöntők, mondák, mesék, népdalok, népi játékok, mondókák) alkalmazni tudja az elsajátított kötött nyelvi formájú és improvizatív szövegeket.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a kommunikációs kompetenciákat, mert a dráma és színház keretei között sokféle önkifejezési forma (verbális, vokális, nonverbális) alkalmazására és gyakorlására van lehetőség, ami a kommunikációs lehetőségek körét a megszokotthoz képest erőteljesen kitágítja. A kommunikáció folyamatában a tanulók nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyulnak mások véleményéhez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekednek.
- A tanuló a megismerő tevékenységek során tapasztalatait lejegyzí vagy szóban megfogalmazza, így fejlődik azon készsége, hogy érthetően és pontosan fejezze ki gondolatait. Eközben törekszik a természettudományos szaknyelv pontos használatára.
- A vizsgálatok végzésekor információkat gyűjt, rendszerez. A megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás, mérés és kísérletezés során fejlődik a szöveges módon, a táblázattal és a grafikonokkal megadott információk megértésének képessége.
- A tanulók kommunikációs képességeinek fejlesztését segítik a kooperatív munkaformák, amelyek lehetőséget adnak a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség gyakorlására.
- A matematika nyelvének megértését, a matematikai szövegalkotást elengedhetetlen a matematikai gondolkodáshoz, a valóságos problémákat leíró matematikai modellek megalkotásához. A matematika nyelvének megfelelő alkalmazása a matematikai szókincs ismeretét, valamint a nyelvtani kapcsolatok helyes értését és használatát jelenti, amiket szintén alsó tagozaton alapozunk.
- A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre.
- A tantárgy technikátörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin

keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

- A testnevelésben a kommunikáció általában nehezített körülmények között, felhívó, felszólító módon zajlik, amelynek nem lehet sajátja az erőtlenül formált és artikuláció nélküli beszéd.
- A tantárgy fejleszti a hallás utáni szövegértés mellett a kommunikáció más formáit is, úgymint a kéz- és karjelzéseket, a testmozgás, a sportolás közbeni gesztusokat, a tekintet és az arc izmainak játékát. A sporttevékenységek folyamatos metakommunikáció mentén folynak, elég csak a jelzésértékű testtartásokra vagy a távolodó-közeledő mozgások kifejezőerejére gondolni.
- A technikai értelemben vett olvasási készség (értő olvasás, hangos és csendes olvasás) biztos készsége nélkül nem válhat örömforrássá az olvasás, ezért a hangos és néma olvasás fejlesztése (a tempó növelése, az olvasottak megértése, értékelése) a legfontosabb feladat. A közvetlen jelentés megértésén túl az életkor előre haladásával célá válik a művészi szövegek metaforikus jelentéseinek megértése, megfejtése is.
- A szövegalkotási képesség magában foglalja a memoriterek elsajátítását és előadását, a helyes hangképzést, beszédleghzést, a szöveg- és mondatfonetikai eszközök biztonságos használatát.
- Az írásbeli szövegalkotást illetően a köznyelvi normához alkalmazkodó szabatos kifejezésmód kialakításán kívül a képzelet, az önkifejezés, az egyéni stílus bátorítását, a tanulási igényeknek megfelelő íráskészséget, rendezett, olvasható, kreatív írást.
- A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének egyik hatékony módja. A tanuló a felmerülő történelmi problémákról beszélgetéseket folytat, érveket gyűjt, azokat írásban és szóban összefoglalja, digitális kommunikációs eszközök segítségével mutatja be. A különböző típusú, más-más korokból és eltérő társadalmi közegekből származó források feldolgozása pedig nagyban segíti a különféle kommunikációs környezetek (kontextusok) közötti magabiztos eligazodást.
- A természet megfigyelése és a tapasztalatok megfogalmazása fejleszti a tanuló szókincsét, anyanyelvi kifejezőkészségét. Az élő rendszerek és életjelenségek ábrák, képek, mozgóképek formájában is vizsgálhatók, ez fejleszti a képzeletet, a képek és a nyelvi kifejezésmódok közötti átalakítás képességét.
- A csoportos, interaktív tanulási helyzetek a vélemények felszínre hozását, a tudás közös építését és megosztását segítik.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

- Cél, hogy kontextusba helyezze a művészettörténeti változásokat, különös tekintettel kulturális örökségünk jelentőségére
- a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti alkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét, ezáltal büszkék legyenek a magyar kultúrára, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.
- A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.
- A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.
- A tanuló a projektfeladatok megoldása során önállóan, illetve a csoporttagokkal közösen különböző médiatartalmakat, prezentációkat, rövidebb-hosszabb szöveges produktumokat hoz létre a tapasztalatok, eredmények, elemzések, illetve következtetések bemutatására.
- A világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan vagy csoportosan létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.
- Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.
- A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység kialakítja azokat a biztos és koherens kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.

- Az önkifejezés, a kreativitás és a széperzés fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is.
- A különböző kultúrák zenéjével való ismerkedés és azok társadalmi funkciójának megértése hozzájárul a komplex látásmód kifejlődéséhez.
- A saját prezentáció, gyűjtőmunka esztétikus kivitelezése, a közösség számára érthető tolmácsolása.
- A tanuló megtanulja értékként kezelni, hogy saját gondolatai kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján tudja megvalósítani.
- Önállóan és a társaival történő együttműködés során alkotója lesz a felfedezett lokális értékeket bemutató leírásoknak, képi illusztrációknak, maketteknek.
- Kreatív alkotásokat tud létrehozni, valamint alkalmazza a művészi önkifejezés elemeit a tanult népművészeti motívumok és alkotások segítségével a szülőföld értékeinek megörökítése során.
- Az elsajátított köszöntők, dramatikus népszokások, népdalok, népi játékok megjelenítésében törekszik a hagyományhű előadásmód megtartására.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáit, hiszen a tárgy tanulása során a tanuló olyan készségeket sajátít el, amelyek magukban foglalják gondolatok, tapasztalatok és érzések befogadását és kifejezését a művészetek és más kulturális kifejezőmódok széles körében.
- A környezetismeret tanulása során a tanuló megismeri hazánk kulturális örökségének egyes elemeit.
- A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.
- A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.
- Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.)

produktumokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

- A technika tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.
- A technika tantárgy tanulása és tanítása során olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás. A tantárgy struktúrájában rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerezhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.
- A tanuló képessé válik arra, hogy saját tanulási tevékenységében is értékesnek tartsa a testnevelés, az egészségfejlesztés kreatív ötleteit és produktumait. Megtanulja értékként kezelni az olimpiai eszmét, az olimpiai játékokon elért eredményeket. Értékesnek tartja a magyar, az európai és a világ testkulturális örökségét.
- Tudjon állást foglalni a tanuló olyan kérdésekről, mint a bizalom és a hiszékenység, a kitartás és a csüggedés, a tiltások és a tiltakozások, az élet megannyi átváltozása a csecsemőkortól a kamaszéveken át egészen az öregségig.
- Érveljen olyan tárgyörökben, mint a kíváncsiság és a tudásvágy, az őszinteség és a tapintat, a fantázia és a tényszerűség.
- Lássza az irodalmat művészetként és életstratégiát adó parabolakincsként egyaránt.
- A történelem tanulása során a tanuló megismeri az emberiséget, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét.
- Az egyes történelmi korszakok áttekintése során felismeri az értékteremtő alkotások jelentőségét, és elemző gondolkodással feltárja azoknak az életmódra, a mindennapokra gyakorolt hatását.
- Az élő természeti környezetből érkező érzelmi hatások befogadása, ezek kreatív alkotásokban történő kifejezése segíti a biológia nevelési céljainak elérését.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:

- A kreatív feladatmegoldás megköveteli az adott helyzet rugalmas kezelését, az innovatív ötletek, új megoldások megtalálását, a megoldás érdekében a helyzetek értékelését, majd a hatékony döntés céljából a kitartó mérlegelést és döntést. A csoportos feladatmegoldások (például projektfeladatok) esetében a tanuló kipróbálhat ugyanakkor olyan együttműködések is, amelyekre a munka világában is szüksége lehet.
- A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét.
- A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét.
- A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, mérlegelő gondolkodás, problémamegoldás, kezdeményezőkézség, másokkal való együttműködés készsége).
- A tanuló a kémiaórai tevékenysége során elsajátít számos olyan készséget, amely alkalmassá teszi arra, hogy képes legyen a feladatkörét érintő változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodni.
- Felismeri a hétköznapi életben előforduló, kémiai tárgyú problémákban rejlő lehetőségeket, lehetőségeihez mértén hozzájárul a problémák megoldásához, az esélyeket és alternatívákat mérlegeli.
- Hatékonyan kommunikál másokkal, a többség álláspontját elfogadva vagy saját álláspontját megvédve érvel, mások érveit meghallgatja, azokat elfogadja vagy cáfolja.
- Modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz.
- Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.
- A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló

együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol.

- A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a változó környezethez, képes legyen tudását folyamatosan felülvizsgálni és frissíteni, alkalmazni a problémák megoldására.
- Az új iránti nyitottság, elemzési képesség, különböző szempontú megközelítési lehetőségek számbavétele.
- A tanuló nyitottá válik a foglalkozások, mesterségek megismerésére, a munkavégzésben rejlő fejlődési folyamatok, az alkotó tevékenység személyiségfejlesztő hatásának felismerésére.
- Fejleszti kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és mérlegelő gondolkodását a megismert hagyományos munkafolyamatok saját korának munkafolyamataival történő összehasonlító elemzése során.
- A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciákat is a személyiségfejlesztésben betöltött szerepe miatt.
- A környezetismeret tanulása során végzett tevékenységekkel a tanuló képessé válik arra, hogy társaival együttműködjön. Megtanul a csoporton belül különböző szerepekben feladatot végezni és munkájáért felelősséget vállalni.
- A problémafelvetés és -megoldás során a tanuló maga fedezi fel a megoldáshoz vezető utat, megtapasztalja, hogy több lehetséges megoldási út is van. A különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét.
- A testnevelés és egészségfejlesztés a tanuló ügyességét, erejét, állóképességét, szomatikus, mentális és érzelmi teherbírását fejlesztve teszi képessé az egyént a különböző munkatevékenységek elvégzésére. Hozzájárul a fegyelmezettség, közösségi szemlélet, lelkiismeretesség, felelősségteljeség, munkaszeretet kialakításához.
- A testnevelésben és a sportban alkalom nyílik a bátorságot, a kockázatot, az önállóságot, a monotóniatűrést és az innovációt igénylő tevékenységekre. A testedzés, a sportolás – a szabadidő egészséges eltöltésén keresztül – elősegíti a kikapcsolódást és regenerálódást.

- A tanuló megismeri és értékeli az alkotó emberi tevékenységek változatos formáit. Értelmezi és elismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét. Büszke a magyar tudósok, művészek, sportolók és más értékteremtő, alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire.
- Az életmódtörténeti témakörök feldolgozása révén a tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység.
- A történelmi korszakok jellegzetes, egyedi vagy kiemelkedő példái kiindulópontként szolgálnak a saját életút tervezésekor, akár a pályaválasztás során is.
- A mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az orvostudomány és a gyógyszeripar a folyamatos innovációra épül, az erre való felkészítés a biológia tanulásának is feladata.

A hatékony, önálló tanulás kompetenciái:

- A vizuális megfigyelés, a belső képalkotás, a vizuális elemzés, összehasonlítás, esetleg a tapasztalatok, a következtetések vizuális megjelenítése – kiváltképp a digitális kor vizuális dominanciája miatt – az információszerzés, a tanulás feltétele.
- A vizuális információszerzés rutinja különösen fontos az önálló tanulás szempontjából. A vizuális gondolkodás ugyanakkor nemcsak az információszerzést, hanem az információk feldolgozását és a gondolkodási folyamatokat is ösztönözheti (például gondolattérkép, modellalkotás), segítséget nyújtva különböző tanulási stílusok és stratégiák megtalálásában
- A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét.
- Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétel, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését.
- A matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

- A tanuló felismeri, összegyűjti, csoportosítja, rendszerezi és értékeli a hétköznapi életben, a tanulói kísérletezések során, illetve a szaknyelvi környezetben megjelenő, a kémiához kapcsolódó információkat. A rendszerezett és értékelt természettudományos információkat társaival megosztja.
- Szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és -feldolgozás készségének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására.
- A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését.
- Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).
- Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye.
- A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére.
- A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.
- A digitális kultúra tanulása során a tanuló képessé válik a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére.
- A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében.
- Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a

tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

- Új ismeretek felkutatása, értő elsajátítása, feldolgozása és beépítése; munkavégzés másokkal együttműködve, a tudás megosztása; a korábban tanult ismeretek, a saját és mások élettapasztalatainak felhasználása.
- A tanuló egyéni tanulási utakon, belső motivációval, önszabályozó stratégiák alkalmazásával jut el a nemzeti múlt, a szülőföld értékeinek megismeréséhez, a hagyományos népi élet és a népszokások megismeréséhez, a táji jellegzetességek felfedezéséhez.
- Az aktív tanulást önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében. Tanári iránymutatással, segítséggel képes a hiteles források feldolgozására, a lényegkiemelésre.
- Mások véleményének, egyéni tapasztalatainak megismerésével fejlődik vitakultúrája, hálózati csoportos tanulási képessége.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a tanulás kompetenciáit, mert a tanuláshoz kapcsolódó sikeresség megélt élményként jelenik meg, mely más tárgyak tanulásához is pozitív megerősítést ad.
- A megfigyelések algoritmusának követésével, összehasonlítások, csoportosítások végzésével, valamint a mérés és a kísérletezés algoritmusának megvalósításával a tanuló aktív tanulási utat jár be, eközben fejlődnek megismerési képességei.
- Vizsgálatainak eredményeit összeveti hipotéziseivel, ezzel fejlődik problémamegoldó, valamint mérlegelő gondolkodása. Tanulási stratégiákat használ fel: tapasztalatai rögzítéséhez egyszerű ábrákat, grafikus szervezőket használ, készít.
- Az alkalmazható matematikatudás megszerzését segíti a tanulók ösztönzése kérdések, problémák megfogalmazására. Emellett a tanulók szabadabb kommunikációja érdekében fontos, hogy merjenek segítséget kérni a tanítótól és társaiktól, ha nehézségekbe ütköznek munkájuk során. Fontos az is, hogy a tanulóközösség természetesnek vegye, a tanulási folyamat részének tekintse a tévedést, a vitákat. Ez akár az egész tanulócsoportot érintő, interaktív formája az egymástól való tanulásnak.
- A testnevelés tantárgy eredményességéhez fontos a mély és értő (motoros) tanulás képességének elsajátítása. A motoros tanulásra is igaz, hogy a környezettel kialakult kölcsönhatás eredményeként létrejövő, tartós és alkalmazkodó változás, amely a

különböző tanulási formákkal összekapcsolódva a személyiség fejlődésének más területeire is hatást gyakorol.

- A különböző mozgásformák elsajátítása jelentős befolyással van a tanuló kognitív fejlődésére, hiszen a mozgásos cselekvés célirányos, komplex kognitív-motoros tevékenység. Hatékony és eredményes motoros tanulás csak akkor valósulhat meg, ha annak során figyelembe veszik az életkori és tanulási sajátosságokat, s ha az gyakorlatorientált.
- A történelmi információk keresése és feldolgozása, a forráskritika, a következtetések levonása és egyéb gondolkodási műveletek közvetítő hatásuk révén általában fejlesztik a tanulási kompetenciákat.
- A történelmi értelmező kulcsfogalmak megértésén és állandó használatán keresztül a tanuló fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének a tanulás során elengedhetetlenül fontos képességét.
- A tanuló a történelemtanulás során megtapasztalja, hogy a történelemtudása az iskolán kívül, más élethelyzetekben, illetve a jelen társadalmi, gazdasági és politikai jelenségeinek megértéséhez és megítéléséhez is segítséget nyújt. Ez a tapasztalat – az iskolai történelemtanulás élményszerűsége mellett – erős ösztönzést adhat az élethosszig tartó tanulásra vagy legalábbis a történelmi és társadalmi kérdések iránti érdeklődésre.
- A biológiai megfigyelések és kísérletek alapján a tanuló átéli a tudásszerzés aktív folyamatát, míg a tudás alkalmazhatóságának tapasztalata az önirányító tanulás képességét erősíti. Tantárgyhoz kapcsolódó, napról napra frissülő információk keresése, az ezekre a forrásokra épített tanulás fejleszti az önálló tanulás képességét.

A digitális kompetenciák:

- A digitális kor, amelyben élünk, nagyrészt vizuális kommunikációs formákat használ, ezért a vizuális kultúra tantárgynak is alapvető feladata, hogy segítse a digitális médiumok használatát, mind a közlés, mind a befogadás képességeinek fejlesztésével.
- A kreatív feladatmegoldás érdekében a tanulók digitálisan hozzáférhető információkat gyűjtenek, és életkori sajátosságaiknak megfelelően lehetőséget kapnak arra, hogy az egy-egy tananyagrészt produktumként digitális formában készítsék el.

- A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését.
- A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.
- A tanuló magabiztosan használja a digitális technológiát kémiai tárgyú tartalmak keresésére, értelmezésére, elemzésére, a vizsgálatai során meghatározott adatok kiértékelésére.
- Ismeri azokat a szempontokat, amelyek alapján kiszűrhetők és helyesen értelmezhetők az átlományos tartalmak a világhálón.
- A technológia felhasználásával a tanuló különböző médiatartalmakat, prezentációkat, esetleg modelleket, animációkat készít különböző témakörökben. A tanulás része az együttműködés és a kommunikáció, korszerű eszközökkel, felelős és etikus módon.
- A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére.
- Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását.
- A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét.
- A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.
- Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.
- A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.

- A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára.
- A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.
- Információkeresés a témával kapcsolatban, adatok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése, a kapott adatok kritikus alkalmazása, felhasználása, grafikonok készítése.
- A tanuló információk gyűjtéséhez és rendszerezéséhez a könyvtári dokumentumok mellett forrásként használja az elektronikusan elérhető szakirodalmat, képgyűjteményeket (múzeumok online adatbázisait).
- Digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan és másokkal is együttműködve, céljai megvalósítása érdekében tudja alkalmazni. A digitális kultúra tantárgy keretében elsajátított ismereteit felhasználva mutatja be a választott témát.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a digitális kompetenciákat, hiszen a tanulók kezében lévő digitális eszközök a hétköznapi kommunikáció mindennapos eszközei, melyeket konkrét vagy szimbolikus tartalommal gyakran alkalmaznak kortárs élethelyzetekben. Emellett a dramatikus tevékenységek során a tanulók azonosítják a digitális környezet kínálta lehetőségeket és veszélyeket is, érvényesen foglalkozhatnak a magánszféra, a személyes adatok és a digitális identitás meglétével vagy hiányával, veszélyeztetésével vagy biztonságával.
- A környezetismeret tanulása során a tanuló kiegészítő információkat gyűjt digitális forrásokból, illetve tapasztalati úton szerzett ismeretei rögzítésére online feladatokat, alkalmazásokat használ.
- A digitális kompetencia főbb területeinek – digitális jelenlét, életvezetés és produktivitás – fejlesztése a testnevelésnek és egészségfejlesztésnek is egyik kiemelt célja. A digitális kompetencia a testnevelés tantárgy esetében is elengedhetetlen, példaként említhető a teljesítmény monitorozás, a mozgáselemzés, az információkeresés, -szűrés és -feldolgozás digitális eszközökkel történő megvalósítása.
- Az irodalmi nevelésnek kitüntetett célja az olvasási kedv felkeltése. Ehhez kapcsolódik, hogy tudatosítania kell az irodalom fontosságát, szerepét a tartalmas emberi élet kialakításában, ki kell jelölnie a helyét a mindennapi életben a sokféle

egyéb, részben társművészeti (pl. a film), részben szórakoztató-ismeretterjesztő, tömegkommunikációs médium között.

- Fontos cél annak tudatosítása, hogy az egyéb médiumok (pl. a televízió, videó stb.) nem feltétlenül jelentenek vetélytársat az olvasásnak, illetve sok tekintetben nem képesek pótolni azt.
- Kiemelt feladat a különböző kommunikációs területeken való hatékony, önálló kommunikáció erősítése, a különféle nyelvi, audiovizuális, informatikai műfajokban rejlő lehetőségek megismerése, kreatív alkalmazása a gyakorlatban.
- A történelem tanulása során a digitális eszközök etikus, felelősségteljes használatával a tanuló információkezelési és -feldolgozási készségei fejlődnek, ami elősegíti elemző és mérlegelő gondolkodása kialakulását és elmélyítését is, aminek része a megszerzett információk ellenőrzése, hitelességének vizsgálata.
- A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában, így a felelős és aktív állampolgárrá nevelésben.
- A közvetlen tapasztalatszerzés mellett a tanuló digitális forrásokból szerezhet információkat a természeti környezetéről. A könyvtári és egyéb adatbázisokban végzett célzott keresése kiegészül a tárolás, rendezés és átalakítás műveleteivel. Megfelelő tanári támogatással a tanuló maga is alkotóvá válhat, személyre szabott tananyagokat hozhat létre, eredményeit megoszthatja társaival.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák:

- A vizuális kultúra tanulása során mind a szabad alkotásban, mind az egyszerű tervezési feladatokban a problémamegoldó gondolkodást gyakorolhatja a tanuló, amikor végig járja az információgyűjtés, -elemzés, -értelmezés, az ötletelés, a tesztelés és az újra értelmezés szakaszait.
- A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző

úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges.

- Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.
- A tanuló a kémiai tanulmányai során gyakorlatot szerez a bizonyítékokon alapuló következtetések levonásában és az ezekre alapozott döntések meghozatalában.
- A kémiai tárgyú problémák megoldása során hipotézist alkot, az elvégzendő kísérleteket megtervezi, miközben fejlődik absztrakciós készsége.
- A kritikai elemzések során összefüggéseket vesz észre, ok-okozati viszonyokra jön rá, ami alapján egyszerűbb általánosításokat fogalmaz meg.
- A földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére.
- A földrajztanítás fontos célja az analógiás gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra.
- Előtérbe kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végig gondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.
- Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni.
- A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.
- A digitális kultúra keretében végzett tevékenység fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló és szintetizáló gondolkodását.

- Alapvető matematikai elvek alkalmazása az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, ami a 7–8. osztályban csak a négy alpműveletre és a különböző grafikonok rajzolására és elemzésére korlátozódik.
- A tanuló elsajátítja a hon- és népismeret alapfogalmait; információkat, tényeket, adatokat gyűjt, válogat, önállóan vagy társaival együttműködve rendszerez.
- Összehasonlítja a természeti környezet által meghatározott életmódbeli különbségeket, a közösségi szerepeket, a kölcsönös segítségnyújtáson alapuló társas munkavégzés jelenségeit, összefüggéseket állapít meg, következtetéseket, magyarázatokat fogalmaz meg.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a matematikai, gondolkodási kompetenciákat, hiszen a dramatikus tevékenységek folyamán és következtében a tanuló motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására, és megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.
- Ugyanakkor a dráma és színház tevékenységei teret adnak a szabad asszociáción alapuló, divergens gondolkodási szakaszoknak is, a fantázia, kreatív megközelítések szabadságának, melyek szintén nagy szerepet játszanak a gondolkodás fejlesztésében.
- Az ismeretszerző módszerek elsajátítása közben fejlődik a tanuló problémamegoldó gondolkodása. A vizsgálatok, kísérletek végzése ösztönzi őt, hogy kérdéseket tegyen fel, ok-okozati összefüggésekre jöjjön rá, következtetéseket vonjon le. Mivel a képességfejlesztés az egyes témák komplex feldolgozása közben valósul meg, fejlődik rendszerszemlélete. Kezdeti perceptuális tanulása mellett képessé válik a verbális tanulásra.
- A matematikai gondolkodás fejlesztése szempontjából kiemelt szerepe van a logikai, a stratégiai és a véletlennel kapcsolatos játékoknak. Kiemelt szerepe van az alkotó gondolkodás fejlesztésének, ugyanis a gyermek azt érti meg, amit meg is alkot. Az alkotás segít, hogy a tanuló értve tudja megalkotni maga számára az új fogalmakat, beágyazva a formálódó fogalmi rendjébe.
- Fontos, hogy egy-egy témakört, problémát, ismeretet több oldalról, sokrétűen és mind szemléletükben, mind matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, tevékenységeken keresztül közelítsünk meg.

- Az ismeretek, fogalmak elmélyülését segíti az analógiás gondolkodás is, mely a felismert törvényszerűségeket alkalmazza hasonló vagy egészen más területeken.
- A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszer alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását.
- A magyar nyelv és irodalom tantárgy az utasítások, szöveges feladatok értelmezése révén közvetve hozzájárul a matematikai gondolkodási kompetencia fejlesztéséhez.
- A beszéd és a gondolkodás kapcsolata révén válik lehetővé a motoros tevékenységekkel összefüggő ismeretek és tapasztalatok tárolása, felidézése. A kreatív feladatmegoldásokon alapuló problémamegoldó gondolkodás egyaránt megjelenik a nyílt jellegű mozgáskészségek (pl. sportjátékok) változatos döntéshozatali játékhelyzeteiben és a kognitív típusú testnevelési játékokban.
- A tanuló az információk, illetve a források feldolgozása során problémákat azonosít, magyarázatokat fogalmaz meg, kiemeli a lényegét, következtetéseket von le.
- A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejlődik az elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a tanuló képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.
- A biológiai vizsgálatok során a tanuló alkalmazza az analitikus és a szintetizáló gondolkodás műveleteit, összehasonlítja a különféle állapotokat és következtet a változások, folyamatok és egyensúlyok kialakulására.
- Az elvégzett megfigyelések és kísérletek számos egyedi jelenséget tárnak fel, ezek tanulságainak levonásához az induktív gondolkodás képességét is fejleszteni kell. A megismert biológiai elméletek alkalmazása többféle kontextusban, pl. a fenntarthatóság, a biotechnológia vagy az egészség összefüggésében, deduktív gondolkodás útján történhet.

- A biológiai jelenségek leírása gyakran csak statisztikai szemlélettel lehetséges, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítása az analógiás gondolkodást fejleszti.
- Az élet egymásra épülő szerveződési szintjeinek megértése rendszerszintű, komplex gondolkodást igényel.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák:

- Gazdag önkifejezési formák támogatása, ami segíti az önismeretet és a reális önértékelés kialakítását, miközben a változatos tevékenységi formák nagyobb esélyt adnak a sikerélmény elérésére. Az érzelmek kifejezéséhez, felismeréséhez és szabályozásához kapcsolódó készségek gyakorlása ugyanakkor szerepet játszik a társas viselkedésben is.
- A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét, erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében.
- A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.
- A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.
- A kémia tanulás alapja az egyéni és a csoportos tevékenység. A tanulási tevékenységet vagy munkavégzést érintő csoportmunka során a tanuló felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként a társakkal együtt végez különböző tevékenységeket, illetve megfelelő készségek birtokában igény szerint csoportvezetői szerepet vállal.
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

- A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.
- A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása.
- A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.
- Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló nyitottá válik más kultúrák, más szokások iránt, mely a mindennapi életben növelheti toleranciáját.
- A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata.
- A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.
- A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység elősegíti az online térben való szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.
- A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak kinyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.
- A helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés; kompromisszumra való törekvés; a fenntartható fejlődés támogatása; a társadalmi-gazdasági fejlődés iránti érdeklődés.
- A tanuló érveit, gondolatait, véleményét szabadon kifejti, ugyanakkor nyitott a pedagógus útmutatásaira, társai észrevételeire, amelyek hatására álláspontját rugalmasan kezeli, korábbi döntéseit felülbírálja, módosítja.

- Fejlődik, alakul az önismerete-énképe, nyitottá válik a másik ember élethelyzete iránt. A társas tanulás folyamatában együttműködve gyűjt információkat, elemez forrásszövegeket, készít bemutatókat, megosztja véleményét, érvel álláspontja mellett.
- Aktívan részt vesz a köszöntők vagy színjátékszerű népszokások élményszerű elsajátításában, bemutatásában.
- A dráma és színház tevékenységei fejlesztik a személyes és társas kapcsolati kompetenciákat, hiszen a tantárgy tanulásának jellemzője a gazdag önkifejezési formák támogatása, ami segíti az önismeret, a reális önértékelés kialakulását, ugyanakkor a csoportos együttműködésben, közös cél érdekében zajló munka erősíti az érdekérvényesítés és az alkalmazkodás dinamikus egyensúlyában zajló konfliktusmegoldások folyamatát.
- A környezetismeret tanulása cselekvő tapasztalatszerzésre épül, melynek során a tanuló csoporttagként, társaival együtt végzi tevékenységét. A gyakorlati feladatok végzésekor döntéseket hoz, időbeosztást készít.
- Alsó tagozaton a matematikai fejlesztés fontos eszköze a játék, mely a személyiségfejlesztő és közösségépítő hatása mellett élvezetes módot kínál minden témakörnél a problémafelvetésre, problémaelemzésre, problémamegoldásra és a gyakorlásra.
- A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.
- Az irodalmi művek olvasása segíti a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztését valamint az erkölcsi nevelést.
- A testnevelés tantárgy a személyes és társas kompetenciák fejlesztésének egyik terepe. A fejlesztés kiterjed a testi jóllét és a motoros teljesítőképesség kialakítására is.
- A testnevelés tantárgy tanulásának és tanításának jelentős közösségfejlesztő hatása van. Külön kiemelendők a csapatsportokban fontos szerepet játszó együttműködési formák, a közösséget alakító tényezők (a közös célkitűzések, a közös gyakorlás élménye, a teljesítmény egyént és csapatközösséget formáló szerepe, a csapaton belüli összetartozás és egymásrautaltság stb.).
- Az irodalomoktatás legfőbb célja az olvasóvá nevelés. Ennek feltétele, hogy az irodalmi olvasmányok élményt, örömet, szórakozást nyújtsanak ahhoz a

fölismeréshez, hogy az irodalomolvasás érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények forrása.

- Az irodalomértés alapvető feltétele a szövegelemző eljárásokban való tájékozottságon kívül annak belátása is, hogy az irodalmi jelentés a szövegből, illetve a mű és az olvasó érzelmi, gondolati kapcsolatából bontható ki. Az olvasott művekben megjelenített élethelyzetek, érzelmek, emberi kapcsolatok alkalmasak arra, hogy fogékonnyá tegyék a diákokat érzelmeik és élettapasztalataik gazdagítására, erkölcsi ítéletalkotásra, lehetőséget adjanak a véleményalkotásra és -nyilvánításra.
- Az irodalomolvasás motivációját megerősítheti a diákok aktuális életproblémaival rokon kérdéseket tárgyaló művek közös értelmezése, megvitatása.
- A tanuló a különböző történelmi korok mindennapi életének vizsgálatával, az életmód változatos formáinak, valamint történelmi életutaknak és cselekedeteknek a megismerésével viszonyítási pontokat találhat, illetve követhető modelleket adaptálhat saját életútjának tervezéséhez és szervezéséhez.
- A tanulóban tudatosul, hogy nehéz élethelyzetekben is kialakíthatók cselekvési tervek, lehetőségek. Értékeli a válságos történelmi helyzetekben megnyilvánuló bátorság, kitartás, önfeláldozás, segítségnyújtás és szolidaritás követésre méltó példáit. A tanuló arra törekszik, hogy az emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és jelenségeket árnyaltan értelmezze.
- A társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályok felismerése a tanuló alkalmazkodóképességét fejleszti.
- Az ember biológiai és társadalmi lény, a biológia tanulása hozzásegít e kettősség tudatos szemléletéhez. A tanuló felismeri az öröklött és a szerzett tulajdonságaiban rejlő lehetőségeit, a testi és szellemi képességek kibontakoztatásának személyes felelősségét.
- Az önismeret fejlesztését szolgálják az interaktív tanulási formák, a fejlesztő szemléletű ön- és társértékelés. A tanuláshoz nyújtott megfelelő tanári támogatás, az egymástól tanulás növeli a közösségi összetartozás érzését, a segítség adásának és elfogadásának képességét.
- A természettudományos törvények és módszerek hatékonyságának ismerete, az ember világbeli helye megtalálásának, a világban való tájékozódásának elősegítésére.
- A tudományos elméletek társadalmi folyamatokban játszott szerepének ismerete, megértése; a fontosabb technikai vívmányok ismerete; ezek előnyeinek, korlátainak és

társadalmi kockázatainak ismerete; az emberi tevékenység természetére gyakorolt hatásának ismerete.

5.4.3. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik.

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A tanulók hangos beszéddel történő kommunikálásának fejlesztése, szókincsbővítése.
- Az értő olvasás mielőbbi kialakítása.
- Ébressze fel a gyermekekben a megismerés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Ismertesse meg a tanulókkal a környezet, a társas kapcsolatok, a természet megismerésével kapcsolatos szókincset, fogalmakat.
- Építse be azokat a fogalmi rendszereket, amelyek lehetővé teszik a társadalmi értéknek, a közösségi szabályoknak megértését, elfogadását.
- Biztosítsa a gyermekek testi- lelki egészségének kialakítását, megőrzését.
- Alakítsa ki, fejlessze az alapvető készségeket, képességeket, tanítási tartalmai az egyszerűbb elemi ismeretekre koncentrálódjon.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

5.4.4. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- A gyermekek jussanak el egy bizonyos alapszintig ismeretanyagban, készségben, képességben, amely alkalmassá teszi őket a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- Célunk, hogy a különböző képességű tanulóink mindegyike: a gyengék, a közepesek, a jók egyaránt fejlődjenek.
- Gyermekeink legyenek motiváltak, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- Fejlődjön a tanulási szokások elsajátítása terén: önfegyelem, önellenőrzés.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap.

Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

5.4.5. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásokban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetenciaalapú fejlesztésnek.

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítésnek az intézményi komplex mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén;

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;

- az egészséges életvitel kialakításához a természetismereti tantárgyon belül az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

5.4.6. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

5.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. Ezt először a 97. § (6) bekezdése alapján a 2012/2013 – as tanévben az iskolai oktatás első, ötödik évfolyamán kellett bevezetni, majd ezt követően felmenő rendszerben.

Az iskola mindennapos testnevelési programja a testnevelés órákon és a délutáni sportórákon túl tartalmaz az alsó tagozatban néptánc órákat, 5-8 osztályban különböző szabadidős sportágakat. A tanulóink heti egy alkalommal úszásoktatásban is részt vehetnek (szülő fizeti), valamint néptánc szakkör is működik. Ezen felül tervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére különböző programokat, amelyekbe a szülőket is bevonjuk.

5.5.1. Célja

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakítása. Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére. Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformákat.

A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is. A programnak fontos része a gyerekek és szüleik számára közös mozgáslehetőség szervezése (pl. diák szülő kosárlabda bajnokság).

5.5.2. Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok:

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. A program pedagógiailag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

5.5.3. Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások:

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli hátrányok kiegyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat, ezen belül a labdarúgást és a kosárlabdát. Programunk

fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

5.5.4. Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei:

- tantervi testnevelés órák
- 3-8. osztályban heti két sportszakkör
- 1-4. osztályban heti két néptánc óra
- a programot egyéb mozgáslehetőségek egészítik ki

A délutáni sportórák célja

A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékkeretek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségekben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása
- házbajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos
- sportjátékokból (labdarúgás, kosárlabda, ...), rekreációs sportágakból
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

Az alsó tagozatos néptánc órák célja

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök tárával.

A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében történik, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadójává válik. A néptánc tanítás során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok tárával, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli át.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonnyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc- és népzene-hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonnyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti.

A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzéklet, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéklet: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

Az iskolai tánctanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogadójává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.

A kerettanterv nem említ konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály/csoport adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.

A tánc tanítása, mint művészetpedagógiai tevékenység széleskörűen fejleszti a tanulót:

- esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadójává, igényes közönségévé válhat.
- a művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.
- a táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a testi és lelki egészségre nevelésnek.
- a tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja.

- az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát.
- a tánc és mozgás tanítása fontos szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése szempontjából.
- a tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az állampolgárságra és demokráciára nevelést.
- a helyi kis közösségek, az egyes földrajzi tájak, népcsoportok tánc- és zenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a szülőföldhöz, hazához való kötődést, szolgálja a hazafias nevelést.
- a tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT-eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a médiatudatosságra nevelést.

5.5.5. Várható eredmények

A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége. A mindennapos testnevelés órák lehetővé teszi, hogy az alsó tagozaton és a felső tagozaton, magasabb szinten tudják a gyerekek elsajátítani a sportjátékok, a torna, az atlétika mozgásanyagát. Csökken a gyerekek stressz szintje, jobban bírják az idegi terhelést is. Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzett felelősségtudatuk.

5.5.6. Értékelés

Az első évfolyamon és második évfolyam 1. félévig az értékelés szövegesen történik, a második évfolyam 2. félévétől minden évfolyamban év közben érdemjeggyel.

A mindennapos testnevelés heti 3 óra teljesítményét félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. A tanulói teljesítmény szöveges értékelés szempontjait az értékelések tartalmazza.

A néptánc tantárgyat külön értékeljük az első és második osztály első félévében szöveges értékelés van, melynek szempontjait az értékelések tartalmazzák. A 2. 3. és 4. évfolyamon jeggyel értékeljük.

Az értékelés elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelni. Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményezőkészségét, sportszerű viselkedését és a csapatomunkában való részvételét vesszük figyelembe.

A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel, eredmény a tantárgyi érdemjegyen is megjelenhet.

5.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

Iskolánk vonatkozásában választható tantárgyként jelentkeznek a hit- és erkölcsan vonatkozásában felekezeti hovatartozás szerint a katolikus vagy református hitoktatás. Így iskolánk tanulója az iskolába való belépésekor választhat Református hittant, Katolikus hittant, felekezeti hovatartozása vagy lelkiismereti meggyőződése szerint.

A szülők, tanulók igényeinek, az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek, a fenntartó által biztosított lehetőségek függvényében, valamint a gyermekek továbbtanulási igényeinek figyelembe vételével szervezzük a nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat.

1-4. évfolyamon anyanyelvi, matematika, játék-mozgás-sport, tehetséggondozás, felzárkóztatás

5-8. évfolyamon matematika, informatika, angol, német, anyanyelv oktatása, természettudományos tehetséggondozás, sport, középiskolai előkészítő, felzárkóztatás.

A választhatóságot figyelembe véve, adott évfolyamokon elsősorban azokat a csoportokat indítjuk, ahol erre évfolyamon belül legalább 10 fő jelentkező van.

A nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a részvétel kötelező, ha a gyermeket a szülő beírta a foglalkozásokra. A hiányzásokra ugyanazok a szabályok érvényesek, melyek a kötelező foglalkozásokra.

A választható órakeret felhasználása tanévenként pontosításra kerül, amelyet a fenntartóval való egyeztetést követően a mindenkorai tantárgyfelosztás tartalmaz.

5.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk kiemelten kezeli a tanulói esélyegyenlőség megvalósítását. Nevelési – oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása

- Lázár Ervin programokon való részvétel, amely biztosítja a kulturális programokon való ingyenes részvételt, az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Legalább tanévenként egyszer.
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása
- megfelelő pályaorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése
- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- együttműködés a szülői házzal

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény. A szülők, a család szerepe ebben a tevékenységben alapvető fontosságú. A szülőkkel való kapcsolattartás, a tanulók megismerése a gyermekvédelmi jelzőrendszer első lépcsője. Ezért az iskolánkba bekerülő veszélyeztetett vagy/és hátrányos helyzetű tanulók feltérképezése az elsődleges feladat.

A jelzőrendszer segítségével feltérképezett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók az ifjúsági- és gyermekvédelmi felelős tanár gondozásába kerülnek. Emellett felderítjük a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulókat, és kérjük a vizsgálatukat a Nevelési Tanácsadónál vagy a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnál. A véleményezésük alapján az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusaink vezetésével fejlesztjük az érintett tanulókat.

Nevelő – oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása az 1. évfolyamon elkezdődik a tanév eleji differenciáló mérésekkel. Ezek lehetővé teszik, hogy feltérképezzük azokat a tanulókat, akik felzárkóztatásra, hátránykompenzálásra szorulnak. A hiányok pótlására korrekciós tantárgyi programokat készítünk. Ezek a korrekciós tervek a mindenkori tanmenet kiegészítő részét képezik.

Az eredményes tanulás további feltétele a helyes szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. Az évente elvégzett kompetenciamérések lehetővé teszik, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit. Az eredmények elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat.

Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket minél eredményesebben fejlesszük tanulóinknál. Ennek érdekében elsősorban a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal kívánjuk a hátrányt csökkenteni. Felzárkóztatást biztosítunk egyéni foglalkozás formájában diszlexiás, diszgrafiás tanulók számára is.

A tanulói lemorzsolódás csökkentésére a fenti felzárkóztató programok nyújtanak segítséget. A lemorzsolódás csökkentésének lehetősége a tanulók motiválása, az általunk kínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybe vétele, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.

A rászoruló tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások: szakkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt tartjuk azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Hatékony és korrekt pályaorientálást kell végeznünk annak érdekében, hogy a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek megfelelően tudjanak tanulók pályát választani. Ehhez az osztályfőnökök és pályaorientációs szaktanácsadók - akiket az iskola meghív előadóknak - tudnak elsősorban tanácsot adni. A megfelelő tájékoztatásnak azt is elő kell segítenie, hogy tanulók elsősorban a választott szakirányban tanuljanak tovább a középiskolákban, szakiskolákban, illetve olyan pályát, szakmát válasszanak, amivel el tudnak helyezkedni a munkaerő piacon.

A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. E készség kialakításában sokat segíthetnek a szaktanárok és az osztályfőnökök. Szükség esetén meghívott előadók bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.

A továbbtanulni szándékozók számára minden részletre kiterjedő tájékoztatást nyújtunk a középiskolai és szakiskolai lehetőségekről. Az osztályfőnök gyakorlati segítséget is nyújtanak a középiskolai dokumentumok kitöltésében.

A tanulmányi munka segítése mellett a szociális hátrányok csökkentése is feladataink közé tartozik. Felhívjuk rászoruló tanulóink figyelmét az igényelhető szociális támogatási

lehetőségekre. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár vagy az osztályfőnök megismertetik a rászorulókat és szüleiket a támogatáskérés menetével, igény esetén segítik őket a dokumentáció kitöltésében, elkészítésében.

Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, részben pedig azok a felvilágosító előadások, programok, melyeket az iskolai védőnő és orvos, meghívott szakemberek tartanak az esélyegyenlőségi osztályfőnöki órákon illetve egészségügyi előadásokon.

Az egészség megőrzését szolgálják iskolánk sportprogramjai is, többek között a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló vegyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.

A szociális jellegű problémák megoldását segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a szociális segélylehetőségek figyelemmel kísérésével és a szülőknek és tanulóknak nyújtott információkkal, az igénylés helyéről és módjáról.

Az érintett tanulók tehetséggondozását a kulturális rendezvényeken való szerepeltetéssel valósítjuk meg, a rendezvények szervezésébe is minél nagyobb számban vonjuk be a rászoruló tanulókat. Segítjük tehetségük kibontakoztatását a sporttevékenységben is.

Szükség esetén a szülőkkel való kapcsolattartással, a problémáknak a szülőkkel történő megbeszélésével, életvezetési tanácsokkal sokat segíthetünk. A tanuló napköziben vagy tanulószobán történő elhelyezését szorgalmazzuk, ha tanulmányai vagy életkörülményei ezt indokolják.

Organikus eredetű problémák, pszichés vagy tanulási nehézségek esetén szakemberhez irányítjuk az érintett tanulót. A szakértői bizottság véleménye alapján pedig az iskola fejlesztőpedagógusa fejleszti a tanulókat.

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenység elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, aki munkáját az intézményvezetővel, szaktanárokkal és a szülőkkel együttműködve végzi. Ha indokolt, a gyermekvédelmi intézmények, és szakemberek segítségét kéri.

Az iskola szakmai és társadalmi kapcsolatrendszere nyitott. A tapasztalat szerint a társadalmi helyzet befolyásolja az oktatás eredményességét. Az eredmények rosszabbak ott, ahol problémás és nem együttműködő a szülői háttér. Ezért együttműködésre törekszünk az iskolába járó tanulók szüleivel és az oktatási intézményeken kívül az alábbi társadalmi szervezetekkel:

- családsegítő szolgálat
- védőnői hálózat
- Nevelési Tanácsadó
- Rendőrség

A kialakított kapcsolatokat az iskola többségében rendszeresen ápolja a tanulók érdekében. Az iskola esélyegyenlőségi törekvéseinek célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a törvényi előírásokat.

A közvetlen célcsoport: a tanulási és beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik.

A hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak kompenzálását és az esélyegyenlőség előmozdítását az iskola minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- beiratkozásnál
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- dicséret, elismerés gyakorlatában
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőségi célok elérésének érdekében vállaljuk, hogy iskolánkban a hátránnyal élők semmilyen módon nem lesznek megkülönböztetve társaiktól, faji, vallási, egészségi, és szociális helyzete miatt hátrányos megkülönböztetés nem érheti a tanulókat.

Társadalomismeret, hittan tantárgy illetve osztályfőnöki órák keretében a tanárok különös hangsúlyt fektetnek az etnikai és egyéb diszkrimináció társadalmi ellentmondásaira, ezek leküzdésére.

Törekszünk a jövőben az iskola teljes akadálymentesítésére anyagi lehetőségeink függvényében.

Kötelezettségek és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a közoktatási, intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket. Éppen ezért az elfogadott programot az intézményben jól látható helyen függeszték ki, a tanévnyitó értekezleten annak tartalmát ismertették.
- Az intézmény vezetője felelős a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.
- A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

5.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelünk az írásbeli, és a szóbeli számonkérések arányára. Minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Azért törekszünk minden műveltségi területen arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli, számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az e-naplóban még aznap rögzíteni.

5.8.1. A követelményrendszer

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- Tantárgyi követelmények – ezt a helyi tanterv határozza meg
- Magatartási követelmények – ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza
- Szorgalmi követelmények – ez a tanulók tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi

5.8.2. Tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése

- Az ellenőrzés – értékelés – osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősség érzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.
- Az objektív, igazságos értékelés – osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsanak. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.
- Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- Bármely tantárgy ellenőrzési – értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől, életkori sajátosságaitól és más tényezőktől függően rendkívül változatosak.
- A félévi és év végi osztályzat tükrözze a tanuló évközi teljesítményét. Értékelje igyekezetét.

- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza – teljes jogkörrel és felelősséggel.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenység alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból az első-negyedik, valamint környezetismeret tantárgyból a harmadik-negyedik évfolyamon félévkor és a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó félévi és év végi írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
- A negyedik évfolyamon a fenti tantárgyakon kívül idegen nyelvből is félévi és év végi írásbeli dolgozatban számolnak be tudásukról a tanulók.
- A negyedik évfolyamon, év végén magyar nyelv és irodalom illetve matematikából írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek.
- Az 5-8. osztályokban félévi és év végi írásbeli dolgozatot írnak a tanulók a következő tantárgyakból:

5.o. Felmérő: magyar nyelvtan
magyar irodalom
matematika
történelem
természettudomány

5.o. Szintvizsga év végén:

hittan
idegennyelv

6.o. Felmérő: magyar nyelvtan
magyar irodalom
történelem
természettudomány
idegennyelv

6.o. Szintvizsga év végén:

matematika

7.o. Felmérő: magyar
matematika

történelem
biológia
fizika
földrajz
idegennyelv

7.o. Szintvizsga év végén:

magyar nyelvtan
magyar irodalom

8.o. Szintvizsga félévkor:

idegennyelv

8.o. Szintvizsga év végén:

hittan

Felmérő: történelem
biológia
magyar nyelvtan
magyar irodalom
fizika
földrajz
matematika

- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz és hittan ellenőrzés:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagából és fő követelményeiből átfogó témazáró dolgozatot írnak
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők minden órán ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében, egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább két-háromszor kell felelnie szóban:
 - az ének/zene, a vizuális kultúra a digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

- Az értékelés – osztályozás az ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát helyi tantervünk követelményei határozzák meg.
- A fentiekől eltér az iskola első és második évfolyamának értékelési rendje. Ezeken az évfolyamokon – az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor – szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítés tartalmát a tanító a szülőkkel szülői értekezleten ismerteti. Ugyanúgy a szülőkkel ismertetni kell az alkalmazott évközi egyéni értékelési módokat is.
- A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon (3-8. évfolyam) év közben félévkor és év végén a tanuló értékelése osztályzattal történik minden tantárgyból.
- Az első (félévkor és év végén) és második (félévkor) évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanulók teljesítményétől függően a következő lehet:
 - kiválóan teljesített
 - jól teljesített
 - megfelelően teljesített
 - felzárkóztatásra szorul.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

Az év végi szöveges értékelést a Bizonyítványban (A Tü.829 sz. 16738) és annak pótlapján (A. Kö. 6002/gépi) végezzük el. A félévi értékelő lapok a következők:

FÉLÉVI ÉRTÉKELŐLAP

1. osztály

NÉV: _____

MAGATARTÁS: példás jó változó rossz

- fegyelmezett, példamutató – időnként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra, ritkán zavarja társait – gyakran zavarja társait – nehezen fegyelmezi magát

Az iskolai magatartási szabályokat:

- mindig betartja – nevelői figyelmeztetésre betartja – többszöri figyelmeztetés szükséges – rendetlen

Nevelőivel szemben:

- figyelmes – udvarias – tisztelettudó – tiszteletlen – nyitott – zárkózott

Társaival szemben:

- barátkozó – segítőkész – türelmes – elhúzódozó – közömbös – kötekedő
-
-

SZORGALOM: példás jó változó hanyag

Felszerelése:

- hiánytalan – ritkán hiányos – gyakran hiányos – rendben tartja – segítséggel rendben tartja – rendetlen

Munkavégzése:

- önálló – kitartó – nincs kitartása – önállótlán, segítséget igényel – sok segítséget igényel – pontos – pontatlan, de segítséggel jól dolgozik – pontatlan segítséggel is – gyors - kapkodó – megfelelő tempóban dolgozik – lassú

Órai munkája:

- aktív, sokat jelentkezik – megfelelő – rövid ideig érdeklődő – keveset jelentkezik, passzív
-
-

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

BESZÉDKÉSZSÉG:

Hangképzése:

- tisztán képezi – fejlesztésre szorul – logopédiai képzést igényel

Légzéstechnikája:

- megfelelő – fejlesztésre szorul

Szókincse:

- választékos, gazdag – korosztályának megfelelő – szegényes

Kifejezőkészsége:

- választékosan fejezi ki magát – rövid mondatokkal, kevés szóval fejezi ki magát – szavakban fejezi ki magát – kérdésre is csak szavakkal válaszol

A mindennapi kommunikáció alapformáit (köszönés, megszólítás, bemutatkozás, kérdezés, kérdés):

- jól használja – nem mindig használja megfelelően

OLVASÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Betűfelismerése:

- a tanult betűket biztosan felismeri – bizonytalan – bizonyos betűket téveszt – gyakran téveszt

Összeolvasása:

- folyamatos, jó tempóban – folyamatos, lassú tempóban – szótagolva, jó tempóban – szótagolva, lassan – akadozó, betűzgető – találgat – nem tud összeolvasni

Értő olvasása:

- érti, amit olvas – mondatokat megért – szavakat ért meg – 2-3 betűs szavakat ért meg – nem érti az olvasottakat
-
-

ÍRÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Betűismeret:

- a tanult betűket biztosan ismeri és írja – téveszt néhányat – sokat téveszt

Betűalak:

- szabályos – kissé szabálytalan – nem tetszetős – torz, hibás

Betűkapcsolás:

- szabályos – enyhébb kapcsolási hibával ír – rosszul, hibásan kapcsol

Másolás írottról:

- hibátlan – kevés hibával – sok hibával ír

Másolás nyomtatotról:

- hibátlan – kevés hibával – sok hibával ír

Képek nevének leírása:

- hibátlan – kevés hibával – nem tudja leírni

Írástempó:

- lendületes, gyors – megfelelő – lassú – kapkodó

Írásképe:

- esztétikus – tetszetős – rendezetlen - szabálytalan

Füzetek külalakja:

- tetszetős – rendezett – tiszta - megfelelő – változó – rendetlen
-
-

MATEMATIKA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

(_____ számkörben)

Számjegyek felismerésében, számjegyírásban:

- biztos – bizonytalan

Számfogalma:

- biztos – bizonytalan – fejlesztésre szorul

Matematikai jelek felismerése, alkalmazása:

- biztos – bizonytalan – nem tudja

Alapműveletek végzése (összeadás, kivonás, pótlás, bontás):

- pontosan, önállóan, hibátlanul számol – tévedések előfordulnak – sok hibát ejt – eszközök használatával, kevés nevelői segítséggel dolgozik – sok segítséget igényel

Egyszerű szöveges feladatot:

- önállóan – kevés segítséggel – sok segítséggel old meg

Sorozatok, függvények:

- szabályt önállóan megállapít, folytat – adott szabályú sorozatot tud folytatni – adott szabályú sorozatot is sok hibával folytat

Külalak:

- tiszta, gondos – nem eléggé rendes – többnyire tiszta – maszatos, rendetlen – sok az elsietett, elkapkodott munka
-
-

VIZUÁLIS KULTÚRA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Színek ismerete:

- biztos – kissé bizonytalan – hiányos – nem ismeri fel a színeket

Színhasználata:

- változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket

Ábrázolása:

- életkoránál jobb szintű – életkorának megfelelő – életkorának gyengén felel meg – nem felel meg az életkori elvárásoknak

Eszközhhasználata:

- a rajzeszközöket kiemelkedően - biztonságosan – megfelelően – bátoritanul használja

Munkadarab esztétikája:

- tetszetős, tiszta – megfelelő – elfogadható – maszatos, rendetlen
-
-

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Eszközhhasználata:

- biztonságos, helyes – megfelelő – bátoritanul használja, segítséget igényel

Kézügyessége:

- kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul

Munkadarabjai:

- pontosak – esztétikusak – kissé pontatlanok - pontatlanok

Tanult fogalmak ismerete:

- biztos – megfelelő – kevés hiba – hiányos

Tanult anyagokat és megmunkálásukat:

- ismeri – felszínesen ismeri
-
-

ÉNEK-ZENE:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Énekórákon:

- szívesen, lelkesen énekel – aktivitása változó – nehezen bevonható a közös éneklésbe – egyáltalán nem szeret énekelni, nem énekel

Ritmusgyakorlatok:

- kiváló – jó – megfelelő – még fejletlen

Dallam-reprodukáló képessége:

- kiváló – jó – megfelelő – fejlesztést igényel

Dalos játékokban:

- szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt

Furulya használat:

Furulya tartás és hangindítás:

- A furulyát helyesen tartja, a tanult technika szerint indít hangot.
- A furulyát még nem mindig tartja helyesen és a hang indításában is hibázik.
- A furulyát általában nem tartja helyesen és nem tudja, honnan kell a hangot indítani.

Furulyázott dallam és ritmus:

- Minden tanult dalt helyes ritmussal, tempó tartással és helyes dallammal játszik. Szépen szól a furulyája.
 - Általában helyes ritmussal és tempó tartással, valamint helyes dallammal furulyázza a tanult dalokat. A furulyája nem mindig szól szépen.
 - Nem tudja a dalokat helyes ritmussal és tempóban, valamint helyes dallammal furulyázni. A furulyája sokszor fals hangot ad ki
-
-

HITTAN:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Bibliai történeteket:

- pontosan tudja, szépen, önállóan adja elő – segítséggel el tudja mondani – nem képes a bibliai történeteket visszaadni

Tanult imákat:

- ismeri, önállóan el tudja mondani – segítséggel tudja – nem tudja

Tananyagot:

- pontosan elsajátította – tévedések előfordulnak – gyakorlást igényel
-
-

TESTNEVELÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása:

- sportszerű – szabálykövető – elfogadható – elutasító

Feladatvégzése:

- ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan – fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja:

- harmonikus – fejlett – még fejletlen

Gyakorlatok elsajátítására:

- könnyen – segítség nélkül – segítséggel képes

A gyakorlatokat:

- pontosan – figyelmesen – pontatlanul hajtja végre

Mozgásos játékokban:

- aktívan – szívesen- nem szívesen vesz részt
-
-

NÉPTÁNC

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása:

- szabálykövető – elfogadható – elutasító

Feladatvégzése:

- ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan – fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja:

- harmonikus – fejlett – még fejletlen

Mozgásos játékokban:

- aktívan – szívesen – nem szívesen vesz részt

Ritmusérzéke:

- bizonytalan – kialakulóban – jó – kiváló (vagy kiemelkedő)

Figura és dalismerete:

- nem megfelelő – megfelelő – jó – kiváló
-
-

Kelt: Pécel, _____

osztályfőnök

Ph.

FÉLÉVI ÉRTÉKELŐLAP

2. osztály

NÉV: _____

MAGATARTÁS: példás jó változó rossz

- fegyelmezett, példamutató – időnként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra, ritkán zavarja társait – gyakran zavarja társait – nehezen fegyelmezi magát

Az iskolai magatartási szabályokat:

- mindig betartja – nevelői figyelmeztetésre betartja – többszöri figyelmeztetés szükséges – rendetlen

Nevelőivel szemben:

- figyelmes – udvarias – tisztelettudó – tiszteletlen – nyitott – zárkózott

Társaival szemben:

- barátkozó – segítőkész – türelmes – elhúzódozó – közömbös – kötekedő
-
-

SZORGALOM: példás jó változó hanyag

Felszerelése:

- hiánytalan – hiányos – rendben tartja – segítséggel rendben tartja – rendetlen

Munkavégzése:

- önálló – kitartó – nincs kitartása – önállótlán, segítséget igényel – sok segítséget igényel – pontos – pontatlan, de segítséggel jól dolgozik – pontatlan segítséggel is – gyors – megfelelő tempóban dolgozik – lassú

Órai munkája:

- aktív, sokat jelentkezik – megfelelő – rövid ideig érdeklődő – keveset jelentkezik – passzív
-
-

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

OLVASÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Beszédkésztség:

Beszéde:

- érthető és tagolt – megfelelő - nehezen érthető

Szóincse:

- választékos, gazdag – korosztályának megfelelő - szegényes

Kifejezőkészsége:

- választékosan fejezi ki magát – rövid mondatokkal, kevés szóval fejezi ki magát – szavakban fejezi ki magát – kérdésre is csak szavakkal válaszol

A mindennapi kommunikáció alapformáit (köszönés, megszólítás, bemutatkozás, kérdezés, kérdés):

- jól használja – nem mindig használja megfelelően

Olvasás, szövegértés:

A mű témájának, eseményeinek, szereplőinek megállapítása:

- biztos és pontos – bizonytalan – tanítói segítséget igényel

Az események összefoglalása, lényeges gondolatok kiemelése:

- jó – megfelelő – gyenge

Szövegértése:

- az olvasott mű tartalmát megérti – az olvasott mű tartalmának megértésében bizonytalan – az olvasott műből részeket ért meg – nem érti az olvasottakat

Szövegfeldolgozása:

- feladatsor alapján önálló, hibátlan – megfelelő – feladatsor alapján kevés segítséget igényel, kevés hibával dolgozik – bizonytalan – segítséget igényel

Szavak, szó szerkezetek, mondatok hangsúlyozása:

- jó – megfelelő – gyakorlást igényel

Hangos olvasása:

- folyamatos, jó tempóban – folyamatos, lassú tempóban – szótagolva, jó tempóban – szótagolva, lassan – akadozó, betűzgető – találgat

NYELVTAN:

Kiválóan teljesített - jól teljesített - megfelelően teljesített - felzárkóztatásra szorul

Betűrendbe sorolása:

- biztos – kevés hibával dolgozik – sok hibával dolgozik – segítséggel sem tudja

Magánhangzók, mássalhangzók ismerete:

- tudja – bizonytalan – nem tudja

Szótagolás, és elválasztás szabályait:

- tudja és alkalmazza – tudja, de alkalmazásukban bizonytalan – ismeretei hiányosak, alkalmazásukban bizonytalan

A helyesírási elveket, szabályokat:

- biztosan – kevés hibával – sok hibával alkalmazza

A mondatokról tanult ismeretei:

- biztosak – pontatlanok

A j/ly-os szavakat:

- biztosan, hibátlanul – kevés hibával – sok hibával írja

Írás

Íráshasználata:

- másolásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan
- tollbamondásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan
- akaratlagos írásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan

Írásképe:

- esztétikus – egyéni – megfelelő – rendezetlen

Munkatempója:

- gyors – megfelelő tempóban dolgozik – változó – kapkodó – lassú tempóban

Önellenzése:

- megbízható – pontos – általában pontos – pontatlan – még nem megbízható

MATEMATIKA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

(100-as számkörben)

Számfogalma:

- biztos – bizonytalan

Számok képzésében, helyiérték szerinti bontásában:

- biztos – bizonytalan – nem tudja

Alapműveletek végzése (összeadás, kivonás, szorzás, osztás):

- pontosan, önállóan, hibátlanul számol – tévedések előfordulnak – sok hibát ejt
- eszközök használatával, kevés nevelői segítséggel dolgozik – sok segítséget igényel

Szöveges feladatot:

- önállóan – kevés segítséggel – sok segítséggel old meg

Szöveges feladatokhoz megoldási tervet, táblázatot, rajzot, diagramot:

- önállóan, pontosan készíti – önállóan, pontatlanul készíti – segítséggel készíti

A szabvány mértékegységek ismerete:

- ismeri a tanult mértékegységeket, váltásukban biztos – ismeri, de váltásukban bizonytalan – ismeretei kissé hiányosak, több hibával váltja őket – ismeretei hiányosak, váltásukat nem tudja

Függvények, sorozatok:

- szabályt önállóan megállapít, folytat – adott szabályú sorozatot tud folytatni – adott szabályú sorozatot is sok hibával folytat

Síkidomokat:

- felismeri és megnevezi – még bizonytalan –nem ismeri fel

Munkatempója:

- gyors – megfelelő tempóban dolgozik – változó – kapkodó – lassú tempóban

Önellenzése:

- megbízható – pontos – általában pontos – pontatlan – még nem megbízható

VIZUÁLIS KULTÚRA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Színek ismerete:

- biztos – kissé bizonytalan – hiányos – nem ismeri fel a színeket

Színhasználata:

- változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket

Ábrázolása:

- életkoránál jobb szintű – életkorának megfelelő – életkorának gyengén felel meg – nem felel meg az életkori elvárásoknak

Eszközhhasználata:

- a rajzeszközöket kiemelkedően – biztonságosan – megfelelően – bátortalanul használja

Munkadarab esztétikája:

- tetszetős, tiszta – megfelelő – elfogadható – maszatos, rendetlen
-

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Eszközhhasználata:

- biztonságos, helyes – megfelelő – bátortalanul használja, segítséget igényel

Kézügyessége:

- kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul

Munkadarabjai:

- pontosak – esztétikusak – kissé pontatlanok – pontatlanok

Tanult fogalmak ismerete:

- biztos – megfelelő – kevés hiba – hiányos

Anyagismerete, megmunkálása:

- a tanult anyagokat biztosan – felszínesen ismeri
-

ÉNEK-ZENE:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Énekórákon:

- szívesen, lelkesen énekel – aktivitása változó – nehezen bevonható a közös éneklésbe – egyáltalán nem szeret énekelni, nem énekel

Ritmusgyakorlatok:

- kiváló – jó – megfelelő – még fejletlen

Elméleti ismeretek felismerésében és alkalmazásában:

- biztos – kis segítséget igényel – még bizonytalan

Dallam-reprodukáló képessége:

- kiváló – jó – megfelelő – fejlesztést igényel

Dalos játékokban:

- szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt

A tanult dalok szövegét:

- ismeri – bizonytalan – nem ismeri

Furulya használat:

Furulya tartás és hangindítás:

- A furulyát helyesen tartja, a tanult technika szerint indít hangot.
- A furulyát még nem mindig tartja helyesen és a hang indításában is hibázik.
- A furulyát általában nem tartja helyesen és nem tudja, honnan kell a hangot indítani.

Furulyázott dallam és ritmus:

- Minden tanult dalt helyes ritmussal, tempó tartással és helyes dallammal játszik. Szépen szól a furulyája.
- Általában helyes ritmussal és tempó tartással, valamint helyes dallammal furulyázza a tanult dalokat. A furulyája nem mindig szól szépen.
- Nem tudja a dalokat helyes ritmussal és tempóban, valamint helyes dallammal furulyázni. A furulyája sokszor fals hangot ad ki

HITTAN:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Bibliai történeteket:

- pontosan tudja, szépen, önállóan adja elő – segítséggel el tudja mondani – nem képes a bibliai történeteket visszaadni

Bibliai történetek tanulságait:

- megérti – nem érti

Tanult imákat:

- ismeri, önállóan el tudja mondani – segítséggel tudja – nem tudja

Tananyagot:

- pontosan elsajátította – tévedések előfordulnak – gyakorlást igényel
-
-

TESTNEVELÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása:

- sportszerű – szabálykövető – elfogadható – elutasító

Feladatvégzése:

- ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan – fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja:

- harmonikus – fejlett – még fejletlen

Gyakorlatok elsajátítására:

- könnyen – segítség nélkül – segítséggel képes

A gyakorlatokat:

- pontosan – figyelmesen – pontatlanul hajtja végre

Mozgásos játékokban:

- aktívan – szívesen – nem szívesen vesz részt
-
-

NÉPTÁNC

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása:

- szabálykövető - elfogadható – elutasító

Feladatvégzése:

- ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja:

- harmonikus – fejlett – még fejletlen

Mozgásos játékokban:

- aktívan – szívesen – nem szívesen vesz részt

Ritmusérzéke:

- bizonytalan – kialakulóban – jó – kiváló (vagy kiemelkedő)

Figura és dalismerete:

- nem megfelelő – megfelelő – jó – kiváló

Kelt: Pécel, _____

osztályfőnök

Ph.

- A félévi, illetve év végi osztályzatok kerekítési szabályait a tantestület szavazza meg.
- Az osztályzatok jelölése:
 - 4-es erősségű – vizsga jegyek
 - 3-as erősségű – témazáró dolgozat
 - 2-es erősségű – írásbeli, szóbeli felelet
 - 1-es erősségű – szorgalmi feladat, beszámoló, kis előadás
- A félévi és év végi felmérő dolgozatból, valamint a témazáró dolgozatból naponta egynél több nem írható.
- A szülő az e-naplóba beírt osztályzatokat, bejegyzéseket „látamozással” veszi tudomásul.
- A második osztály évvégétől negyedik osztály évvégéig a néptánc tantárgy osztályzása félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba jeggyel történik.
- A második-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:
 - második évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés és hittan
 - harmadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés, digitális kultúra és hittan
 - negyedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés, digitális kultúra és hittan
 - ötödik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, természettudomány, technika és tervezés, testnevelés, hittan vizuális kultúra, ének-zene, digitális kultúra
 - hatodik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, vizuális kultúra, ének-zene, természettudomány, technika és tervezés, testnevelés, hittan, hon- és népismeret, digitális kultúra
 - hetedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, kémia, földrajz, fizika, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, hittan, digitális kultúra, dráma és színház, technika és tervezés,

- nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, kémia, földrajz, fizika, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, hittan, digitális kultúra, állampolgári ismeretek
- A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.
- Ha a tanulónak minden osztályzata jeles, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki.

A dicséretek az e-naplóban, törzslapon és bizonyítványban is dokumentálni kell.

5.8.3. Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű - az egyedi, választékos stílust nélkülöző - beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

Iskolánkban az írásbeli beszámoltatás különböző formái

- témazáró dolgozatok
- félévi és év végi dolgozatok
- röpdolgozatok
- feladatlapok, mérőlapok
- fogalmazások
- beszámolók
- rajzok, térképek, grafikonok készítése

Valljuk, hogy minden tantárgy, de főleg a humán tantárgyak esetében nagyon fontos, hogy megfelelő arányban történjen a tanulók szóbeli és írásbeli beszámoltatása.

Az írásbeli beszámoltatáson belül odafigyelünk a teszt és feladatlapok használatának gyakoriságára. Mindezek nagyon szükségesek, mivel gyermekeink a mai világ jellemzői miatt (TV, számítógép, mobiltelefon használata) mind kevesebbet beszélnek, és mind rövidebben fejezik ki magukat írásban.

Célunk úgy a beszédképesség, mint a fogalmazó készség fejlesztése.

Az írásbeli beszámoltatás esetében nagyon fontosnak tartjuk:

- a tanuló előzetes tájékoztatását a beszámoltatás időpontjáról és tárgyköréről
- az írásbeli beszámoltatás menetének meghatározását
- a javítással kapcsolatos következmények meghatározását

A pedagógus a beszámoltatás előtt köteles elmondani:

- hová kell feltüntetni a tanuló nevét, osztályát, a számonkérés időpontját
- a tanulók csak az említett lapokon dolgozhatnak, vagy másokon is
- milyen íróeszközzel dolgozhatnak
- a rajzokat, ábrákat milyen íróeszközzel lehet elkészíteni
- milyen eszközöket használhatnak a dolgozat írásakor
- a beszámoltatás időtartamát

A pedagógus feladata a beszámoltatás után:

- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot egy héten belül kijavítja,
- a hibákat, tévedéseket a tanár piros tollal javítja
- a dolgozatra a tanár rávezeti a javítás időpontját, valamint a feladatonkénti vagy feladat elemenkénti és az összesített pontszámokat
- a kijavított dolgozatokat a pedagógus aláírásával látja el
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulónak.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal csak egy témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni
- Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot egy héten belül kijavítja;

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átszámolását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyakat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-39%	elégtelen (1)
40-59%	elégséges (2)
60-79%	közepes (3)
80-89%	jó (4)
90-100%	jeles (5)

A magatartás és szorgalom számjegyes értékelése nehezen közvetíti a szülők, diákok felé azt az összetett képet, mely a tanulókról az iskolai közegben kialakul, ezért e területek értékelése félévkor, és év végén szöveges formában is megtörténik, külön értékelő lapon. Az értékelési rend kidolgozása során az a célunk, hogy a gyermekekben helyes önkép alakuljon ki a nálunk töltött évek alatt. Elsődlegesen szem előtt tartjuk a gyermekek saját fejlődésének mérését, lehetőséget adunk nekik, hogy saját magukhoz képest éljék meg a fejlődést. Ennek a rendszernek a kialakítása felmenő rendszerben történik.

Az írásbeli dolgozatokat javítás után nem a tanulók kapják vissza, így megszűnik az egymás „értékelése”, kategorizálása érdemjegy alapján, a diákok részéről. Minden tanuló számonkérési anyaga egy saját névvel ellátott mappába kerül, melyet a szülő bármikor megtekinthet. Elégtelen, és elégséges szintű teljesítésnél a szülő azonnali értesítést kap. Minden negyedévben egy alkalommal az iskola tanítói fogadják a szülőket, és a tanulót, ahol együtt értékelik az eddigi iskolai teljesítményét, fejlődését a gyermeknek, közösen rávilágítanak a fejlődésre, illetve annak további lehetőségeire. Itt a diák is láthatja saját írásbeli beszámolóit.

5.8.4. Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.

- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítette
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
 - egyéni munkarend szerinti tanulónak
- Az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.

5.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Iskolánk a házi feladatot elengedhetetlen pedagógiai eszköznek tartja a kitűzött oktatási cél elérésében. Segíti a tanulót az órán hallott ismeretek rendszerezésében, elmélyítésében, kreatív alkalmazásában. Nagymértékben hozzájárul a helyes önismeret kialakulásához.

A házi feladatok meghatározásának elvei:

- igazodjon a tanulók életkorához és egyéni adottságaihoz, képességeihez és érdeklődéséhez – tehát legyen differenciált
- illeszkedjen a tanítási-tanulási folyamatba
- vegye figyelembe az átlagos képességű, átlagos felkészültségű tanuló napi iskolai terhelhetőségét
- segítse elő a tanult ismeretek megszilárdítását, a készségek begyakorlását, a képességek fejlődését
- feleljen meg a tantárgyi sajátosságoknak
- biztosítsa a tanulók egyenletes terhelését

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
- Az első-második évfolyamon a tanulók a házi feladatot a napközi foglalkozások keretében készítik el.
- A harmadik-negyedik évfolyamon a tanulók a házi feladatokat a napközi foglalkozásokon, a nem napközis tanulóink otthon készítik el
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a házi feladatokat a tanulók a tanulószobán, a nem tanulószobás tanulóink otthon készítik el
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését - a befektetett munka arányában - jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

5.10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében, ahol a két oktatott nyelv angol, illetve német nyelv. Csoportbontás lép még föl a digitális kultúra tantárgy esetében a tanulói létszám alapján, technika és tervezés tantárgy esetében valamint a hittan tantárgy esetében a katolikus és református hitoktatás miatt és ha a létszám megengedi, akkor évfolyamon belüli összevonás történik. Ennek meghatározása a szülői kérés alapján történik, attól függ, hogy mely egyházhoz tartozik a gyermek.

5.11. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskolában évente egy alkalommal, gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Ennek időpontjának meghatározásakor figyelembe kell venni a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglalt határidőket.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetik az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságokat. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT® rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két, illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a Netfit szoftveres rendszerén keresztül a szülők tudomására hozzák.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

5.11.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, fittségi tesztek:

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömegindex mérése – testtömeg-index (BMI):

A testtömegindex, vagy ismertebb nevén a BMI az egyén tápláltsági állapotát tükröző mutató, amely a testtömeg testmagassághoz viszonyított mennyiségét jelenti. A BMI kiszámításához a testmagasság és a test megmérést kell elvégeznünk.

A BMI-t úgy számítjuk ki, hogy a kg-ban megadott testtömeg értéket elosztjuk a m-ben mért testmagasság négyzetével:

$$\text{BMI} = \text{testtömeg (kg)} / \text{testmagasság}^2 (\text{m}^2)$$

Testmagasság mérése:

A tanuló cipő nélkül, háttal a falnak helyezkedik el a testmagasság-mérő alá. A sarok és a lapocka érintse a falat. Ezután a testmagasság-mérőt lehúzzuk a fej legmagasabb pontjára.

Testzsírszázalék mérése:

A speciális testzsírszázalék-mérő készüléken beállítjuk a tanuló életkorát, testmagasságát és nemét. Ezt követően a tanuló mezítláb helyezkedjen el a készüléken, talpával az elektródákon. Fogja meg a kézi vezérlőn lévő elektródákat és emelje a karját mellső középtartásba. Maradjon ebben a pozícióban addig, amíg a kijelzőn megjelenik a tanuló testsúlya.

2. Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt - 20 méter – aerob kapacitás

Kijelölünk egy 20 m. hosszú pályarészt, ahol jelölőbóják segítségével egymástól 1-1,5 m-re sávokat alakítunk ki. A tanulók felállnak egy vonalban a rajtvonal mögé, mindenki külön sávban. A teszt során fokozatosan gyorsuló sebességét hangjelzések diktálják. Két hangjelzés között kell mindig átfutni az egyik vonaltól a másikig, vagyis a hangjelzésekkel egyidőben kell megfordulni. A futás lassan kezdődik, majd 1 percenként fokozatosan gyorsul. A tanulóknak a jelzőhang megszólalása előtt el kell érniük a táv végét úgy, hogy lábukkal érintik, vagy áthaladnak a vonalon. A hangjelzés megszólalása után azonnal tovább kell futniuk az ellenkező irányba. Egy-egy szint végét a távok végét jelző hangtól eltérő hang jelzi - eltelt 1 perc. A teszt teljes kifáradásig tart. 1 hiba belefér, a másodiknál véget ér a teszt a tanuló számára.

3. Vázizomzat fitsségi profil:

Ütemezett hasizom teszt:

A tanuló hanyatt fekvésben helyezkedik el a talajon, lábai kis terpeszben, térde behajlítva, talpak a padlón. Egy 12 cm. széles szalagot (távolságjelző csík) áthúzzunk a behajlított térdek alatt úgy, hogy mindkét középső ujjja érintse a csík szélét. A teszt végrehajtásának ütemét folyamatos hangjelzés biztosítja: fel-le. Minden ismétlést 3 mp. alatt kell végrehajtani. A „fel” hangjelzésre a tanulónak addig kell felgördülnie, amíg a középső ujjai el nem érik a mérőcsík távolabbi szélét. A saroknak végig a talajon kell maradnia. A „le” hangjelzésre pedig vissza kell ereszkednie a kiinduló helyzetbe, amíg a fej nem érinti a talajt. 1 hiba belefér, a másodiknál véget ér a teszt a tanuló számára.

Törzsemelés teszt:

A tanuló hason fekvésben helyezkedik el a talajon, kezei a combjai alatt, homloka és lábfeje érinti a talajt. Törzsből elemelkedik a talajtól homorítás nélkül, a nyaki és a háti gerinc egy vonalban van. Addig tartja ezt a pozíciót, amíg mérőműszer segítségével megméri az állcsúcs és a talaj közti távolságot.

Ütemezett fekvőtámasz teszt:

A tanuló vállszélességű fekvőtámaszban helyezkedik el a talajon, ujjai előre mutatnak, háta egyenes, törzse feszes, térd nyújtva, a tekintet lefelé néz. A teszt közben a tanulónak folyamatos karhajlítást és karnyújtást kell végeznie a hangjelzés által meghatározott ütemben. A „le” hangjelzésre a tanuló 90⁰-os szögig hajlítsa a könyökét, a „fel” hangjelzésre teljesen nyújtsa ki. Minden ismétlést 3 mp. alatt kell végrehajtania. A felkar párhuzamos kell legyen a

talajjal, a test egyenes tartásban van. 1 hiba belefér, a másodiknál véget ér a teszt a tanuló számára.

Kézi szorítóerő mérése:

A bekapcsolt kézi szorítóerő-mérő készüléken állítsuk be a tanuló életkorát és nemét. A tanuló álljon kisterpeszbe, a készüléket engedje mélytartásba, ezt követően szorítsa meg az eszköz markolatát a maximális erő kifejtés eléréséig. A mérést mindkét kéz esetében 2-2-szer végezzük el, és a jobbik eredményt vesszük figyelembe. A teszt eredményét a jobb és a bal kéz méréseinek átlaga adja.

Helyből távolugrás teszt:

A tanuló vállszéles terpeszállásban helyezkedik el az elugró vonal mögött. Előzetes lendületszerzés után páros lábról ugorjon el a lehető legnagyobb vízszintes távolság elérésére törekedve. A talajfogás páros lábbal történjen. Az elugró vonalhoz közelebbi sarok és az elugró vonal közötti távolságot mérjük. 3 ugrás lehetősége biztosított, a legjobbat vesszük figyelembe.

4. Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A tanuló cipő nélkül, nyújtott ülésben helyezkedik el a falnak támasztott, skálával ellátott speciális, erre a célra szolgáló mérőeszköz előtt úgy, hogy sarka érinti a mérőeszköz elejét. Egyik lábát hajlítsa be és helyezze a nyújtott láb térdé mellé kb. 5-6 cm-re, talpa a földön. Karját nyújtsa ki, kezét tegye egymásra és helyezze a mérőeszköz tetejére. Ezután végezzen 4-szer törzsdöntést előre úgy, hogy a 4. végrehajtásnál törekedjen a maximális távolság elérésére. A végső helyzetet addig tartsa, amíg leolvasásra kerül az eredmény. A tesztet lábtartáscserével is el kell végezni. A teszt értékét a jobb és a bal láb esetében végett mérési eredmények átlaga adja.

NETFIT zónahatárok 2018 (kézi szorítóerő mérés új sztenderdjeivel):

[https://www.mdsz.hu/wp-](https://www.mdsz.hu/wp-content/uploads/2018/10/389_18_MDSZ_NETFIT_PLAKAT_MOD.pdf)

[content/uploads/2018/10/389_18_MDSZ_NETFIT_PLAKAT_MOD.pdf](https://www.mdsz.hu/wp-content/uploads/2018/10/389_18_MDSZ_NETFIT_PLAKAT_MOD.pdf)

5.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

5.12.1 A magatartás értékelésének elvei

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a második-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását a első évfolyamon a félév és a tanítási év végén a második évfolyamon félév végén az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti és ezt az értékelőlapra, illetve a bizonyítványba bejegyzik.

A második évfolyam végétől nyolcadik évfolyam végéig a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás – félévi és év végi osztályzatot az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az e-naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- felelősségérzettel van az iskola, a közösség iránt
- betartja az iskola házirendjét és arra törekszik, hogy iskolatársai is betartsák
- önként vállal feladatokat és azokat megbízhatóan teljesíti, kötelességtudó
- önállóan és meggyőződéssel nyilvánítja ki véleményét
- emberi kapcsolataiban őszinte
- társait, a rászorulókat szívből segíti, segítőkész
- a felnőttekkel, pedagógusokkal és társaival szemben művelt gyerekhez illő hangnemet használ, udvariasan, előzékenyen viselkedik, tisztelettudó
- lelki érettségének megfelelően önnevelésre, önfegyelemre, önművelésre törekszik, az ehhez kapott útmutatást elfogadja, igyekszik megvalósítani
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- az osztály és az iskolaközösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi a iskola felszerelését, környezetét

- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- az előbbiek egyike ellen súlyosan, illetve kisebb mértékben, de ismételten vétett, de
- a házirendet betartja
- a tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy nagyon ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, késztetésre vesz részt
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása
- egynél több igazolatlan órája van

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az előbbiek egyike ellen súlyosan, illetve kisebb mértékben, de ismételten vétett, vagyis
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy a tanórán kívüli többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- osztályfőnöki vagy igazgatói intője van
- egynél több igazolatlan órája van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza, több alkalommal mulasztott
- szintvizsgán másolt vagy sugott
- egyházi szertartások közben méltatlanul viselkedik

- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intője, vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

5.12.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az második-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén a második évfolyamon félév végén az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal több feladatot is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- a taneszközei tiszták, rendesek és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többletfeladatot tanórán kívüli foglalkozáson, vagy versenyeken való rész-vételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- a taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- eredményeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásához az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- a szintvizsgákon jó eredményeket ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

5.12.3 A magatartás és szorgalomjegyek szöveges értékelése

Fontosnak tartjuk a tantárgyi tudás elsajátításának képességén túl a diákok személyiségének egészéről, a tanárokból kialakult kép visszatükrözését a szülők és a tanulók felé. (ESZMÉNY-BIZALOM) Ez a visszatükrözött kép a tanulók helyes önértékelésének kialakításában is segítségül van, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy a kisiskoláskorban, életkori feladatnak tekinthető döntésképes magatartás kialakuljon. A magatartás és szorgalom értékelését, a bizonyítványban megszokott módon túl, szöveges módon is elkészítjük a nálunk tanuló diákokról. Ezt a szöveges jellemzést az osztályfőnök készíti el minden tanulóról, személyre szólóan. A jellemzést az év végi bizonyítvánnyal együtt kapják meg.

A szöveges megfogalmazás tájékoztatást ad a diákok érzelmi intelligenciájának fejlődéséről, órai figyelméről, munkatempójáról, tanítóikkal, társaikkal való viszonyáról, saját magukhoz viszonyított fejlődésükről, közösségért vállalt feladataikról, étkezési kultúrájukról.

A szöveges értékelést azért tartjuk fontosnak, mert az iskolai évek alatt nemcsak a velük született értelmi, érzelmi készségek fejlesztése az elsődleges, hanem az ezekkel való élni, gazdálkodni tudás is a szociális kapcsolatokon keresztül. Hogy ezek a kapcsolatok, kapcsolódások hogyan működnek, csak a környezetünkből kapott, visszatükrözött képen keresztül tudhatjuk meg. Az így kialakult tükörkép megtekintése fontos a helyes önértékelés, öntudat, önbizalom kialakulásához, melyek hosszútávon a döntőképes, tetteiért felelősséget vállaló személyiség létrejöttéért felelős „belső erők”.

Egy összetett tükörkép kialakítása összetett feladat, de ennek valós képnek fontos kitétele, hogy a gyermek társas kapcsolatait minden szinten figyelembe vegyék.

A diák rendelkezik egy képpel, amit ő hordoz magában, magáról. Társaiban is kialakulnak vélemények a viselkedésével kapcsolatban, és tanítói is alkotnak véleményt róla. Ez a három „tükörkép” adja a magatartás, és szorgalom értékelésének alapját.

Hogy az osztályfőnök számára könnyen, és világosan rendszerezhető legyen a képek sora, egy táblázatos rendszert dolgoztunk ki a vélemények megjelenítésére. Két táblázat készült el, egy az osztályban tanító pedagógusoknak, egy pedig – más szóhasználattal, nyelvezettel- a gyermekeknek.

Az osztályban tanító minden pedagógus kitölt az adott diákról egy-egy táblázatot. Ez az információ elektronikus úton is eljuthat az osztálytanítóhoz.

A diák kitölt egyet magáról, valamint az osztálytársai közül hárman töltenek ki egy-egy táblázatot róla. A három osztálytárs:-padtárs, -baráti kör egy tagja,- semleges diák.

Az osztályfőnöknél gyűlnek a „tükrök”, aki ezek alapján készíti el az év végi szöveges magatartás és szöveges értékelést. Ez nem csak a tanórai feladatok elvégzésének mikéntjét tartalmazza, hanem kitér a társas viselkedés, iskolai viselkedés szabályaira, önfegyelmzés képességére, étkezési kultúrára is.

A diákok egy külön erre a célra készült gyűjtőben kapják meg a szöveges értékelést, melyet a bizonyítvánnyal együtt vissza kell hozni.

Az osztályban tanító pedagógusok az alábbi táblázatot töltik ki:

Magatartás

	Még nem jellemző	Kialakulóban	Jellemző
Házirendet betartja			
Magatartása fegyelmezett			
Magatartásával nem zavarja társait, könnyen alkalmazkodik másokhoz			
Feladatait kötelességtudóan elvégzi			
Osztályközösséget érintő feladatokban szívesen részt vesz			
Az iskola életében aktívan szerepet vállal			
Felnőttekkel szemben udvarias, tisztelettudó, segítőkész			
Az nevelőinek, az iskolában dolgozóknak mindig köszön			
Osztályközösségben együttműködő			
Társaival szemben segítőkész, előzékeny, udvarias			
Tanórán figyelmes, képes a korától elvárható ideig figyelmét egy adott feladatra összpontosítani			
Képes érzelmeit, indulatait kontrollálni			
Előforduló téves döntéseiről, tetteiről a felelősséget vállalja.			
Munkáját ért kritikát, építő véleményezést jól fogadja, abból okulni igyekszik			
Saját munkáját önállóan, becsületesen javítja			
Iskolai környezetére vigyáz, saját szűkebb környezetét rendben tartja			
Közös étkezések alkalmával, az étkezés közösségi szabályait betartja, étkezési kultúrája fejlett			

Szorgalom

	Még nem jellemző	Kialakulóban	Jellemző
Törekszik képességeinek megfelelő teljesítményt nyújtani a tanítási órákon			

Törekszik képességeinek megfelelő teljesítményt nyújtani az önálló feladatok elvégzésénél is			
Tanítási órákon aktív, érdeklődő			
Tanítási órákon kívüli eseményeken aktív, érdeklődő			
Tanulmányi feladatait mindig, időben elvégzi			
Füzetvezetése rendezett, naprakész			
Hetesi feladatait maradéktalanul, felszólítás nélkül ellátja			
Szívesen vállal többlet feladatokat is			
Munkatempója életkorának megfelelő			
Tanórákon kívüli foglalkozásokon szívesen vesz részt			
Tanulmányi versenyeken gyakran indul			
Taneszközei a tanítási órákon hiánytalanok			
Munkaeszközei tiszták, rendesek, azokat órán, és szünetekben rendezett formában tartja			
Csoportmunkában aktívan vesz részt			
Szorgalom			
Törekszik képességeinek megfelelő teljesítményt nyújtani a tanítási órákon			
Törekszik képességeinek megfelelő teljesítményt nyújtani az önálló feladatok elvégzésénél is			
Tanítási órákon aktív, érdeklődő			
Tanítási órákon kívüli eseményeken aktív, érdeklődő			
Tanulmányi feladatait mindig, időben elvégzi			
Füzetvezetése rendezett, naprakész			
Hetesi feladatait maradéktalanul, felszólítás nélkül ellátja			
Szívesen vállal többlet feladatokat is			
Munkatempója életkorának megfelelő			
Tanórákon kívüli foglalkozásokon szívesen vesz részt			
Tanulmányi versenyeken gyakran indul			
Taneszközei a tanítási órákon hiánytalanok			
Munkaeszközei tiszták, rendesek, azokat órán, és szünetekben rendezett formában tartja			

Csoportmunkában aktívan vesz részt			
------------------------------------	--	--	--

A tanuló az alábbi táblázatot tölti ki:

Magatartás

	Ritkán sikerül	Igyekszem, még nem mindig sikerül	Mindig így van
Az iskolai szabályokat mindig betartom			
Fegyelmezetten viselkedem			
Viselkedésemmel nem zavarom társaim			
Feladataim hiány nélkül elvégzem			
Az osztály közös feladataiban szívesen részt veszek			
Az iskolai közös feladatokban szívesen részt veszek			
Felnőttekkel udvarias, tisztelettudó, segítőkész vagyok			
Az nevelőimnek, az iskolában dolgozóinak mindig köszönök			
Osztálytársaimmal szívesen együttműködöm			
Társaimmal szemben segítőkész, udvarias vagyok			
Tanórán figyelmes vagyok			
Indulataimon, érzéseimen tudok uralkodni			
Ha hibázom, tévedek, vállalom a felelősséget.			
Hibáimat könnyen javítom, igyekszem jóvá tenni.			
Órai , saját munkámat becsületesen javítom			
Tanítási órákon, és az étkezések során figyelek, hogy az asztalom rendezett tiszta maradjon			

Szorgalom

	Ritkán sikerül	Igyekszem, még nem mindig sikerül	Mindig így van
A tanítási órákon minden tölem telhetőt megteszek a jó teljesítményért			
Önálló feladatoknál minden tölem telhetőt megteszek a jó teljesítményért			
Tanítási órákon szorgalmas vagyok, gyakran jelentkezem			
Tanítási órákon kívüli eseményeken szorgalmas, érdeklődő vagyok			
Iskolai feladataimat mindig, időben elvégzem			

Füzetvezetésem rendezett			
Hetesként, feladataimat hiány nélkül, felszólítás nélkül elvégzem			
Szívesen vállalom többlet feladatokat is			
Tanórákon kívüli foglalkozásokon szívesen veszek részt			
Tanulmányi versenyeken gyakran indulok			
Tan eszközeim a tanítási órákon hiánytalanok			
Munkaeszközeim tiszták, rendesek, azokat órán, és szünetekben rendezett formában tartom			
Csoportmunkában szívesen, tevékenyen részt veszek			

Az osztálytárs az alábbi táblázatot tölti ki:

Magatartás

	Ritkán sikerül	Igyekszem, még nem mindig sikerül	Mindig így van
Az iskolai szabályokat mindig betartom			
Fegyelmezetten viselkedem			
Viselkedésemmel nem zavarom társaim			
Feladataim hiány nélkül elvégzem			
Az osztály közös feladataiban szívesen részt veszek			
Az iskolai közös feladatokban szívesen részt veszek			
Felnőttekkel udvarias, tisztelettudó, segítőkész vagyok			
Az nevelőimnek, az iskolában dolgozóinak mindig köszönök			
Osztálytársaimmal szívesen együttműködöm			
Társaimmal szemben segítőkész, udvarias vagyok			
Tanórán figyelmes vagyok			
Indulataimon, érzéseimen tudok uralkodni			
Ha hibázom, tévedek, vállalom a felelősséget.			
Hibáimat könnyen javítom, igyekszem jóvá tenni.			
Órai , saját munkámat becsületesen javítom			
Tanítási órákon, és az étkezések során figyelek, hogy az asztalom rendezett tiszta maradjon			

Szorgalom

	Ritkán sikerül	Igyekszem, még nem mindig sikerül	Mindig így van
A tanítási órákon minden tölem telhetőt megteszek a jó teljesítményért			
Önálló feladatoknál minden tölem telhetőt megteszek a jó teljesítményért			
Tanítási órákon szorgalmas vagyok, gyakran jelentkezem			
Tanítási órákon kívüli eseményeken szorgalmas, érdeklődő vagyok			
Iskolai feladataimat mindig, időben elvégzem			
Füzetvezetésem rendezett			
Hetesként, feladataimat hiány nélkül, felszólítás nélkül elvégzem			
Szívesen vállalom többlet feladatokat is			
Tanórákon kívüli foglalkozásokon szívesen veszek részt			
Tanulmányi versenyeken gyakran indulok			
Taneszközeim a tanítási órákon hiánytalanok			
Munkaeszközeim tiszták, rendesek, azokat órán, és szünetekben rendezett formában tartom			
Csoportmunkában szívesen, tevékenyen rész veszek			

5.12.4. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskola jutalmazási formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményéért
- példamutató magatartásáért
- kiemelkedő szorgalmáért

dicséretben részesíthetők

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Kiváló tanulmányi eredményért, példamutató magatartásért, iskolai szintű és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók a tantestület által alapított iskolai díjakban részesülnek (lásd a szabályzatot), melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát az egységes helyt-állást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Isaszegen: A versengés az emberi természet része, kétélű fegyver. Mi ennek alkalmazásával csak a szükséges legkisebb mértékben szeretnénk élni Isaszegen. Nem rangsoroljuk a gyerekeket iskolai teljesítményük alapján, hanem a tanév lezárásakor mindannyiukat egységesen, egyéni értékeiket kiemelve könyvvvel jutalmazzuk.

5.12.5. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait folyamatosan megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben lehet részesíteni

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés

- nevelőtestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. A tudomásul vételt a szülő aláírásával jelzi.

Különlegesen súlyos esetekben megtörténhet a tanuló áthelyezése másik osztályba, vagy kizárása az iskolából. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és a döntésről a szülőket időben értesíteni kell.

A büntetési irányelvek a házirendben is szerepelnek.

6. Legitimációs záradék

6.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján
- A pedagógiai programban található helyi tantervet 2020. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon vezetjük be, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre

6.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- A három évente a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését és, szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

6.3. A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója
 - a nevelőtestület bármely tagja
 - a nevelők szakmai munkaközösségei
 - az SZMK-választmány
 - az iskola fenntartója
- A tanulók a pedagógiai program módosítását az SZMK-választmány diák önkormányzati képviselői útján az SZMK-választmányának javasolhatják.
- A pedagógiai program módosítását nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
- A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

6.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál
 - az iskola irattárában
 - az iskola könyvtárában
 - az iskola nevelői szobájában
 - az iskola igazgatójánál
 - az iskola igazgatóhelyettesénél
 - a nevelők munkaközösségének vezetőinél
 - az iskola honlapján

6.5.A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Program jóváhagyásának jegyzőkönyve

Készült: 2020. június 26.

Helyszín: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Pécel, Kossuth tér 7.

Jegyzőkönyvvezető: Molnárné Cselőtei Ildikó

Téma: A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Jelen lévők száma: 30 fő

A módosított Pedagógiai Programot elfogadta: 30 fő

Ellenszavazat: nem volt

Tartózkodott: nem tartózkodott senki

Hiányzott: nem hiányzott senki

A szavazás eredménye alapján a nevelőtestület a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programját (100%-os szavazati arányban) 100%-os szavazati aránnyal, (egyhangúlag) elfogadta.

Pécel, 2020. június 26.

Almási Zsuzsanna
Almási Zsuzsanna

igazgató

Bujna Katalin

Hitelesítő: Bujna Katalin

Örsiné Berecz Brigitta

Örsiné Berecz Brigitta

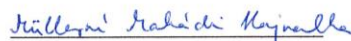
6.6. A Pedagógiai Program elfogadása és véleményezése

Óvoda:

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját elfogadta az óvoda nevelőtestülete.

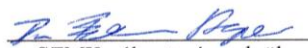
Egyetértését nyilvánította a teljes nevelőtestület jóváhagyta.

Dátum: Pécel, 2020. június 26.

Müllerné Makádi Hajnalka
óvodavezető

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai szülői képviselte egyetértését nyilvánította a szülők képviselőjében az SZMK választmány elnöke.

Dátum: Pécel, 2020. szeptember 9.

SZMK választmány elnöke

Iskola

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda diákönkormányzata képviselőjében nyilatkozom, hogy a diákszervezet az intézmény Pedagógiai Programját - 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdés alapján – megismerte és a benne foglaltakkal kapcsolatos véleményét az intézmény vezetőjének kifejtette, véleményezési jogával élt.

Kelt: Pécel, 2020. szepember 9.

Pintér András

iskolai diákönkormányzat vezető tanára

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a szülői munkaközösség iskolai vezetősége a 2020. 09. 09. napján tartott ülésén véleményezte.

Kelt: Pécel, 2020. 09. 09.

iskolai szülői munkaközösség elnöke

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2020. június 26. napján tartott ülésén véleményezte és jóváhagyta.

Kelt: Pécel, 2020. június 26.

Almási Zsuzsanna

Almási Zsuzsanna
igazgató

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját jóváhagyta.

Kelt: Vác, 2020. *aug. 25.*

Selmeczi Zoltán

Selmeczi Zoltán
főigazgató